

ችላ የተባለ ጠላት

በተለያዩ አጋጣሚ «የሮም አወዳደቅ» ሲባል ሰምተው ያውቃሉ? ይህ አባባል በዓለም ላይ በስፋት የናኘ ከመሆኑ የተነሳ ለግለሰብ፣ ለቡድን፣ ለማኅበረሰብ ውድቀት እንደ ምሳሌ ይጠቀሳል።

ከክርስቶስ ልደት አስቀድሞ በዓለም ላይ በኃይል የተሸራፋው የሮም መንግሥት «ፓክስ ሮማና» (ሮም ለዓለም ያመጣችው ሰላም) በሚል ቅጽል የሚጠራና ከሮም አስቀድሞ ዓለምን ጠቅልሎ ለመግዛት ከተነሱት አገሮች ሁሉ በድል የተመመ በስኬት የደመመ ታላቅ መንግሥት እንደነበር ታሪክ ይመሰክራል። ነቢዩ ዳንኤል እንኳ በራሕይ ከሩቅ ተመልክቶ፡-

«የሚያስፈራና የማያስደነግጥ በጣም ኃይለኛ ተልልቅ የላረት ጥርስን የዘፈነ ያደገና ይህ የተረውንም ሁሉ በአገሮቹ ይረጋግጥ የነበረ። ከእርሱ በፊት ከነበሩት አራዊት ሁሉ የተለየ ...» (ዳን. ፲፡፭)

ብሎታል። ታዲያ ይህ የሮም መንግሥት ከክርስቶስ ልደት በኋላ ወደ አራተኛው ክፍለ ዘመን አካባቢ አይወድቁ አወዳደቅ ወደቀ።

ጊዜው መስከረም 4,476 እ.ኤ.አ. እንደሆነ ይታመናል።፡፡፡ ታላቁ የሮም መንግሥት በድንገት መፈራረስ ጀመረ። ይህን የማይደፈር የታፈረና የተፈራ መንግሥት ምን ጣለው? ከጥንት እስከ ዛሬ የተነሱ የታሪክ ምጉራን ለዚህ ጥያቄ ብዙ ምክንያቶችን ቢደረጅሩም በሮም አገዛዝ ውስጥ ከላይ አንስቶ እስከ ታች ሥር ሰዶ የነበረው

ግብረገባዊ ዝቅጠት ዋነኛ ምክንያት እንደነበር ብዙዎች ይስማሙበታል።

ይህ ከቁሣሮቹ አንስቶ እስከ ተራ ወታደሮች ድረስ ውስጥ ውስጡን እንደሰደድ አሳት የተቀጣጠለው ሙሴና፣ ክልክ ያለፈ ቅምጥልነት፣ በዘፈን የታጀበ ስካርና በልቅነት የተሞላ ሴሰኝነት መንግሥቱን በርቡሮ ጨርሶት ሞሮ ከውጭ የመጣውን አናሳ ኃይል መቁቋም ተስኖት ያ ታላቅ መንግሥት እንዳልነበረ ሆኖ ጠፋ። ሰይፍ ሳይመዝ፣ ጦር ሳይሰብቅና ሠራዊት ክተት ሳይል የመጣ ጠላት በምቀ ልብና በተዘረጋ እቅፍ ተቀባይነት አግኝቶ በጉያ ተሸጉጦ የሮምን መንግሥት ያህል ግዙፍ ነገር እንደነቀዝ በልቶ ጣለው። የሮም ገዥዎች ከነማእረጋቸው በዘቀጠ ግብረገብ ሲቀብጡ፣ በተበላሽ ባሕሪ ሲዋጡ እየተሸነፉ እንደነበር ፈጽሞ አላወቁትም። ከስካራቸው ሲነቁ ግን ሮም በክብሯ አልነበረችም። ችላ የተባለ ጠላት ይሏል ይህ ነው። ድሮም ቢሆን አደገኛ ጠላት ከሩቅ የሚመጣ ሳይሆን በቅርብ የሚገኝ፣ ውጭ ያለ ሳይሆን ውስጥ የሚኖር ነው። በውጭ ካለው ትልቅ ጠላት ይልቅ ለትልቁ ጠላት ሥፍራ የሚሰጥ በውስጥ ያለ ትንሽ መሰል ጠላት ጉዳቱ ያመዘናል። በታሪክ ውስጥ በተደጋጋሚ እንደሚታየው ታላላቅ የጦር ኃይሎች ብዙም ግምት ባልሰጡት አናሳ ኃይል የሚሸነፉት ከጠላት ጋር በሚሰጥር ተወዳጅቶ ገበያቸውን የሚገልጠውን ወዳጅ መሰል ጠላት በጉያቸው አቅፈው ሲቀመጡ ነው።

ወደ እኛ ስንመለስ ይህ ችል የተባለ ጠላት የሁላችንም ዓይን የሚፈጥበት ሰይጣን ሳይሆን ለሰይጣን ብቸኛ መጠቀሚያ የሆነው ሥጋ ነው። ሥጋ ምንድነው?

የሥጋ ሕይወት ምንነት

ስለ ሥጋ አበክረው የሚናገሩትን የእዲስ ኪዳን መጻሕፍት ይልቁንም የጳውሎስን መልእክቶች በሚገባ ለመረዳት ቃሉት መተርጎም አማራጭ የለውም።

የግሪክ ቋንቋ «ሥጋ» የሚለውን ቃል በሁለት አማራጭ ዘይቤ ይጠራዋል። አንደኛው «ሰማ» የሚለው ሲሆን፡- የሚያመለክተው የሥጋን ሰውነት ወይም ግዑዝነት አካል ነው። ይህ አካል ደካማና የሰው ውድቀት ተጠቂ ቢሆንም ተቆጣጥሮ የያዘው ሕይወት የሚጠቀምበት ግዑዝ መሣሪያ እንጂ በራሱ ምንም ክፋትም ሆነ ደግነት የለውም። ይህ በእግዚአብሔር እጅ ከምድር አፈር የተበጀ ሥጋ እግዚአብሔር ይመግበዋል፤ ይፈውሰዋል፤ ይጠብቀዋል እንጂ ፈጽሞ ሊያስወግደው አይፈልግም። ኃጢአት አልባ ሆኖ ከድንግል የተወለደው ጌታችን ኢየሱስ እንኳ ይህንን ሥጋ ተካፍሏል። በእግዚአብሔር ዓይን ፊት የሥጋን አስፈላጊነት የምናየው ኢየሱስ በመስቀል ላይ ከሞተ በኋላ በሦስተኛው ቀን ሲነሳ ሥጋን ይዞ መነሳቱ ነው። የእኛም ሥጋ በመጨረሻ እንደሚነሳና ለዘላለም እንደሚኖር መጽሐፍ ቅዱስ ያስተምረናል።³⁰

ሁለተኛው የግሪክ ቃል «ሳርክስ» የሚል ነው። ይህ ቃል በአማርኛ ሥጋ ተብሎ የተተረጎመ ቢሆንም የማያስተላልፈው ሃሳብ ግን የተለየ ነው። ምንም እንኳን «ሳርክስ» አንዳንድ ቦታ የሥጋን አካል ለመግለጽ በተለዋጭነት ያገለገል ቢሆንም በዋነኝነት በኃጢአት የተበከለውን የሥጋን አካል በመጠቀም በእግዚአብሔር ላይ የሚያምፀውን የሥጋን ሕይወት የሚያመለክት ነው።

የሥጋ ሕይወት ደም አይደለም። ነገር ግን በደም ውስጥ እንደሚኖር የእግዚአብሔር ቃል ይነግረናል።³¹ ይህ ሲፈጠር ንፁህ የነበረ የተፈጠረበትም ዓላማ የሥጋን አካል በሕይወት ለማኖር የሆነ ሕይወት ሙሉ ለሙሉ በኃጢአት ኃይል ቁጥጥር ውስጥ ስለወደቀ ለእግዚአብሔር ሕግ ሊገዛና እግዚአብሔርን ደስ ሊያሰኝ አይችልም። የእግዚአብሔር የማዳን ሥራም ይህንን ሕይወት በማከምና በመፈወስ ላይ ያተኮረ ሳይሆን በማስወገድ ላይ ያነጣጠረ ነው።

ይህ የሥጋ ሕይወት በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በብዛት የተጠሰቀው ከመንፈስ ጋር ስላለው ተቃርኖ ነው። ከመንፈስ ያልሆነ ሁሉ ከሥጋ ነውና የመንፈስን ምኞት ይቃወማል። እኛም ከአዳም ዘር በሥጋ፣ ከክርስቶስ ዘር በመንፈስ በመወለድ ሁለቱንም የሕይወት ባሕሪ ስለተካፈልን ኃጢአት የሠረፀበት የሥጋ ሕይወትና ጽድቅ የሞላበት የእግዚአብሔር ሕይወት በእኛ በአንድ ድንኳን ውስጥ አድረዋል። ሆኖም በሰላም አይደለም።

«ሥጋ በመንፈስ ላይ መንፈስም በሥጋ ላይ ይመኛልና እነዚህም እርስ በእርሳቸው ይቀዋሙ።» ዝሊ 5:17

የሥጋ ሕይወት ስንል አሁን በምድር ላይ በሥጋ የምንኖረውን ኑሮ ለማመልከት ሳይሆን በሥጋችን ውስጥ ተሰውሮ በአካላችን ወስጥ አድሮ ለሰይጣን አሳብ ምሽግ በመስጠት ብልቶቻችንን በመቆጣጠር ለአመጽ ሲያስገዛን የሚቅበዘበዘውን ባሕሪ ነው።

የሥጋ ሕይወት ኃጢአት ሙሉ በሙሉ የተቆጣጠረውን የራሱ ፈቃድ የሌለው የተሸጠ ባሪያ ነው። ለራሱ ባሪያ ሆኖ ብልቶቻችንን ለኃጢአት ባሪያ ለማድረግ ያለመታከት ይሠራል። ይህ ኃጢአተኛ ተፈጥሮ የሚገለጥባቸው ብዙ ባሕሪያት ቢኖሩትም ዋነኛው ምኞት ነው። ሰይጣን በምኞት ይቆጣጠረዋል፣ ይገዛዋል፣ ፈቃዱንም ይፈጽምበታል።

በብሉይ ኪዳን ዘመናት የሥጋ ሕይወት በጥላና በምሳሌ ይገለጽ እንጂ እንዲህ እንደ አሁኑ በእግዚአብሔር ብርሃን ተለይቶ አይታወቅም ነበር። ከምሳሌዎቹም ውስጥ አንዱና ዋነኛው ሸለፈት ነበር። እግዚአብሔር የሥጋን ሕይወት በሸለፈት ስለመሰለው በዚህ ተፈጥሮ ላይ ያለውን ጥላቻ ምሳሌው በተደረገው በሸለፈት ላይ ይገለጽ ነበር።

ባልተገረዙ ላይ ይገለጥ የነበረው የእግዚአብሔር ቁጣ በዚያች ቁራጭ ሥጋ ላይ የተመሠረተ ሳይሆን ቁራጩ ሥጋ ምሳሌ ሆኖ ባገለገለው የሥጋ ሕይወት ላይ ነበር።³² የመገረዝን ኪዳን ለመቀበል የመጀመሪያ ሰው የሆነው አብርሃም ከእግዚአብሔር ጋር በተለያዩ ጊዜያት የመብትና የግዴታ ውል ሲፈፅም እንመለከታለን። እንደኛው እግዚአብሔር ለአብርሃም ሲፈፅም የገባው ዘርን የመስጠት ተስፋ ሲሆን «ዘርህ» በተባለው በክርስቶስ አማካይነት የእግዚአብሔርን ሕይወት ወደ ሰው ልጆች ለማድረስ ታልሞ የተገባ ኪዳን ነው።³³ ሆኖም አብርሃም ይህን ተስፋ ለመውረስ በእርሱ በኩል ሲፈፅመው የሚገባ ግዴታ ነበር። ያም የአብርሃም ድርሻ የሥጋ ሕይወት ምሳሌ የነበረውን ሸለፈት ማስወገድ ነበር።

ከአዳም ዘር የተወለደን ሁላችን ይህን ተፈጥሮ ተካፍለናል። ልንካፈል የቻልነውም ከሰው ውድቀት አስቀድሞ በመንፈሳዊው ዓለም ውስጥ በሱሲፈር ልብ ተሰውሮ የነበረው የኃጢአት መርዝ የመጀመሪያው ሰው አዳም በክፈተለት በር ተጠቅሞ ወደ ሰው ዘር ውስጥ በጥልቀት በመስረፁ ነው። በአዳም አማካይነት ኃጢአት ወደ ዓለም እስከገባበት ጊዜ ድረስ የምንኖርባት ዓለም ከኃጢአት ነፃ ነበረች።³⁴ አሁን ግን በእያንዳንዱ ሰው ሥጋ ውስጥ ኃጢአት ያድራል፤ በሥራም ይገለጣል።

እግዚአብሔር ሰውን ይወዳል፤ ኃጢአትን ግን ይጠላል። ኃጢአት ደግሞ በሰው የሥጋ ተፈጥሮ ውስጥ ስለተሸገገ እግዚአብሔር አጥብቆ የሚወደው ሰውና አምርሮ የሚጠላው ኃጢአት ተጣምረዋል።

እግዚአብሔር ግን በአስደናቂ ጥበቡ ነጥሎ በመምታት የሚወደውን የሰው ልጅ አድኖ የሚጠላውን ኃጢአት የሚበቀልበት ሥራ ሠርቷል። ይህም ታላቅ ጥበብ ለሰው አእምሮ ሞኝነት በሚመስል መንገድ የተገለጠው በኢየሱስ ክርስቶስ መስቀል ላይ ነው። በመስቀል ላይ እግዚአብሔር የሚጠላውን የዓለም ሁሉ ኃጢአት በሚወደው ልጁ ላይ አገኘ ው ለገዛ ልጁ ሳይራራ ኃጢአትን በክርስቶስ ሥጋ ላይ በመኮነን ለኃጢአት የሚገባውን የጽድቅ ፍርድ ሰጠው። ከዚያም በመስቀል ላይ በተሠራው ሥራ አምነን ወደ ዙፋኑ የቀረብነውን የትንሳኤው ተካፋዮች አደረገን።

ስለዚህ በእውነተኛ የወንጌል መሠረት ላይ ለቆሙ አማኞች ሁሉ ኃጢአት ተኮንኖአል። የኃጢአት ባሪያ የነበረው የሥጋ ሕይወት (አሮጌው ሰው) ተወግዷል። ነገር ግን ይህ እውን የሚሆነው በዚህ መሠረት ላይ ቆመው የኃጢአትን ግብዣ እምቢ እያሉ በእግዚአብሔር ጸጋ ለሚኖሩ እንጂ አማኝ ስለተሆነ ብቻ አይደለም። ካልነቃንና ካላስወገድነው ምኞትን ፀንሶ ኃጢአትን የሚወልድ ብሉም ሞትን የማያሳትፍ የሥጋ ሕይወት በውስጣችን ሊሠራ ይችላል።

የሥጋ ሕይወት ልብንና ኩላሊትን ከሚመረምረው ከእግዚአብሔር ወይም እግዚአብሔር ከገለጠለት ሰው በቀር ማንም የማያውቀው እጅግ ከፋና ተንኮል የተሞላ ዓለም ነው።

«የሰው ልብ ከሁሉ ይልቅ ተንኮላኛ አደግም ከፋ ነው ማንን ያውቀዋል?» ሌር. 17:9

ተብሎ እንደተፃፈ የሥጋ ሕይወታችን ኃይማኖታዊ የሆንን በማስመሰል ለነፍሳችን አእምሮአዊና ስሜታዊ አርካታን እየቸረ እያታለለ እና እየታለለ የእውነተኛ መንፈሳዊ ሕይወት ጥማታችንን ሊገድልና እግዚአብሔርን የመምሰል ጥረታችንን ሊያካላሽ ይችላል። በተገለጠ ኃጢአት መኖር ባይሆንለት የኃይማኖት ካባ ለብሶ አንገቱን ሰብሮ በውጭው መንፈሳዊ በመምሰል በውስጡ የእግዚአብሔር ጠላት ሆኖ መኖር ይችልበታል።

ኃይማኖት የሚያዋጣና ትርፍ የሚገኝበት መንገድ መስሎ ከታየው የአምልኮ መልክ መያዝ አያስቸግረውም። ሆኖም የእግዚአብሔር ቃል በውስጣችን ሲበራ ይመረምረዋል፤ ሕይወት ያለው፤ የሚሠራ ስለታም ሰይፍ ስለሆነም የትኛው ከመንፈስ የትኛው ከሥጋ መሆኑን ይለየዋል።

በዘመናችን በየሥፍራው እውነተኛ መንፈሳዊነት እየራባቸው በሥጋ ተንኮል ተታለው መንፈሳዊ የሆኑ እየመሰላቸው በሥጋዊነት አዘቅት ውስጥ ሰምጠው የቀሩ ስንቶች ይሆኑ?

እንግዲህ በሥጋ ሕይወት ከመታለልና ለኃጢአት ከመገዛት ለመዳን መንፈስ ቅዱስ በሚሰጠን የቃሉ ብርሃን የሥጋን ሕይወት (ሳርክስ) ለይተን እንወቅ የየዕለቱ ትኩረታችንም የሥጋን ሥራ በመግደል ላይ ይሁን።

የተዛባ ትኩረት

በክርስትና ሕይወት ዙሪያ በዘመናችን በዋነኛነት የሚንሸራሸሩትን አስተሳሰቦች በጥንቃቄ ስንመረምር እግዚአብሔርን ለመምሰላችን እንቅፋት የሆነው የሥጋ ሕይወት ምን ያህል ችላ እንደተባለ እንመለከታለን።

ሩቅ ሳንሄድ በእገራችን ያለውን እምነትና አስተሳሰብ ስንቃኝ ጎልቶ የምናገኘው ከፍተኛ የሆነ «ሰይጣን ተኮር» አመለካከት ነው። የሥጋ ሕይወት ግን ትኩረት ያልተሰጠው ችላ የተባለ የሕይወት ጠንቅ ሆኖ ይኖራል።

ይህን አሳብ በጉልህ ለመረዳት የሮሜን መልእክት እንደ ምሳሌ እንውሰድ። የሮሜ መልእክት ከግዝፈቱ ባሻገር ከሌሎች የጳውሎስ መልእክቶች ሁሉ ልዩ የሚያደርገው አንድ እውነት አለ። እንደ ተቀሩት መልእክቶች ከዚህ ቀደም በሥፍራው ተገኝቶ፤ ጊዜ ወስዶ ለመሠረታት ቤተክርስቲያን የፃፈው የምክርና የማነጽ ቃል ሳይሆን በዐይኑ አይቷት በማያውቅ በሮም ከተማ ለምትገኝ ቤተ ክርስቲያን በአሕዛብ ሁሉ ዘንድ የጣለው የእምነት መሠረት ምን እንደሚመስል ያስተዋወቀበት መጽሐፍ ነው። ጳውሎስ የሮሜን መልእክት ባይጽፍ ኖሮ ዛሬ የአዲስ ኪዳን ቤተክርስቲያን መሠረት ምን እንደሚመስል ለማወቅ በተቸገርን ነበር።

ታዲያ በዚህ ታላቅ መልእክት ውስጥ ሐዋርያው «ሥጋ» የሚለውን ቃል በአንድም በሌላም መንገድ 40 ጊዜ ተጠቅሟል። «ሰይጣን» የሚለው ቃል ግን የተጠቀሰው አንድ ጊዜ ብቻ ሲሆን አርሱም በመጨረሻው ምዕራፍ ላይ የጻፈላቸውን ትምህርት የሚቃወሙትንና መለያየትን የሚያመጡትን ሐሰተኛ ወንድሞች በተመለከተ ምን አቋም ሊኖራቸው እንደሚገባ ለማሳሰብ የተፃፈ ነው።

«የሰላምም እምነት ሰይጣንን ከእገራችሁ በታች ፈጥሮ ይቀጥጡዋል።» ሮሜ 16:20

ወደ ዘመናችን የክርስትና ሕይወት ስንመጣ ግን ትኩረታችን የሚያጠነጣጥረው በሰይጣን ዙሪያ እንደሆነ ለመመልከት

አያዳግትም። ለዚህም ፀሎታችን፤ ስብከቶቻችን፤ መዝሙሮቻችን፤ ምስክርነቶቻችን በቂ ማሰራጀዎች ናቸው።

በቅርቡ በአንድ ስፍራ ለጉባኤው እንዲፀልይ ተጋብዞ ወደ መድረክ የወጣ አንድ ሰው በታላቅ ድምጽ በመጮህና በመደጋገም «በሰማያዊ ሥፍራ የምትገኙ በአየር ላይ የምትበሩ፤ በምድር የምትሸከረከሩ፤ አለቆች፤ ሥልጣናት ወዘተ. . . በኢየሱስ ስም» እያለ ሲገሰጽ የሰማው አንድ ሰው ወደ ጆሮው ጠጋ ብሎ «ወንድሜ እነሱ ላይ ትደርሳለህ መጀመሪያ በመካከላችን ያሉትን ጥላቻን፤ ቂም በቀልን፤ ሰንፍናን ወዘተ. . . ተቃወምልን» እንዳለ አንድ ወዳጅ አጫውቶኛል።

እንዲህ የምንለው የሰይጣንን ጠላትነት ለማቃለል ሳይሆን ብርቱም ሆነ ደካማ እንዲሆን የሚያደርገውን ምስጥር አውቀን በአግባቡ መዋጋት እና ድል መንሳት እንድንችል ለማንቃት ነው። ሰይጣንን ድል ለመንሳት የግድ ሰይጣን ተከር መሆን አያስፈልገንምና። ሰይጣን ያለ ሥጋ ሕይወት ከንቱ ነው። መንግሥት የመሠረተውና የዚህ ዓለም ገዥ የሆነው በአዳም መተላለፍ ምክንያት የሥጋን ሕይወት በኃጢአት መርዞ በመግዛቱ ነው። ስለዚህ የሰይጣንና የመንግሥቱ ኃይልና ብርታት የተመሠረተው በኃጢአት በተበከለው የሥጋ ሕይወት ላይ ነው። የዲያቢሎስን ሥራ ለማፍረስ የተገለጠው የእግዚአብሔር ልጅ ሰይጣንንና መንግሥቱን ድል የነሳው ከሰይጣን ጋር ፊት ለፊት ግብ ግብ በመግጠም ሳይሆን ሥጋውን ለሞት አሳልፎ በመስጠት ነበር። ለዚህ ነው የኢየሱስ ክርስቶስ የመስቀል ሞት ለጨለማው ዓለም ሽንፈት ለእኛ ለምንድን ግን የእግዚአብሔር ኃይል የሆነው።

የጌታ የሱስ የመስቀል ሥራ የሥጋን ሕይወት በማስወገድ ሰይጣንን ሽባ አድርጎታል። ይህንንም ጳውሎስ ለቆላስያስ ለዎች በፃፈው መልእክቱ እንዲህ በማለት ገልጾታል፡-

«የአለቆችንና የባለሥልጣናትንም ማዕረግ በመገፈፍ በመስቀሉ ድል ነሰቱ በአጭረው እያዘሩቸው አንዲታዩ እደረግ።» ቆላ. 2:15 (አ.መ.ት)

ይህ እውነት የክርስቶስ ተከታዮች በሥጋ ሕይወት ላይ በመሥራት ሰይጣንን ድል መንሳት እንደሚችሉ ያስገነዝባል።

የዲያቢሎስን ሥራ ለፍፈርስ የምንችለው በመንፈስ ቅዱስ ተመርተን የሥጋን ሥራ በማስወገድ በረቂቅ ተንኮሎ ሳንታለል አሳቡን መቃወም ስንችል እንጂ የግድ ከመናፍስት ጋር ጉሮሮ ለጉሮሮ ስለተናነቅን ብቻ አይደለም።

ጠላታችን ዲያቢሎስ ከሁሉ የሚበልጠው የእግዚአብሔርን ኃይል በውስጣችን መኖሩን ስለሚያውቅ ፊት ለፊት ሊገጥመን አይደፍርም። ነገር ግን በሥጋ ነገር በመጠላለፍ በሩቅ ሊያስቀረን ይጥራል። አስቀስድመን ነቅተን የሥጋን ሥራ በመንፈስ ከገደልን ግን የማዕረግ ልብሱንና የጦር እቃውን እንደተገፈፈ ወታደር ፈርጥጦ ከመሸሽ በስተቀር በፊታችን የሚቆምበት ድፍረት አይኖረውም።

ይህን አሳብ ለማጠናከር አንድ ተጨማሪ ምሳሌ ሳንሳ፡- የእስራኤል ልጆች ከግብጽ የወጡት ምድረበዳውን አቋርጠው ጠላቶቻቸውን ተዋግተው የተስፋይቱን ምድር እንዲወርሱ ነበር። ነገር ግን ሴቶችና ሕፃናት ሳይቆጠሩ ከስድስት መቶ ሺህ የሚበልጠው ያ ትውልድ በምድረ በዳ ወድቆ የቀረው ከእውነተኛ ጠላቶቹ ጋር ሲዋጋ ሳይሆን ከባርነት ቤት በጽኑ እጅ ካወጣው ከእግዚአብሔር ጋር ሲዋጋ ነው። ከእግዚአብሔር ጋር ተዋጉ እግዚአብሔርም አጠፋቸው።

«እነርሱ ግን አመጡ ቅዱስ መንፈሱንም አስመረፉ ስለዚህ ተመልሶ ጠላት ሆኖቸው እርሱም ተዋጋቸው።» ኢሳ. 64:10-11

«... ጌታ ከግብፅ አገር ሕዝቡን አድኖ የማያምኑትን በጊሳ እንዳጠፋቸው ባሳስባችሁ አጠፋለሁ።» ይሁዳ 5:6

ከእግዚአብሔር ጋር በምን ተዋጉ? የኑሮ ስልታቸው ሥጋዊ ስለነበር እንዴ የሚበላ ሥጋ በመመኘት ሲፈታተኑት! ሌላ ጊዜ የወርቅ ጥጃ በማምለክ ሲሳለቁበት፤ እንዴ ከሞዓብ ቆነጃጅት ጋር በመሴሰን ሲያስቆጡት፤ ሌላ ጊዜ ደግሞ ውሃ ጠፋ ብለው በማጉረምረም በመረረ እንደበት ሲያጉረመርሙና ሲያጉተመትሙ፤ በመጨረሻም በፈታቸው የተገባለለውን ርስት ውጡና ውረሱ ሲላቸው የምድሪቱ ሰዎች ከእኛ ይልቅ ይበረታሉና አንችላቸውም በማለት አብሯቸው የነበረውን ከንድ ሲንቁ በየምዕራፉ ረግፈው አሰቁ። መንፈስ የሆነው እግዚአብሔር የሥጋ ጠረኛቸውን ሲታገሰው አልቻለም። ስለዚህ ጠላቶቻቸው በየአገሩ ዳርቻ ላይ ሥራ ፈተው ተቀምጠው እነርሱ ከአዳኛቸው ጋር ሲዋጉ በምድረ በዳ ወደቁ። የሥጋን ምኞት በመካድ እግዚአብሔርን የተከተሉት እያሱና ካሌብ ግን አዲስ ትውልድ እየመሩ ጠላቶቻቸውም እንደ እንጀራ እየሆኑላቸው የተሰጠውን ተስፋ ወረሱ ብሉም አወረሱ።

እኛም ተስፋችንን ለመውረስ እንችል ዘንድ ትኩረታችንን እንደገና እንቃኝ። «ሰይጣን ተኮር» ከሆነ አመለካከት እንላቀቅ! ክርስቶስን ማዕከል አድርጎ የሥጋን ባሕር በማስወገድ ላይ ያተኮረ ሕይወት እንምራ።

የሥጋ ሕይወት እንቅፋትነት

ከውስጥ የለበስነው ልብስ ከውጭ በምንለብለው እንደሚሸፈን ሁሉ የውስጥ ሕይወት በውጭ በሚንፀባረቅ ሕይወት መሸፈኑ አይቀርም።

አማኞች የድል ሕይወት ከመምራት ይልቅ ተራና የዘቀጠ ሥጋዊ ኑሮ የምንኖር ከሆነ ይህ የሆነው በውስጣችን የላቀና የከበረ መንፈሳዊ ሕይወት ስለሌለ ሳይሆን ያ ክቡር ሕይወት በሥጋ ሕይወት ስለተሸፈነ ነው። ነገር ግን ሥጋዊነታችን በመንፈስ እንጂ መንፈሳችን በሥጋችን ውስጥ ባለው የኃጢያት ተፈጥሮ ሊሸፈን አይገባውም። የብሉይ ኪዳን ታላቁ ሊቀ ካህን አሮንና ልጆቹ ወደ እግዚአብሔር ፊት ከመቅረባቸው በፊት በብልሃተኛ ጥበብ የተሠራውን ልብስ ተከህኖ እንዲገናፀፉ የተፈለገው ሥጋቸው በእግዚአብሔር ፊት እንዳይታይ ነበር።³⁵

እውነተኛ መንፈሳዊ ሕይወት እንኖር ዘንድ ከጥልቅ የሚወጣ ከሰማይ የሚወርድ መፍትሄ እያስፈልገንም። መልሱ በውስጣችን ነው። እግዚአብሔር ያልሰጠን ምንም ነገር የለምና። የሚሰጠንም ሁሉ በልጁ ሕይወት ውስጥ ጠቅልሎ ሰጥቶናል። ቻይናዊው የእግዚአብሔር ሰው ዋች ማኒ እንደሚለው ሰማይ በመንፈሳዊ ነገሮች የተሞላ አይደለም። በሰማይ ያለው ስብዕና ነው። እርሱም ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። እርሱም የመንፈሳዊ ነገሮች ሁሉ ድምርና ሙላት ነው።³⁶ ስለዚህ የክርስቶስ ሕይወት ካለን የመንፈሳዊ ነገሮች ሁሉ ጎጥረ ነገር አለን። ሆኖም ይህ ሕይወት እንዳይገለጥ እንቅፋቱ የሥጋ ሕይወት መሆኑን ልብ ማለት ያስፈልጋል።

በመንፈሳችን ውስጥ ያለው የእግዚአብሔር ሕይወት እና በደማችን ውስጥ ያለው የኃጢያት ተፈጥሮ ፈጽመው የተለያዩ እና እርስ በእርስ የሚቀዋወሙ ናቸው። የሚዋጉትም አንዱ ሌላውን በማስገዛት የማንነትን ሠንነት ለመቆጣጠርና ራስን ለውጭው ዓለም ለመገለጥ ነው።

ሥጋም የሥጋን ሥራ መንፈስም የመንፈስን ፍሬ ለመግለጥ ይፋለማሉ። ፍልሚያውም አንድን ሥፍራ ለመያዝ ነው። ያም ሥፍራ አዕምሮ ነው።

መጽሐፍ ቅዱስ በተለይ በአዲስ ኪዳን ነፍስ ወይም ልብ በማለት የሚጠራው ሐሳባችንን፣ ስሜታችንን እና ፈቃዳችንን ነው። እነዚህ ነገሮች አንዳንዴ አእምሮ በሚለው ቃል ይጠቀሳሉ። እኛም ለአገላለጽ እንዲያመቸን ከዚህ በመቀጠል «አእምሮ» በማለት እንጠራዋለን።

አእምሮ የማንነታችን ሠንነት፣ የፍልሚያችን ገዢ መሬት እና የሕይወት መንፀባረቂያ መድረክ ነው። ሕይወት የመንፈስም ይሁን የሥጋ የሚተላለፈውና ሰውጪው አለም ራሱን የሚገልፀው በአእምሮ አማካይነት ነው። አእምሮን የተቆጣጠረ የትኛውም ሕይወት ያለምንም ችግር ባሕሪውንና ማንነቱን መግለጽ ይችላል። ይህን ወሳኝ ክፍል ያልተቆጣጠረ ሕይወት ግን ይኖራል እንጂ ምን ይምሰል ምን ሰውጭው አለም መታየት አይችልም። እኛ የያዝነው ጉዞ ደግሞ እግዚአብሔርን የመምሰል ጉዞ ነው። እግዚአብሔርን መምሰል በመንፈሳችን የተካፈለነውን የእግዚአብሔር ሕይወት በምድር ኑሮአችን መግለጥ እንደሆነ አስቀድመን ገልፀናል። እንግዲህ ይህ ክቡርና ዘላለማዊ ዓላማ እውን ይሆን ዘንድ ይህ ተግባር በሕይወታችን መከናወኑ የግድ ነው።

እዚህ ጋ እንዳንታለል መጠንቀቅ አስፈላጊ ነው። እየተነጋገርን ያለነው መልካምና ጥሩ ሰው፣ አመለ ሺጋ ወይም ግብረገባዊ ሰው ስለመሆን አይደለም። ይህ በራሱ ምንም ክፋት ባይኖረውም ከእግዚአብሔር ሕይወት ያልፈለቀ ከሆነ ከለማዳ እንሰላናት ብዙም የተለየ አይሆንም። አሁን እያየን ያለነው ግን የእግዚአብሔርን ሕይወት በመለማመድ እግዚአብሔርን ስለመምሰል ነው።

በኑሮዎ በቀላሉ የሚገለጠው የእግዚአብሔር ሕይወት ነው? ወይስ የሥጋ ሕይወት? ወደ አእምሮዎ ፈጥኖ ከሚመጡት አሳቦች ያለ አንዳች እክል የሚከናወነው የመንፈስ አሳብ ነው? ወይስ የሥጋ አሳብ? መልሱ የሥጋ አሳብ ከሆነ ምን ያህል አእምሮዎ በሥጋ ሕይወት ቁጥጥር ሥር እንዳለ ያሳያል። የመንፈስ አሳብ ካሉ ደግሞ ተቃራኒውን። ሆኖም የአእምሮአችን በመንፈስ ሕይወት ቁጥጥር ሥር መዋል ረጅም ሂደት እንጂ በአንድ ጀምበር የሚፈፀም ክስተት አለመሆኑን ልብ ማለቱ ተገቢ ነው።

በመጀመሪያ የተወለድነው በሥጋ እንጂ በመንፈስ አይደለምና አስቀድሞ ሥፍራ የያዘው ሰኃጢያት የሚገዛው የሥጋ ሕይወት ።

«ነገር ግን አስቀድሞ ፍጥረታዊ ቀጥሎም መንፈሳዊው ነው እንጂ መንፈሳዊው መጀመሪያው አይደለም።» 1ቀሮ. 15:46

በክርስቶስ አምነን ስንድን እና መንፈሳችን በእግዚአብሔር ሕይወት አዲስ ሕፃን ሆኖ ሲወለድ የሥጋ ሕይወታችን አእምሮአችንን በመቆጣጠርና ራሱን ለመግለጽ የብዙ ዓመታት ልምድ ነበረው። የክርስቶስ ሕይወት በበዛልን ቁጥር መንፈሳችን እያደገና እየጠነከረ ሲሄድ ግን ራሱን ለመግለጽ ይፈልጋል። ይሄኔ ነው ፍልሚያው የሚጀምረው። አእምሮን

ከሥጋ ሕይወት ቁጥጥር ነፃ አውጥቶ በመንፈስ ሕይወት ቁጥጥር ሥር እንዲውል ማድረግ የአጭር ጊዜ ጉዳይ ሳይሆን ጊዜ የሚፈጅ ሂደት ነው። ሂደቱንም የአኦምሮ መታደስ (የነፍስ መዳን) ብለን እንጠራዋለን።¹⁷

አኦምሮአችን ይህን መለኮታዊ ዕውቀት በማግኘት ከታደሰ አሮጌውን ሰው ከነሥራው በመግፈፍ በአውነተኛ ጽድቅና ቅድስና የፈጠረውን እንዲመስል ማድረግ አስችጋሪ አይሆንም።

የሥጋ ሕይወት እንዴት ሊወገድ ይችላል?

መጀመሪያ ሊወገድ ይችላል ወይ? የሚለውን ጥያቄ ማንሳት መልካም ነው። አዎን ሊወገድ ይችላል። ነገር ግን ሙሉ በሙሉ አይደለም። በደም ውስጥ ያለው የኃጢአት ተፈጥሮ ከሰውነታችን ውስጥ ሙሉ በሙሉ የሚወገደው ስንሞት አልያም ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ በክብር ሊወሰድን ሲመጣ ብቻ ነው። አስከዚያው ድረስ ከሁለንተናችን ባይወገድም በአኦምሮአችን (በአባባችን፣ በሰሜታችን እና በፈቃዳችን ላይ) ያለው የበላይነት ሊወገድ ይችላል። በምድር በዚህ ድንኳን እያለን ልንገናፀፈው የምንችለው ትልቅ ድል ቢኖር ይህ ነው።

ይህ የሥጋን ሕይወት (የኃጢአትን ተፈጥሮ) የማስወገዱ ሂደት መንፈስ ቅዱስ የእኛን ፈቃድ በመጠቀም የሚያከናውነው ሥራ ሲሆን ሥራውን ለመፈፀም ሦስት ወሳኝ መሣሪያዎችን ይጠቀማል። እነርሱም፡-

1. የእግዚብሔርን ቃል
2. የመስቀሉ መንገድ እና

3. የመንፈስ ቅዱስ ኃይል ናቸው።

የእግዚአብሔር ቃል

ሥጋ ማለትም በሥጋችን ውስጥ የተሰወረ የኃጢአት ባርያ የሆነ ተፈጥሮ የግድ መወገድ አለበት። እግዚአብሔር ለዚህ አርጌ ተፈጥሮ ከሞት የተሻለ ምንም መፍትሔ የለውም። እንዲኖር ከተተወ ለኃጢአት ሕልውና በመስጠት ብልቶቻችንን ተጠቅሞ ኃጢአትን በየዓይነቱ ስለሚፈለፍል ሞቱ እንደ ፅድቅ ይቆጠራል። ቅዱስ ቃሉ የሞተሰ ከኃጢአቱ ፀድቋል እንደሚል።¹⁸ ይህን ተፈጥሮ ሕግን በማስጠበቅ ማሰልጠንና ሰው ማድረግ ፈጽሞ አይቻልም። በእርግጥ ሕግ አስቀድሞ ተሰጥቶት ነበር ነገር ግን ሕግ በሥጋ ውስጥ ለሚያድረው ኃጢአት ኃይልን በመስጠት ሥጋ ኃጢአቶችን የማፈለፈል ፍጥነቱን ከመጨመር በቀር የሚፈይድለት ነገር የለም። ሰይጣንም ይህን አጋጣሚ በመጠቀም በክስና በኩነጌ ሕሊናን እየደወለ መንፈስን ያደቃል፤ ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት የማድረግ አቅምን ያቀጥላል።

ስለዚህ ይህ የሕይወት ባሕሪ ቀስ በቀስም ቢሆን የግድ መሞት አለበት። ካልሞተ መጋረጃው አይቀደድም፤ የመንፈስ ሕይወት አይገለጥም፤ እግዚአብሔርን መምሰል አይታይም።

እግዚአብሔር በዚህ ሕይወት ላይ ያለምንም ርህራሄ ሞት ፈርዶበታል። በመስቀል ላይም ጠርቆ ከመንገድ አስወግዶታል። ይህ በኢየሱስ ክርስቶስ መስቀል ላይ እዚያና ያኔ የተሠራ እውነት ዛሬ በእኛ ኑሮ ውስጥ እዚህና አሁን እንዲገለጥ የእግዚአብሔር ፍፁም ፈቃድ ነው። ያኔ በክርስቶስ ሥጋ ውስጥ ሲገድለው ያልራራ እግዚአብሔር አሁን በእኔና በእናንተ ሥጋ ሊያደቀው፣ ሊገድለውና ቀስ በቀስ

ከመንገድ ሊያስወግደው ፈጽሞ አይራራም። ነገር ግን የእግዚአብሔር እጅ በሕይወታችን ይህን ትሠራ ዘንድ የእኛ ፈቃድ እጅግ ወሳኝ ነው። «ፈቃደኛ አይደለሁምን?» ብለን እንጠይቅ ይሆናል። ነገር ግን ፈቃድ በጊዜያዊ ስሜት ላይ የተመረከበ ሳይሆን በጠለቀ እውቀት ላይ የሚመሠረት ውሳኔ በመሆኑ የሥጋ ሕይወት ከምኞቱና ከክፉ መሻቱ ጋር ለማስወገድ ወደ ዘላቂ ውሳኔ የሚያደርስ በመገለጥ የሆነ እውቀት ያስፈልጋል።

ከሁለት ሺህ ዓመታታ በፊት እግዚአብሔር አንዴ ለሁላችንም በመስቀል ላይ የገደለውን ሕይወት አሁን በእኛ ውስጥ የማስወገድን ሥራ ይሠራ ዘንድ ፈቃደኝነታችንን ለእግዚአብሔር ማሳወቅ ይኖርብናል። ወደዚህ ወደቆረጠና ወደጨከነ ውሳኔ እንድንመጣ ደግሞ አስቀድመን እንዳልነው እውቀት የግድ ነው።

ይህ እውቀት የኃጢአት ባሪያ የሆነው የሥጋን ሕይወት ውስጠ ሚስጥር በብርሃን እንድንመለከትና ከእግዚአብሔር እንዲያው ከተሰጠን አዲስ ሕይወት ጋር በማስተያየት አንዱን ለመውረስ በእርሱም ለመውረስ ሌላውን ደግሞ ምንም ያህል ውድ ቢሆን የሚከፈለውን ዋጋ ከፍሎ ለማስወገድ የማያዳግም ውሳኔ ላይ ለመድረስ ይረዳናል። ወደዚህ ውሳኔ ለመድረስ የሚያስችለው እውቀት የሚገኘው በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ ብቻ ነው።

ስለዚህ አንዱን ሕይወት የማስወገዱና ሌላውን የመግለጡ ሂደት ከእግዚአብሔር ቃል ይጀምራል ለማለት እንደፍራለን።

የእግዚአብሔር ቃል በውስጣችን ሲበራ የተሰጠንን የእግዚአብሔር ሕይወት አየገለጠ በደስታ በማስፈንደቅ ብቻ አይወሰንም። ከአዳም ዘር የወረሰነውን፣ እግዚአብሔር የሚጠላውን፣ ለኃጢአት የማሂዛውን የሥጋን ሕይወት ምንነት

አየገለጠ ያሳየናል። ይህ ልምምድ ምንም እንኳን ለጊዜው ደስ የማያስኝና ሥራው የሚካሄድበትን ሰው ልብ የሚሰብር ቢሆንም ለታገሰው ውጤቱ የማይለካ ነው። እናም ስንወስን፣ ፈቃደኝነታችንንም ስንገልጽ የሥራው ባለቤት የሆነው መንፈስ ቅዱስ የቃሉን ብርሃን በመጠቀም ተግባሩን ማከናወን ይጀምራል።

የእግዚአብሔር ቃል የመንፈስ ሰይፍ ነው። ሰይፍነቱም በሁለት ይከፈላል። አንዱ ከጌታ አፍ የሚወጣ በእኛ እጅ ያለ ጠላትን ለመቁረጥ የሚያገለግል መንፈሳዊ የጦር ዕቃ ሲሆን ሌላው ከሊቀ ካህኑ እጅ የማይጠፋ፣ በሁለት ወገን የተሳለ፣ ለመስዋትነት የቀረቡትን የአንስሳት ሥጋ ቅልጥምና ጅማት አየለየ በመውጋት ለእግዚአብሔር የተወደዱ መስዋዕት አድርጎ ለማቅረብ የሚጠቀምበት መሣሪያ ነው።

«የእግዚአብሔር ቃል ሕያው ነውና የሚሠራውም ሁለትም አፍ ካለው ሰይፍ ሁሉ ይልቅ የተሳለ ነው፤ ነፃነትን መንፈስንም ጅማትንና ቅልጥምንም አስከሬይ ድረስ ይወጋል፤ የልብንም ስሜትና አሳብ ይመረምራል» ዕብ. 4:12

«አሁን በመንፈስ ቅዱስ ተቀድሰው የተወደዱ መስዋዕት ሲሆኑ ለእግዚአብሔር ወንጌል እንደ ካህን እያገለገሉ...» ሮሜ 15:15

ካህኑ በያዘው ስለታም ሰይፍ ለመስዋዕት የቀረበለትን እንስሳ እንደ ሥርዓቱ ይበልት እንደነበረ ሁሉ ዛሬም ታላቁ ሊቀካህናችን ኢየሱስ ሰውነታቸውን የተወደደ መስዋዕት አድርገው የሚያቀርቡትን በቃሉ የመለየትና የመግለጥ ሥራ ይሠራል። ታዲያ ስንቶቻችን ነን የእግዚአብሔር ቃል በውስጣችን ገብቶ ከሥጋ የሆነውን ሁሉ አጥርቶ ለይቶ እውነተኛ ተፈጥሮውን እናውቅ ዘንድ አርቃኑን እንዲያሳየን የምንፈቅድ?

ከፈቀድንለት የቃሉ ብርሃን የሥጋዊነታችንን ጥልቅ ተፈጥሮና የጎደፈ ማንነት ገላልጦ ለራሳችን ያሳየን በመወገዱ ወደ

መስማማት ያመጣናል። ይህም የእግዚአብሔር ቃል በማንበብ፣ በማጥናት በህሎት መንፈስ በማሰላስል የሚከናወን ሥራ ነው።

ታዲያ እውነቱ ይህ ከሆነ ከእግዚአብሔር ቃል ጋር ምን ያህል የጠበቀ ዝምድና አለን? መጽሐፍ ቅዱስን ምን ያህል እናነበዋለን? አብረውን ጽድቅን ከሚከተሉ ቅዱሳን ጋር ምን ያህል እንካፈለዋለን? መልሳችን በውስጣችን ከሚከናወነው ሥራ መፍጠንና መዘግየት ጋር የተቆራኘ ነውና እናስብበት ብሎት ርምጃ እንውሰድ።

መስቀል

መንፈቅ ቅዱስ የቃሉን ብርሃን በመጠቀም መንፈስንና ሥጋን ለይቶ የሥጋን እውነተኛ ተፈጥሮ በማሳየትና በውስጣችን ካለው የእግዚአብሔር ሕይወት ጋር ያለውን ተቃርኖ በማስረዳት በመወገዱ እንድንስማማ ካደረገን በኋላ ይህን የኃጢአት ሥጋ የማስወገዱ ሂደት ወዲያው በውስጣችን መከናወን ይጀምራል። የሚከናወነውም በመስቀል አማካይነት ነው።

ይህ ሥራ በመስቀል አማካይነት እንዴት እንደሚከናወን ዝርዝር ወደ ሆነ ነገር ከመግባታችን በፊት ራሱ መስቀል ምን እንደሆነ ገልጾ ማየቱ ጠቃሚ ይሆናል። ይህንንም የምናደርገው በዚህ ርዕሰ ጉዳይ ዙሪያ በአማኞች ዘንድ በርካታ የተዘቡ አመለካከቶች ስለሚሰተናገዱና መጽሐፍ ቅዱሳዊ የሆነውን ካልሆነው በመለየት ማዘናዊ አመለካከት ላይ እንድንቆም ለማገዝ ነው።

ስለ መስቀል ሁለት ጽንፈኛ አመለካከቶች አሉ። እንደኛው መስቀልን የመከራና የጉስቁልና ሕይወት ብቻ በማድረግ ከየትኛውም አቅጣጫ የሚመጣን መከራ እየተቀበሉ በስቃይ መኖር

የሚል ጨለምተኛ አመለካከት ሲሆን ሌላኛውና በዘመናችን በበፋት የሚንሸራሸረው አሳብ «ኢየሱስ ክርስቶስ በመስቀል ላይ እዳችንን በለከፈለልን መከራ፣ ስደት፣ ችግር የሚባል ነገር ሲያልፍም እይነካንም» የሚል ጽንፍ ነው።

ከረዥም አመታት በፊት «መስቀል» የሚለውን ቃል ለመተርጎም በተፃፈ እንስተኛ ጽሑፍ ላይ መ= መከራ፣ ስ= ስቃይ፣ ቀ= ቀራንዮ፣ ል= ልመና፣ የሚል ነገር ማንበቤን አስታውሳለሁ። ይህ ዓይነቱ አመለካከት የመጀመሪያውን ጽንፍ የሚወክል ሲሆን ሌላኛው ደግሞ መስቀል አልባ ክርስትና ሕይወትን የማያቀነቅን አስተሳሰብ ነው።

ታዲያ መስቀል ምንድነው? መስቀል መንገድ ነው። የሥጋን ሕይወት ቀስ በቀስ እየገፈፈ በውስጣችን ያለው የእግዚአብሔር ሕይወት እንዲገለጥ ለማድረግ እግዚአብሔር በዚህ ጥበቡ የሚቀይሰውና እንድንሄድበት የሚጋብዝን ንጻና ነው።

በዚህ መንገድ ላይ መከራ ሊኖር ይችላል። ነገር ግን መከራነቱ ለሥጋችን እንጂ ለመንፈሳችን አይደለም። መከራውም በቀጥታ ሰይጣን የሚያመጣብን ጉስቁልና ሳይሆን በእግዚአብሔር ፈቃድ የምናልፍበት የክብር መንገድ ነው። ዳዊት ከተቀባ በኋላ በብዙ መከራ ውስጥ አልፏል። ነገር ግን የአመፃ ልጅ መከራን እንደማይጨምርበት የተነገረው አስቀድሞ ነበር።

«... ባሪያዬን ዳዊትን እንኳሁት ቅዱስ ዘይትም ቀባሁት። እኔም ተረዳዋለች ከንዴም ታፀናዋለች። ጠላት በእርሱ ላይ አይጠቀምም የአመፃ ልጅም መከራን አይጨምርብም።» መዝ. 89:20-22

ጌታ ኢየሱስም ከፊቱ የነበረውን የመስቀል መከራ የገለፀው ሰይጣንና ክፉ ሰዎች የሚያደርሱበት ስቃይ አድርጎ ሳይሆን የዚህ ዓለም ገዥ እንዳች ጥቅም የማይገኝበት አብ በበጎ ፈቃዱ የሰጠው ጽዋ እንደነበረ ነው።

«ከዚህ በኋላ አላንተ ጋር ብዙ አልናገርም የዚህ ዓለም ገዥ ይመጣልና በእኔ ላይም አንዳች የለውም ነገር ግን አብን እንድወድ ዓለም ሊያውቅ አብም እንዳዘዘን አንዲሁ አደርጋለሁ።» ዮሐ. 14:30-31

«ኢየሱስም ሊጥርበን፡- ሰይፍህን ወደ ሰገዛው ክተትው አብ የሰጠኝን ጽዋ አልጠጣትም? አለው።» ዮሐ. 18:11

ከዚህ የምንረዳው መስቀል ምንጩ ያልተጣራ መከራን ሁሉ በትእግሥት የምናግበሰብሰበት ከንቱ የመከረኛነት ሕይወት አለመሆኑን ነው። በመሠረቱ መስቀል ከሰው አንፃር ሲታይ ሽንፈት ቢመስልም ከእግዚአብሔር አንፃር ላየው ግን ድል የሞላበት የሕይወት ጉዞ ነው። መስቀል ሥራው አንድና ግልጽ ነው። እርሱም የሥጋን ሕይወት በመግደል የመንፈስ ሕይወት በሥጋ አካል ውስጥ እንዲገለጽ መንገድ መጥረግ ነው።

አንዳንድ አማኞች ያለምንም ምርጫ በግድ የመጣባቸውን መከራ ሁሉ «መስቀል» ብለው መጥራት ይቀናቸዋል። መስቀል ግን ያለ ፈቃዳችን በግድ የሚመጣብን ጣጣ ሳይሆን ፈቅደንና ተስማምተን የምንካፈለው፤ እግዚአብሔርም አቅማችንን መጥኖ የሚለቀው፤ ከጀርባው ክብር የሞላበት የጽድቅ ጎዳና ነው።³⁹ እግዚአብሔር መንፈሳችንን እንደ ቀንዲል ተጠቅሞ⁴⁰ በቃሉ ብርሃን ውስጣችንን ገልጾ ቢያሳየን ይህ ስለ እርሱ የምናወራው የሥጋ ሕይወት በእርግጥ መሞት እንዳለበት፤ በተቻለ ፍጥነት መወገድ እንዳለበት የምንወስነው እኛው ራሳችን እንሆን ነበር። ያን ጊዜ መስቀል ውርደት ሳይሆን ክብር፤ ሽንፈት ሳይሆን ድል፤ ውድቀት ሳይሆን ትንሳኤ፤ መጥፋት ሳይሆን መብዛት፤ መሆኑን እንገነዘባለን።

አለዚያ ግን ነገሮች ሁሉ ተቃራኒ ይሆናሉ። በሥጋ ክብር ያልነው ውርደት፤ ነፃነት ያልነው ባርነት፤ ማግኘት ያልነው ማጣት፤ ይሆንበናል። በአካሄዳችንም ለሥጋ አየሳሳን

መንፈስን የምናጠፋ፤ ለክርስቶስ ኢየሱስ መስቀል ጠላቶች ሆነን የምንመላለስ እንሆናለን።

መስቀሉን እንሸከም ስንል እኛው ራሳችን መከራን ጎትተን እናምጣ ማለታችን አይደለም። ያለ እኛ አስተዋጽኦ ከመጣ ግን እንደ ክርስቶስ ኢየሱስ በጎ ወታደር እንቀበለው እንጂ ከመከራ እንሸሽ ማለታችን ነው። ለነገሩም በክርስቶስ ኢየሱስ እግዚአብሔርን እየመሰልን የምንኖር ከሆነ መከራና ስደት በአድራሻችን ፈልገውን ይመጡ የሉ።

ሆኖም የዘመናችንን ክርስትና በጥንቃቄ ስንመረምር ከመከራ የፀዳ፤ መስቀል አልባ አዲስ ኃይማኖት የመሠረትን ይመስላል። አሁን ይህን ክፍል ሰጽፍ የምገኘው በእስራኤል አገር ውስጥ ነው። በየቀኑ ስለ አይሁድ ሕዝብ ስለ ምድሪቱና ስለ አይሁድ ኃይማኖት ስጦይቅና ስማር አንድ የሚገርም ነገር ስማሁ። «አይሁዳውያን በየሰንበቱ በምክራቦቻቸው የነቢያትን መጽሐፍት ያነባሉ። ታዲያ ምንጊዜም የኢሳይያስ መጽሐፍ ሲነበብ ማንኛውም ተራ የደረሰው አንባቢ እንደ አጋጣሚ ምዕራፍ 53 ላይ ከደረሰ ያለምንም ጥያቄ ዘሎት ያልፋል እንጂ የትኛውም ተራ ሰው ሆነ መምህር አያነበውም አሉ። ለምን? ስለ መስቀል ስለሚናገር። ሲጠየቁም መልሳቸው «እኛ መሲሁ እንደሚነግሥና እንደሚገዛ እንጂ እንደሚዋረድና መከራ እንደሚቀበል መስማት አንፈልግም» ይላሉ። ለዚህም ነው የናዝሬቱ ኢየሱስን መሲህ አድርገው መቀበል የተሳናቸው።

እስልምናም ቢሆን ኢየሱስ ከመወለዱ በፊት መኖሩን፤ ከድንግል መወለዱን፤ ማስተማሩንና ተፃምራቶችን መሥራቱን እቀበላለሁ ቢልም በመስቀል ላይ ሞተ መባሉን መስማት አልፈልግም፤ እርሱን የመሰለ መልአክተኛ እንዴት መከራን ይቀበላል? በማለት በመስቀል መሞትን የውርደትና የሽንፈት

ሜዳ አድርጎ ይናገራል። ይህ ሁሉ በእግዚአብሔር እርዳታ ካልሆነ በቀር የመስቀሉን ሥራ መረዳት አስቸጋሪ መሆኑን ይጠቁመናል።

እንግዲህ እግዚአብሔርን በመምሰል ማደግ የምንፈልግ ከሆነ በመስቀሉ ጎዳና ከመንዝ ሌላ ምንም አማራጭ የለንም። የሥጋ ሥራ ሲገፈፍ የእግዚአብሔር ሕይወት በሚሞተው ሥጋችን ሊገለጥ የሚችልበት ብቸኛ የእግዚአብሔር ጥበብ መስቀል ነው። «ልጄ ሆይ ልብህን ስጠኝ ዐይኖችህም መንገዴን ይውደዱ» ተብሎ እንደተፃፈ የመስቀሉን መንገድ እንወቀው፣ እንወደደው፣ እንሂድበት።

የመንፈስ ቅዱስ ኃይል

በቃሉ ብርሃን የሥጋና የመንፈስን ሕይወት ለይተን አየን፤ በመስቀሉ መንገድ የሥጋ ሕይወት የሚሻርበትንና የሚወገድበትን ጉዞ ጀመርን ከዚህ በኋላ የሚቀረውና ቀጣዩ ክንውን የመንፈሳችን በኃይል መጠንከር ነው። እነዚህ ሦስቱ በአግባቡ ከተከናወኑ የእግዚአብሔር ሕይወት በሥጋ አካል በምድር ኑሮአችን ውስጥ ይገለጣል ያንንም እግዚአብሔርን መምሰል ብለን እንጠራዋለን። መንፈሳችን ምንም እንኳን የእግዚአብሔርን ሕይወት ቢካፈልም ሕፃን ሆኖ በመወለድ ወደ እግዚአብሔር መንግሥት የገባ አዲስ ፍጥረት እንጂ መላው ሆኖ አልተፈጠረም። ሕፃኑ መንፈሳችን አሳብን ስሜትንና ፈቃድን በመቆጣጠር ሥጋን አስገዝቶ ማንነቱን ለመግለጽ በሚያደርገው ፈቃድና እልህ አስጨራሽ ጉዞ የመንፈስ ቅዱስ ኃይል ይሄ ነው የማይዛል ትልቅ ድርሻ ይኖረዋል።

የውስጥ ሰውነታችን ሊያደክሙትና ሊያደቁት በተከማቹ ኃይላት የተከበበ ነው። እነዚህም ኃይላት እርስ በርሳቸው

ይደጋገፋሉ። ሞት ኃጢአትን እንደጠር ሰብቆ ሥጋን እንደፈረሰ እየጋለበ መንፈሳችንን ሊወጋ ዘወትር ይዘምታል። በዙሪያችን ያሉ የክፋት መንፈሳዊያን ሠራዊት የሞትን ድል መንሣት እየቋመጡ የመንፈሳችንን ተወግቶ መውደቅ ለማየት በመናፈቅ በሰልፋ ሜዳ ውስጥ በአመጽ ያቅራራሉ። ታዲያ ለዚህ የኃይል ወረራ መፍትሔው ከኃይል ውጭ ሌላ ምንም ሊሆን አይችልም። ኃይል በኃይል ይመክታልና። እግዚአብሔርን በመምሰል ሂደት ውስጥ የመንፈስ ቅዱስ ኃይል ያስፈልገንም በየጊዜው ለሚገጥመን የኃይል ተግዳሮት መንፈሳችንን ለማጠንከር ነው። ይህን በተመለከተ የጠራ አመለካከት እንዲኖረን ሐዋርያው ጳውሎስ የሚለውን እንይ፡-

«... በመንፈሱ በውስጥ ሰውነታችሁ በኃይል እንደተጠነኩ ክርስቶስም በልባችሁ በእምነት እንዲኖር እንደኩብር ባለጠግነት መጠገ ይስጣችሁ ...» ሉፌ. 3:16

መንፈሳችን ሥጋንም ሆነ ሥጋን በመጠቀም የሚዋጉንን የክፋት ኃይላት ለመቃወም እና ክርስቶስን መስሎ ለመኖር ጥንካሬ ያስፈልገዋል። ያም ጥንካሬ የሚገኘው መንፈስ ቅዱስ በሚሰጠው ኃይል ውስጥ ብቻ ነው።

ይህ ኃይል ካመጣበት ጊዜ አንስቶ ዘወትር በእኛ ዘንድ አለ። ለመሥራትና ለመንቀሳቀስ ግን የሚጠብቀው የእኛን ፈቃድ ነው። ዝለንና ደክመን በወደቅንበት ወይም በጠላት ፍላጻ ቆስለን ተስፋ በቆረጥንበት ሰዓት እንኳ ይህ ኃይል ከእኛ ጋር ነበር። ሆኖም የሚሠራው በእኛ እምነት ውስጥ አልፎ ስለሆነ የእምነት በር አስክንክፍት ይጠብቃል። ይህ ኃይል መንፈሳችንን በማጠንከር ርስታችን የሆነውን የእግዚአብሔር ሕይወት ከቅዱሳን ጋር እንድንካፈል ያበረታናል። ሐዋርያው ጳውሎስ ይህንን የሕይወት ርስት ያውቁ ዘንድ የልባቸው ዐይኖች እንዲበሩ ለሚፀለይላቸው ቅዱሳን የጥበብና የመገለጥ መንፈስ እንዲሰጣችሁ የምጸልየው

«... ለምንምም ከሁሉ የሚበልጥ የኃይሉ ታላቅነት ምን እንዲሆን ታውቆ ዘንድ ... ነው።» ሌፌ 1:19

በማለት ይነግራቸዋል። ይህ ኃይል በእምነት የሚሠራና የእግዚአብሔር ክብር ከሰማይ እስከሚገለጥበት ቀን ድረስ የሚጠብቀን ሰለመሆኑ ሐዋርያው ጴጥሮስ እንዲህ በማለት ይጽፋል፡-

«ይህም ርስት በመጨረሻው ዘመን ይገለጥ ዘንድ ለተዘጋጀ መጻፍት በእምነት በእግዚአብሔር ለተጠበቃችሁ ለእናንተ በሰማይ ቀርቶላችኋል።» 1ሴፕ. 1:5

ታዲያ ይህን ኃይል እንዴት ነው የምንለማመደው? ይህን ኃይል ለመለማመድ ፀሎት ትልቅ ድርሻ አለው። ፀሎት ራሱን የቻለ ሰፊ ዓለም ነው። አምልኮ፣ ምሥጋና፣ ዝማሬ፣ ምልጃ፣ መጋደል፣ ልመና ወ.ዘ.ተ. በፀሎት ውስጥ የሚካሄዱ አብይ ተግባራት ናቸው። እናም በእያንዳንዱ ዘርፍ ውስጥ ከመንፈስ ቅዱስ ጋር ስለምንገናኝ ኃይል ከእርሱ እየወጣ ያበረታናል። ምንም እንኳን ፀሎት በከብደት እንጂ በርቀት የማይለካ ቢሆንም በመንፈስ ነቅተን በጌታ ፊት የምናሳልፈው ቆይታ በውስጥ ሰውነታችን ኃይሉን ለመካፈልና ብርታት ለመሰነቅ እጅግ ጠቃሚ ነው። ሥጋችንን ገዝተን እእምሮአችን ቃሉን እያሰላሰለ በጌታ ፊት በቆይታ በምንቆይባቸው ጊዜያት የመንፈስ ቅዱስ ኃይል በውስጣችን ሲንቀሳቀስ ሊታወቀን ይችላል። ዶሮ እንቁላልዋን እንደምትታቀፍ በምትሰጠውም የሙቀት ኃይል የእንቁላሉ ውስጠኛ አካል እየጠነከረ ነፍስ እንደሚዘራ በኋላም የውጭውን ቅርፊት ሰብሮ ሕያው ሆኖ እንደሚገለጥ ሁሉ መንፈስ ቅዱስም ከላያችን በመስፈፍ የውስጥ ሰውነታችንን በኃይል አጠንክሮ ክርስቶስ በኑሮአችን እንዲገለጥ ያደርጋል። ይህ ድንቅ ሥራ በሕይወታችን ይከናወን ዘንድ በፀሎት ከመትጋት ሌላ ምንም አማራጭ የለውም።

የምሳሌ ያለህ

አንድ ቀን ከባለቤቱ ጋር ወደ አንድ ቦታ ወጣ ብለን መምጣት አስብንና መዘጋጀት ጀመርን። ለባብስን ከጨረሰን በኋላ ዘወትር እናቷ ከቤት ስጥወጣ የምትከፋውን ትንሿን ልጃችንን «ፍቅርን» ለማግባባት ዕጣው እኔ ላይ ወደቀና በርከክ ብዬ በልጅ አነጋገር፡- «ፍቅር ምን ገዝፎልሽ እንድመጣ ትፈልገዋለሽ?» አልኳት እኔ እያወራኳት ሳለ እናቷ በጌሮ በር እንድትወጣ በማሰብ፡-

የሁለት ዓመት የልደት ሻማዋን በቅርቡ ያጠፋችው ፍቅር ግን ዐይናቸቿን ከእኔ ላይ ነቅላ የጌሮውን በር በመልከት «ሞኝህን ፈልግ!» አለችኝ። ተነቅቶብሃል በሚል ሰሜት። ለጥቂት ሰከንዶች መብረቅ እንደመታው ሰው ደርቄ ቀረሁ። በምንም ተአምር ከሁለት ዓመት ሕፃን ይሄን መልስ አልጠበቅሁም። ከእኔ አብራክ መውጣቷን እስክጠራጠር ድረስ አነጋገርዋ አስደነቀች። ሆኖም ይህን አባባል ፍቅር ከሆድ ተምራው አልወጣችም ከእኛው ሰምታው እንጂ። ከትንሿ ፍቅር አንደበት ስሰማው ቢያስደንቀኝም እኛ አዋቂዎቹ እንደቀልድ የምንናገረው ቃል ነበር።

እግዚአብሔር አዳምን በመልኩና በምሳሌው እንደፈጠረ የሚነግረን መጽሐፍ ቅዱስ ከጥቂት ምዕራፎች በኋላ አዳምም ልጅን በመልኩና በምሳሌው እንዳወለደ ይነግረናል።

እኛ ዛሬ ልጆችን በመልካችን እና በምሳሌያችን እንወልዳለን ብሎም እናሳድጋለን እንጂ አዲስ ነገር ልንፈጥር አንችልም።

ልጆች በዙሪያቸው ያለነውን ሲመስሉ መርጠው አይደለም። ክፉውንም ደጉንም ይቀሰማሉ። እንኳን ነፍስ ማወቅ የጀመሩ አዳጊዎች ስለ መኖራቸው ልብ የማንላቸው እግራችን ስር ውር ውር የሚሉ ጨቅላዎች ያያሉ፤ ይሰማሉ ጊዜ ጠብቀው ያንኑ ይደግማሉ።

ይህ የመምሰል ጉዳይ በሕፃናት ብቻ ሳይሆን በአዋቂዎችም ዘንድ ይስተዋላል። በእርግጥ ሰው ያየውን ሁሉ አይመስልም። የሚያከብረውን፣ የሚማርከውን፣ የሚስበውን ይመስላል። አንዳንዴ አውቆ ብዙ ጊዜ ግን ሳያውቅ ይመስላል። መምሰሉንም ያስተዋሉት ይነግሩታል እንጂ እርሱ ራሱ ሳይገነዘበው ይችላል።

መሪነት የሥልጣን ወንበር ሳይሆን በሰዎች ሕይወት ውስጥ ተጽእኖ ማምጣት እንደሆነ ይታመናል።

ተጽእኖ በሁለት ተከፍሎ የሚታይ ነው። በጎ ተጽእኖ፣ ክፉ ተጽእኖ። እናም ማንም ከእነዚህ ሁለት ተጽእኖ ውጭ መሆን አይችልም። እነዚህ ተጽእኖ እምጪዎች ከእኛ ብዙም የራቁ ሳይሆኑ ይችላሉ። ቤተሰብ ውስጥ አባት፣ እናት፣ ታላላቅ ወንድምና እህት፣ ቤተክርስቲያን ውስጥ እገልጋዮች፣ መሪዎች፣ መሥሪያ ቤት አለቆች፣ በትምህርት ቤት መምህራን፣ በማኅበራዊ ኑሮ ስፖርተኞች፣ አርቲስቶች፣ ወይም የፖለቲካ መሪዎች ሊሆኑ ይችላሉ። ለዚህ ነው ግለሰቦች ቤተሰብን፣ ቤተሰብ ማኅበረሰብን፣ ማኅበረሰብ ሕዝብን፣ ሕዝብም አገርን የሚቀርጸውና ብሔራዊ ማንነት የሚፈጠረው። የዚህ ሁሉ ጥንቅር አንድ ኅብረተሰብ የራሱ የሆነ መገለጫ፣ መታወቂያና መለያ እንዲኖረው ያደርጋል።

የሁሉ ባለቤት የሆነው እግዚአብሔር በሰው ውስጥ ያስቀመጠውን የመምሰል አቅም በዋሃ አይመለከተውም። የሚመጣው ትውልድ ገጽታ እንዳይበላሽ አባቶችን ይጠራል። ልጆችን ከመስጠቱ በፊት ጊዜ ወስዶ ይቀርጻል ከዚያም ይባርካል ያበዛል።

አብርሃም :- የእምነት ምሳሌ

ለዚህም ቀደምት መጽሐፍ ቅዱሳዊ ምሳሌያችን አብርሃም ነው። ከስሙ እንደምንረዳው እግዚአብሔር ይህን ሰው የጠራው ለብዙ ሕዝቦች አባት ሊያደርገው ነው። ያውም የእምነት አባት። ለዚህ ነው እምነትን ሊማር፣ በእምነት ሊፈተንና በሞሪያ ተራራ በእምነት ሊመረቅ ያስፈለገው። ይህ ስልጠና የዋሃ አልነበረም። 25 ዓመታት የፈጀ ረዥም ጉዞ ነበር። እግዚአብሔር ይህን ሁሉ ዘመን ከአብርሃም ጋር የደከመው አንድ ሰው ብቻ በማሰብ ሳይሆን እንደ ባሕር ጻር አሸዋ፣ እንደ ሰማይ ክዋክብት የማይቆጠር ሕዝብ በውስጡ አያየ ነበር። ዋና ዓላማውም ከእርሱ በኋላ ለሚመጣው ለዘሩ ሁሉ ምሳሌ እንዲሆን ነበር።

«እግዚአብሔርም አለ:- እኔ የማደርገውን ከአብርሃም አሰውራለሁን? አብርሃም በእውነት ታላቅና ብርቱ ሕዝብ ይሆናልና የምድር አስተባባሪ ሁሉ በእርሱ ይባረካሉና። ጽድቅንና ፍርድን በማድረግ የእግዚአብሔርን መንገድ ይጠብቁ ዘንድ ልጆቼንና ከእርሱ በኋላ ቤቱን እንዲያዝ አውቃለሁና። ይህም እግዚአብሔር በአብርሃም ላይ የተናገረውን ነገር ሁሉ ያመጣ ዘንድ ነው።» ዘፍ. 18:17-19

በዚህ ክፍል ውስጥ ትኩረት ሊሰጠው የሚገባ የእግዚአብሔር ንግግር «ጽድቅንና ፍርድን በማድረግ የእግዚአብሔርን መንገድ ይጠብቁ ዘንድ ልጆቼንና ከእርሱ በኋላ ቤቱን እንዲያዝ አውቃለሁና።» የሚለው ነው። ይህ አባባል የአብርሃም ሕይወት ምሳሌነት በኖረበት ዘመን ብቻ የተገለጸ ሳይሆን እስከ ዓለም መጨረሻ የሚዘልቅ መሆኑን ያመልክተናል።

የአብርሃም ምሳሌነት በሥጋ ልጆቹ ለነበሩት ለእስራኤላውያን ብቻ ሳይሆን በእምነት ፈለጉን ከተከተሉ ሰፍር ቁጥር ለሌላቸው አሕዛብ ጭምር ሆኖአል።

የአብርሃም ምሳሌነት ከባድ የማያደርገው ምሳሌነቱን ይከተል ዘንድ ከእርሱ በፊት እርሱ የተጓዘውን መንገድ የሄደበት ሰው በቅርብም ሆነ በቅርብ ሩቅ አለመኖሩ ነው። ከእርሱ በኋላ የመጡት ልጆቹ እርሱን ተመልክተው የሆኑትን ቢሆኑም እርሱ ግን ከፊቱ የሚመለከተው አንዳች ሰው አልነበረውም። ከዚህ በመነሣት በዘመኑ በዓለም ላይ የነበረ አንድ ብቸኛ የእግዚአብሔር ተከታይ እርሱ ነበር ማለት ይቻላል። ይኖርበት በነበረው አገር ከእርሱ በፊት አባቶቹ በዙሪያው የነበሩ አኩሮቹ ጣኦታትን ሲያመልኩ እርሱ ግን ወዴት እንደሚሄድ እንኳን ሳያውቅ በተስፋ ወደተሰጠው ምድር ለመውጣት በእምነት ታዘዘ።

አብርሃም ለዘሩ የተስፋ ምሳሌ ነበር፤ የዚያን ምሳሌ ነበር፤ እግዚአብሔርን የመስማትና የመታዘዝ ምሳሌ ነበር፤ በደረሰበት ሁሉ መሰዊያ በመሥራትና መሥዋዕት በማቅረብ የእውነተኛ አምልኮ ምሳሌ ነበር፤ ራሱን፣ ልጆቹንና በቤቱ የሚኖሩትን ወንዶች ሁሉ በመገረዝ የሥጋን ሽለፈት የማስወገድ ምሳሌ ነበር፤ አብረውት ከልጆቹ ጋር በድንኳን በመቀመጥ የእንግድነትና የመፃተኝነት ኑሮ በመኖር ለማያዊቱን አገር የመጠበቅ ምሳሌ ነበር፤ ከሁሉ በላይ ከእግዚአብሔር የተቀበለውን ተስፋ በእምነት በመውረስ የእምነት ምሳሌ የእምነት አባት ሆኖአል።

የእምነት ምሳሌ መሆን ቀላል ነገር አይደለም። ምክንያቱም እምነት የእለት ተእለት ኑሮ እንጂ የአንድ ቀን ጀብዱ አይደለምና። ነገር ሁሉ በተመቻቸበት የሰላም ቀን የእምነት

ሰው መሰሉ መታየት ይቻል ይሆናል። እምነት የሚመዘገበት ሚዛን፣ የሚነጥርበት እሳት ሲመጣ ግን በፈተና ቀን ፀንቶ በመቆም ለሌሎች ምሳሌ መሆን በእግዚአብሔር እጅ መሠራትንና በእምነት ማደግን ይጠይቃል። ለዚህ ነው የዕብራውያን መልዕክት ጸሐፊ ምናልባት አሁን በሥጋ ሕይወት የሌሉትን የቀድሞ መሪዎቻቸውን በማስታወስ መከራ በሆነበት በትልቅ ተጋድሎ የኖሩበትን እምነትና ያም እምነት ያፈራውን ፍሬ በመጥቀስ እንዲመሰላቸው የሚመክረው።

«የእግዚአብሔርን ቃል የተናገሩትን ምናልባትን ለሰቡ የኑሮአቸውንም ፍሬ አየተመለከታችሁ በእምነታቸው ምስሉአቸው።» ዕብ. 13:7

ታዲያ በእምነት ለሌሎች ምሳሌ ለመሆን የገድ ዋና መሆን በእድሜ መግፋት ወይም በሞት ማለፍ አያስፈልግም። ለዚህም ሐዋርያው ጳውሎስ ለወጣቱ ጢሞቴዎስ

«... በቃልና በኑሮ በፍቅርም በእምነትም በጽሁፍም ለሚያምኑቱ ምሳሌ ሁን እንጂ ማንም ታናሽነትህን አይናተው።» 1ጢሞ. 4:12

ብሎ መፃፉን ማስታወስ በቂ ነው።

ወደተነሳገበት ወደ አብርሃም ስንመለስ የአብርሃም እምነትና ከእምነት የሚነሳ መታዘዝ ለዘመናትና ለትውልዳችን የማይሸር ምሳሌ መሆኑን እንመለከታለን። ከዓለም የወጣነው እንደ አብርሃም ነው። የተጠራው እንደ አብርሃም ነው። ከአባቶቻችን ቤት ከዘመዶቻችንና ከሕዝባችን የኑሮ ስልት የተለየው እንደ አብርሃም ነው። እምነታችን ጽድቅ ሆኖ የተቆጠረልን እንደ አብርሃም ነው። የሥጋን ባሕሪ ለማስወገድ የመስቀሉ ስለት በሥጋችን እንዲያልፍ በመፍቀድ የልብን ግርዛት የምንቀበለው እንደ አብርሃም ነው። ከእግዚአብሔር የተቀበልነውን ተስፋ ለመውረስ የምንጓዘው እንደ አብርሃም ነው። ይህም እውነት እግዚአብሔርን በመምሰል ሂደት ውስጥ የምሳሌዎች ድርሻ ከፍተኛ መሆኑን ያሳያል።

ምንም እንኳ ይህን በጥቅሉ ብልም የእግዚአብሔርን አባታዊ ባሕሪ የተላበሱ ጸጋ በበዛላቸው መጠን ለብዙዎች ምሳሌ የሚሆኑ ግለሰቦች መኖራቸው በፍፁም መካድ አይቻልም። በየዘመናቱ እግዚአብሔር ራሱን ያለ ምስክር አይተውምና የሉም ብንል የእግዚአብሔርን ሥራ መካድ ይሆንብናል። ሙሴ ያዕቆብ ለረገመው ለሮቤል እና ለነገዱ

«ሮቤል በሕይወት ይኑር አይመትም ሰዎችም በቁጥር ብዙ ይሁኑ።» ዘፃ. 53:6

በማለት እንደማለደ አባቶች በሕይወት ይኑሩልን ቁጥራቸውም ይብዛ እንጂ አይነስ እያልን ነው።

አንዳንድ ጊዜ ወጣቶች በሥርዓት ላለመሄዳቸው ምክንያቱ ምሳሌ የሚሆኑ መንፈሳዊ አባቶች አለመኖራቸው እንደሆነ ሲናገሩ ይደመጣል። ሆኖም እንዲህ ዓይነቱ ማመካከት በእግዚአብሔርም ሆነ በሰው ዘንድ ተቀባይነት ሊኖረው አይቻልም መንፈሳዊ አባቶች በዙሪያችን ባይኖሩና ያሉትም መጥፎ ምሳሌነትን የሚያሳዩ ቢሆኑም የሁሉ አባት የሆነ እግዚአብሔር በሰማይ መኖሩን መዘንጋት አይገባም። የአባቶች ሁሉ ምሳሌነት ቢደበዝዝም እርሱ በዙፋኑ ላይ ለዘላለም እንደደመቀ ይኖራል። ያም አባትነት ከእኛ የራቀ አይደለም። መንፈስ ቅዱስ ቃሉን እያበራ በየዕለቱ ልምምዳችን አባትነቱን በቃልም በተግባርም ያሳየናልና። በመሠረቱ የእግዚአብሔርን አባትነት ያልተረዳና ያልተለማመደ ሰው የሰዎችን አባትነት እንዴት ሊመዝን ይችላል?

ስለዚህ የአባቶች አለመኖር በሥርዓት ላለመሄዳችን አስተዋጽኦ ሲኖረውም እንኳ እንደ ዋና ምክንያት ተወስዶ ለሥጋ አርነት ሊሰጥ አይገባም። ምሳሌ የሚሆኑ አባቶች በሌላብት መንፈሳዊ ልጅ ብሎም መንፈሳዊ አባት መሆን እንደማይችል የሚያስተምረንን የሳሙኤልን ታሪክ እንመልከት።

ጡት ከጣለበት ጊዜ አንስቶ ወላጆቹ በእግዚአብሔር ፊት እንዲያድግ በሴሎ በነበረው የእግዚአብሔር ማደሪያ ትተውት የሄዱት ሳሙኤል አያየ ያደገው ጥሩ ምሳሌ የሚሆን መንፈሳዊ አባት አልነበረም። ይልቅ ካህናት ተብዬ ልጆቹ በመገናኛው ድንኳን ደጃፍ ከሚያገለግሉ ደናግል ሴቶች ጋር ሲያመነዝሩ የዝሆን ጆሮ ስጠኝ ብሎ ሰምቶ እንዳልሰማ ዝም የሚል፤ ለእግዚአብሔር መስዋዕት ለማቅረብ ከድፍን እስራኤል ከሚመጡት አምላኪዎች ጋር ስቡን ካልሰጣችሁት የተቀቀለውን አንበላም በማለት በመሠዊያው አጠገብ ሥጋ ሲጓተቱ አይቶ እንዳላየ ዝም የሚል፤ ፍርድ እየመጣበት እንደሆነ የሚያስጠነቅቅ ነቢይ ተልኮ ሲነግረው «እርሱ እግዚአብሔር ነው የወደደውን ያድርግ» በማለት በቸልተኝነት የሚመልስ ከነቤተሰቡ መንፈሳዊነት የጠፋበት ዐይኑ የፈዘዘ ጉልበቱ የደነዝ ሰው ነበር። ሳሙኤል ግን እግዚአብሔርን በመፍራት እንዲያድግና በሥርዓት እንዳይሄድ ይሄ ሁሉ ምክንያት ቢኖረውም ፈጽሞ አላስተናገደውም ነበር። ይልቅ ከዚህ ሁሉ ግርዶሽ ባሻገር የእግዚአብሔር የአባትነት ድምጽ አላደገው። የእግዚአብሔር ቃል ቀረፀው። ከዚያ ከተበላሸ ክብብ ውስጥ ኪዳን እስከቤርሳቤህ ለእስራኤል ሁሉ አባት የሚሆን ነቢይ ወጣ። ይህ ሕያው ታሪክ ለእኛ ለዛሬዎቹ የሚያበራ ደማቅ ምሳሌ ነው።

የጳውሎስ የምሳሌነት አስተምህሮና ልምምድ

ወደ ዛሬው የእኛ ሁኔታ ከመምጣታችን በፊት አስቀድመን የዚህን እውነት መጽሐፍ ቅዱሳዊ ፋይዳ እንመልከት።

ከመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ለምሳሌነት ትምህርትና ተግባር እንደ አብነት የምንወስደው በአንደኛው ክፍለ ዘመን የኖረውን የተርሴሱን ጳውሎስ ነው። ጳውሎስ በግል ሕይወቱ ክርስቶስን ለመምሰል ስለነበረው ትጋትም ሆነ የሚያገለግላቸው አማኞች ወደዚህ ግብ እንዲደርሱ ስለነበረው ቅናት ብዙ ጽፎልናል። ከእነዚህም መካከል ጥቂቱን እንመለከታለን። ታዲያ እነዚህን ክፍሎች ስንመለከት አሳቦቹን ከእውዱ ነጥለን ለመተርጎም እንዳንፈተንና ትክክለኛ መልእክታቸውን እንዳንስት በየክፍላቸው ውስጥ ተወስነን ለማየት እንሞክር።

ምሳሌነት በአንደኛ ቆሮንቶስ

«ይህን የምጽፍላችሁ እንደተወደዳችሁ ልጆቼ አድርጌ ልመከራችሁ እንደ ሳፋፍራችሁ በዩ አይደለም። ምንም እንኳን በአሥር ሺህ የሚቆጠሩ ሞግዚቶች በክርስቶስ ቢኖሩላችሁም ብዙ አባቶች ግን የሱላችሁም በወንጌል አማካይነት በክርስቶስ ኢየሱስ ወልደችኋለሁና። ስለዚህ እኔን እንድትመስሉ አለምናችኋለሁ። እንግዲህ በጌታ የተወደደውንና የታመነውን ልጄን ጢሞቴዎስን የሳከላችሁ በዚህ ምክንያት ነው። እርሱም በየስፍራው በሚገኙ አባያት ክርስቲያናት ሁሉ ከማስተምረው ትምህርት ጋር የሚስማማውን በክርስቶስ ኢየሱስ ያለውን የሕይወት አካሄድን ያሳስባችኋል።» 1ቆ. 4:14-17 (ንባቦምን ከመቀጠሉ በፊት ምዕራፉን በመሉ ቢያነሱት ይመረጣል)

በመሠረቱ ይህንን ክፍል ለመተርጎም መሞከር አያስፈልገንም በራሱ የተተረጎመና ግልጽ ነውና። ነገር ግን «እኔን እንድትመስሉ አለምናችኋለሁ።» ሲል በምን እንዲመስሉት ማለቱ እንደሆነ ግልጽ እንዲሆን ብቻ ጥቂት እገባል።

ጳውሎስ ለቆሮንቶስ አማኞች ከብዙ ሞግዚቶች መካከል እንደ አንዱ ሳይሆን በክርስቶስ ወንጌል በብዙ መከራ አምጦ የወለደ አባት እንደሆነ በድፍረት ያሳስባቸዋል። አባት ከሆነ ደግሞ ሊመስሉት እንደሚገባ በመግለጽ ይማፀናል። ለመምሰል ማየት ወሳኝ ነውና በጊዜው እርሱ መምጣት ባይቻልም «ልጄ»

የሚለውን ጢሞቴዎስን ሲልክላቸው እናያለን። ጢሞቴዎስን የመረጠበትን ምክንያት ሲገልጽ «በየሥፍራው በሚገኙ አብያተክርስቲያናት ሁሉ ከማስተምረው ትምህርት ጋር የሚስማማውን በክርስቶስ ኢየሱስ ያለውን የሕይወት አካሄድን ያሳስባችኋል።» ይላል። የቆሮንቶስ ሰዎች በጢሞቴዎስ በኩል ጳውሎስን እንዲመስሉ ሲጋበዙ ስናይ ጳውሎስም በክርስቶስ በኩል እግዚአብሔርን ለመምሠል ያለውን ትጋት ስንመለከት «የመምሠል ሰንሰለት» ወይም «የመምሠል ቅብብሉሽ» በጉልህ ይታያል።

እንግዲህ ጥሪው «እኛን ምስሉ» የሚል ነው። ለምን? የቆሮንቶስ ሰዎች የሚያስፈልጋቸውን ሁሉ ያገኙት! ሃብታም የሆኑት! የነገሡት (የምፀት ንግግር ቢሆንም) በሥጋ ነው። በመንፈስ ግን የሚያስፈልጋቸውን አጥተዋል! ደህይተዋል! ተዋርደዋል። እነ ጳውሎስ ሞት እንደተፈረደባቸው ሰዎች ከሁሉ መጨረሻ የተሰለፉት! ለመላእክት ሰበዎችም ትርፂት የሆኑት በሥጋ እንዲ በመንፈስ አይደለም። ይልቅ በመንፈስ የሚያስፈልጋቸውን ሁሉ አግኝተዋል! በልጽገዋል! በእውነተኛ መንገሥ በሕይወት ነግሠዋል። የቆሮንቶስ ሰዎች መንፈሳዊውን ከሥጋዊው የሚመጣውን ዘመን ከአሁኑ አጣርሰውታል። መንፈሳዊ ነገር ቢያውጁም እንዲፈፀም የሚፈልጉት በሥጋ ነው። የክርስቶስን ነገር ለሥጋ ትርፍ ለማዋል ፈልገዋል። የጳውሎስ የሕይወት መርህ ግን በሥጋው ድካም የክርስቶስ ኃይል መገለጡ ነው። ስለዚህ በዚህ አቅጣጫ እኔን ምስሉ ይላቸዋል። የሚላቸውም በቃል ብቻ ሳይሆን በተግባር ስለመሆኑ።

«የእግዚአብሔር መንግሥት የወፊ ጉዳይ ሳይሆን የኃይል ጉዳይ ነው።» 1ቆ. 4:20

«እኔ ክርስቶስን እንደምመስል እኔን ምስሉ።» 2ቆ.11:1 በማለት ያረጋግጣቸዋል።

በቀደመው ክፍል ያላቸው «እኔን ምስሉ ብቻ ነበር።» አሁን ግን «እኔ ክርስቶስን እንደምመስል እኔን ምስሉ።» በማለት የእርሱንም ክርስቶስን መምሰል አክሉበታል። ሌሎች እኛን እንዲመስሉ ልናስከትል የምንችለው እኛ ክርስቶስን በመስልንበት አቅጣጫና መጠን ብቻ ነው።

ይህ የመምሰል ጥሪ በ1ቆሮ11:1 ላይ ቢነሳም እንኳ አሳቡ የሚጀምረው ግን ምዕራፍ 8 ላይ ነው። በቆሮንቶስ አማኞች መካከል ለጣዖት የተሰዋን ሥጋ ስለ መብላትና አለመብላት የተነሳውን ጥያቄ በመመለስ ይነሳና የራስን መብት በመተው የሌላውን ጥቅም ስለማስቀደም ይጽፋል። ከመልሱ እንደምንረዳው አንዳንዶች አውቀው ነፃ ካወጣች በመብቴ ማንም ሰው አያገባውም የሚል ፍልስፍና ለማራመድ ታጥቀው የተነሱ ይመስላል።

ሐዋርያው ወንድሜን የሚያሰናክለው ከሆነ ለዘላለም ከቶ ሥጋ አልበላም በማለት ተነስቶ በቆሮንቶስ በቆየባቸው አሥራ ስምንት ወራት ከቆሮንቶስ አማኞች የገንዘብ ጥቅም የማግኘት መብት እየነበረው እነርሱን ላለማሳናክል ሲል መብቱንና ጥቅሙን ወደ ጎን ማድረጉን በማስታወስ ይቀጥላል።⁴² ይህንንም ለማድረግ ያነሳሳው ሩጫውን ከፈፀመ በኋላ የሚያገኘው አክሊል እንደሆነ ይናገርና በመቀጠል ሩጫ ጀምረው ያልጨረሱትን የእስራኤላዊያንን የምድረ በዳ ጉዞ ለአብነት ያነሳል።⁴³

ሲደመድምም «እያንዳንዱ ሰው የባልንጀራውን ጥቅም እንጂ የራሱን ብቻ አይፈልግ ... እንግዲህ ስትበሉም ሆነ ስትጠጡ ወይም ማንኛውም ነገር ስታደርጉ ሁሉንም ነገር ለእግዚአብሔር ክብር አድርጉት። ለእይሁድም ሆነ ለግሪኮች

ወይም ለእግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን መሰናክያ አትሁኑ። እኔ ሰውን ሁሉ በማንኛውም ረገድ ለማስደሰት እንደምጥር እናንተም እንዲሁ አድርጉ። ብዙዎችም ይድኑ ዘንድ ለራሴ የሚጠቅመውን ሳይሆን ለእነርሱ የሚጠቅመውን እሻለሁና።» 1ቆሮ. 10:23-32 ይላል።

በሌላ ክፍል «እያንዳንዳችን ባልንጀራችንን ለማነጽ እርሱንም ለመጥቀም ደስ የሚያሰኘውን ነገር ማድረግ ይገባል። ክርስቶስ ራሱን ደስ አላሰኘምና . . .» ሮሜ 15:2-3 በማለት የራስን መብት ተቶ ለሌላው የሚጠቅመውን ማሳብ የክርስቶስ ሕይወት መርህ እንደሆነ ይጽፋል። ይህንንም በማመልከት «እኔ ክርስቶስን እንደምመስል እኔን ምስሉ።» በማለት ይደመድማል።

ምሣሌነት በፊሊጲስዮስ መልዕክት ውስጥ

«ወንድሞች ሆይ እኔን የምትመስሉ ሁኑ እኛም እንደምሳሌ እንደምንሆንላቸው እንዲሁ የሚመሳሰሉትን ተመልከቱ።» ፊሊ. 3:17

ሐዋርያው አሁንም የመምሰልን ሰንሰለት ወይም ቅብብሉሽ በድጋሜ ያነሣል። እንዲመስሉት ከፃፈላቸው በኋላ እርሱ በደብዳቤ እንጂ በአካል በመካከላቸው ስለሌለ በመካከላቸው ያሉትን የእርሱን ምሣሌነት የሚከተሉትን እንዲመለከቱ ይጋብዛል።

ሐዋርያው የመምሰልን ጥሪ የሚያቀርብባቸውን ክፍሎች በጥንቃቄ ስንመለከት በአፋቸው የክርስቶስን ስም እየጠሩ በተግባራቸው ግን ዓለምን የሚመስሉ ምስሉኝ ባዬች በተነሱበትና አማኞችም በውጪያዊ ማንነታቸው በመማረክ እነርሱን ለመምሰል ሽር ጉድ በሚሉበት ሁኔታ ውስጥ ነው።

በጊዜው በውጪያዊ ገጽታቸው ይመኩ ዘንድ እንዲገረዙ የሚወተውቷቸው አገልጋይ ተብዬዎች ነበሩ (3:2)። በአርግጥ የፊሊጲሲዮስ ሰዎች በሥጋ አሕዛብ እንደመሆናቸው መጠን የሰውነታቸውን ሽላፊት በሰው አጅ አልተገረዙም ነገር ግን በሥጋ ባለመመካት፤ በኢየሱስ ክርስቶስ በመታመን እና በመንፈስ እግዚአብሔርን በማምለክ እንጂ በሥጋ መቆራረጥ የማይገኘውን እውነተኛው መገረዝ መካፈላቸውን ይጽፍላቸውና ወደ ራሱ ምስክርነት ያልፋል። በምስክርነቱም ትምክህት ካሰፈለገ በሥጋ የሚመከበት ብዙ ነገር እንዳለው ከዘረዘረ በኋላ ሌሎች የሚንገበገቡለትንና የሚመኩበትን ነገር እንደ ጉድፍ እንደሚቆጥረው ይነግራቸዋል። ይልቅ የነፍሱ ምኞት፣ የልቡ ልምድ የዘወትር ጥማቱ ክርስቶስን ማግኘት፣ በክርስቶስ መገኘት፣ የትንሳኤውን ኃይል ማወቅና፣ በመከራው መካፈል መሆኑን ይገልጻል። በመቀጠልም ይህን ክርስቶስን የመምሰል ጥማቱን ገና ሙሉ በሙሉ እንዳላገኘው በማተት እስከፍጻሜ ለመድረስ ወደፊት በመዘርጋት እንደሚሮጥ ይገልፃል። በዚህ አቅጣጫ እርሱን እንዲመስሉት ይጋብዛቸዋል።

ምሳሌነት በአንደኛ ተሰሉንቄ መልዕክት ውስጥ

«ደግሞ እናንተ ቃሉን በብዙ መከራ ከመንፈስ ቅዱስ ደስታ ጋር ተቀብላችሁ እኛንና ጌታን የምትመስሉ ሆናችሁ ስለዚህም በመቆዳንያና በአካይያ ላሉት ምእመናን ሁሉ ምሳሌ ሆናችሁላቸው። . . . እናንተ ወንድሞች ሆይ በይሁዳ የሚኖሩትን በክርስቶስ ኢየሱስ ያሉትን የእግዚአብሔርን ማኅበሮች የምትመስሉ ሆናችኋል፤ እነርሱ ከአይሁድ መከራ እንደ ተቀበሉ እናንተ ደግሞ ያንን መከራ ከአገራችሁ ሰዎች ተቀብላችኋልና።»

1ተሰ. 1:6-7፤ 2:14

ሐዋርያው ጳውሎስ ደብዳቤ ለጻፈላቸው አብያተክርስቲያናት ወይም በወንጌል አብረውት የሚሠሩ አገልጋዮች መንገዱ ይለያይ እንጂ የመምሰል ጥሪ ያላቀረበበት ቦታ የለም። «እኔን ምሰሉ» በማለት ሲጣራ የሚያስተጋባው የገደል ማሚቱ «ክርስቶስን ምሰሉ» የሚል ድምጽ ለመሆኑ ጥርጥር የለውም።

ለተሰሉንቄ ሰዎች የፃፈውን ከሌሎች ትንሽ ለየት የሚያደርገው እንዲመስሉ ጥሪ ያቀረበበት ሳይሆን ምን ያህል እንደመሰሉ በመንገር ያበረታታበት መሆኑ ነው።

በመግቢያው «እኛንና ጌታን የምትመስሉ ሆናችሁ» ያላቸው በሁሉ ነገር ሳይሆን በአንድ አቅጣጫ ነው። ያም አቅጣጫ የተሰሉንቄ ሰዎች ወንጌልን በተቀበሉ ጊዜ ከገዛ ሕዝባቸው ከፍተኛ ተቃውሞና ስደት ደርሰዋቸው ነበር። የመከራው ዓይነት ተስፋ አስቆራጭና ወደ ኋላ እንዲመስሉ የሚያስገድድ ነበር። እነርሱ ግን በመከራ ውስጥ ይሄ ነው የማይባል የመንፈስ ቅዱስ ደስታ ይፈሰሳቸው ነበር። የእግዚአብሔርንም ቃል ያለምንም ጥርጥር በእምነት ተቀበሉ እንጂ በመከራው ተናውጠው ወደ ኋላ አላሉም። በዚህም የአባቱን ፈቃድ ለመፈፀም ከኃጢአተኞች በደረሰበት መከራ የፀናውን ጌታን መሰሉ። ለአሕዛብ የወንጌልን የምሥራች ለማድረስ ከአሕዛብም ሆነ ከወገኖቹ ከአይሁዳዊያን የደረሰበት ጽኑ መከራ ሳይበግረው በደስታ ፀንቶ ከፊቱ ያለውን ክብር እያየ የሚያገለግለውን በደስታ ፀንቶ መሰሉ። ይህ መምሰል በእነርሱ ብቻ ተወስኖ አልቀረም። የእነርሱን ወሬ በሰሙት ከአካይያ (ቆርንቶስ) እና በመቄዶንያ (ፊሊጲሲዮስ) ላሉት ምእመናን ሁሉ የጽናት ምሳሌ ሆነላቸው።

ምሳሌነት በሁለተኛ ተሰሉንቄ መልዕክት ውስጥ

«እኛን ለትመስሉ አገደት አንደሚገባችሁ ራሳችሁ ታውቃላችሁና በእናንተ ዘንድ ያለ ሥርዓት አልሄድንምና ከእናንተ ዘንድ በአንጻሩ ስንኳ እንዳንከብድበት ሌሊትና ቀን በድካምና በጥረት እየሠራን እንኖር ነበር እንጂ ከማንም አንደራን አንዲያው አልበልን። ይህም እኛን ለትመስሉ ራሳችንን አንደ ምግሉ እንስጣችሁ ዘንድ ነበር እንጂ ያለ ሥልጣን ስለሆንን አይደለም።» 2ተሰ. 3:7-8

ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስን በቅርቡ ይመጣል በሚል አጉል መገለጥ ተደናግጠው የእለት ተእለት የነገር እንቅስቃሴያቸውን

ችላ ባሉት የተሰሉንቁ ሰዎች መካከል «ነገ ጌታ ሊመጣና ወደ ሰማይ ሊወሰደን ዛሬ ሥራ ምን ያደርጋል» የሚሉ ዳተኞች ተስፋፍተው እንደነበር ከመልእክቱ መረዳት ይቻላል። ይህን ወቅታዊ ችግር ለመፍታት ሐዋርያው ጳውሎስ አዲስ ነገር መፍጠር ወይም አዲስ መገለጥ ማምጣት አላስፈለገውም። ለእፍታ ወደጊላ በመመለስ እና ትዝታቸውን በመቀስቀስ መጀመሪያ በእነርሱ ዘንድ በነበረበት ጊዜ ያሳያቸውን ባሕሪ ያስታውሳቸዋል። የተሰሉንቁ ሰዎች በጳውሎስ ሕይወት ውስጥ አስደናቂ የሥራ ባሕል እና የአካሄድ ሥርዓት ለመመልከት ታድለው ነበር። የሚገርመው በመካከላቸው ባለሥልጣን ሆኖ ሳለ ሥልጣኑም በቃል ብቻ ሳይሆን በብዙ ተፃምራትና ምልክቶች ታጀቦ ሳለ እንደ ባለሥልጣን አልተኮረሰም፤ «ንገሥ በሉኝ» አላለም። በዓይናቸው ፊት እንደባሪያ እየሠራ እንጀራውን በገዛ ገንዘቡ ይበላ ነበር። ይህንን ያደርግ የነበረው እንደ እንግዳ የሚያስተናግደው፤ እንደ አገልጋይ የሚያቆላምጠው አጥቶ ሳይሆን ሆን ብሎ ነበር።

«ይህም እኛን ልትመለሱ ራሳችንን እንደ ምሳሌ እንሰጣችሁ ዘንድ ነበር።» በሰዚህ ዛሬ ችግር ሲፈጠር መፍትሔ ፍለጋ ውጣ ውረድ አላበዛም በእነርሱ ሕሊና ውስጥ አስቀድሞ ያስቀመጠው መፍትሔ ነበርና ያንን መንገድ ብቻውን በቂ ነበር። በሰዚህም «እኛን ልትመለሱ አንዴት እንደሚገባችሁ ራሳችሁ ታወቃችሁ።»

በማለት በድፍረት ሲፀፍላቸው እናያለን። እንግዲህ ስለ ጳውሎስ የአባትነትና የምሳሌነት ሕይወት ይህን ያህል ብለናል። ለመሆኑ ዘመናችን ምን ይመስላል? ስለ ዛሬው ገጽታ ምንም ሣንል ብናቆም ከታሪክ ተወቃሽነት ባሻገር የእርምጃ ሰዎች ለመሆን አንችልም። እንደ እውነቱ ከሆነ ዘመን አፍ ቢኖረው ኖሮ «የምሳሌ ያለህ! የአባቶች ያለህ!» ብሎ በጮኸ ነበር። ለነገሩ ለእስካሁን ሳይጮህ ቀርቶ ነው? ሰሚ አጥቶ እንጂ። አዎን በትውልዱ ውስጥ ይጮሃል፤ በእንባና በደም ይጮሃል፤ በሲቃ ይጣራል።

እግዚአብሔርን መምሰል

የአባቶች ያለህ

ለመሆኑ የዘመናችን አባቶች የት አሉ? እንከተላቸውስ ዘንድ ምሳሌነታቸው የታል? ከአመታት በፊት በአንድ አጋጣሚ ወጣት አገልጋዮች ተሰባስበን በችግሮቻችን እና በመፍትሄዎቻቸው ላይ መወያየት ጀመርን። ከመካከላችን እንዱ ተነሳና የእኛ ችግር የአባቶች አለመኖር ነው። አባቶች የሉንም አለ። የተቀሩትም እየተቀባበሉ «አዎን አባቶች የሉንም» በማለት አጀቡት። ይህ ሃሳብ በጥቅስ እየተደገፈ ሲንሸራሸር ሳለ አንድ ወንድም እጁን አወጣና «አባቴ ሰነራም ነበር፤ አባቴ ሌባ ነበር፤ አባት ተደባዳቢ ነበር ወዘተ ... ማለት ይቻላል። አባት የለኝም ማለት ግን አይቻልም። አባት የለኝም ማለት እኔም የለሁም እንደማለት ነውና።» በማለት ተናገረና የውይይታችንን አቅጣጫ ገራው።

አዎን አባቶች አሉን። ነገር ግን ምን ይመስላሉ? ምንስ እንድንመስል እየጋበዙን ነው? ብሎ መጠየቁ አግባብ ነው። በዘመናችን አባቶች ብለን ከምንጠራቸውና ቀና ብለን ከምናያቸው እንጋፋዎች መሃል ብዙዎቹ እርስ በእርስ ሲጣሉ እንጂ ሲፋቀሩ አናይም። ሲነሰሱ እንጂ ይቅር ሲባሉ አናይም፤ ለወንበር እና ለሥልጣን ሲራኩቱ እንጂ የጠፋውን እና የባዘነውን ፍለጋ ሲደክሙ አናይም። በለስ ከቀናቸው ጋር ሲዘናኑና ኑሮአቸውን ለማመቻቸት ሲሯሯጡ እንጂ ወንጌልን በየገጠሩ ለማድረስ ሲጋደሉ አናይም። ስለ ደምዘ ሲካሰሱ እንጂ በእጃቸው ሲሠሩ አናይም። መከራን ሲሸኹ እንጂ በጽናት ሲጋፈጡ አናይም። በሥጋ ለመመካት ሲጣጣሩ እንጂ የሥጋን ትምክህት ንቀው በነገር ሁሉ ጌታን ለመምሰል ሲዘረጉ አናይም። ከሁሉ በላይ ከሥራቸው የሚነሱትን አገልጋዮች ሲገፉና ሲያወግዙ እንጂ ሲያሳድጉና ሲተኩ አናይም። ታዲያ

እግዚአብሔርን መምሰል

ከዚህ በላይ የምሳሌ ያለህ! የአባቶች ያለህ! ብሎ የሚያስረዝህ ምን ጉድ ሊመጣ ይችላል? ችግሩን የባለ የከፋ የሚያደርገው እነዚህን አባቶች በትኩረት የሚመለከተው አዲስ ትውልድ «በዚህ ነገር ክርስቶስን አልመለሳችሁምና እኔም አልመለሳችሁም» ማለት አለመቻሉ ነው። ከፋታቸውንም ቢሆን ከመምሠል አይመለስም። መምሠል ተፈጥሮአዊም መንፈሳዊም ሕግ ነውና።

አምላክ በዚህንጥበቡ መላ ካለው በቀር የትውልዱ ፍፃሜ እጅግ አሳዛኝ ነው። ምሳሌ የሚሆኑ፣ መልካም ባሕሪን የሚያወርሱ እውነተኛ አባቶች የሌሉበት ቤት፣ ቤተክርስቲያን ሆነ አገር መሠረት እንደሌለው ሕንፃ ነው። መሠረት የሌለው ሕንፃ የፈለገውን ያህል ውጪው ቢያምር ውሎ አድሮ መውደቁ እንደማይቀር ሁሉ ትውልድም ምሳሌ የሚሆኑ አባቶች ሲያጣ በትምህርት ነፋስ ይፍገመገማል በዓለም ርኩሰት፣ በገንዘብ ፍቅር ይነደፋል ፍፃሜውም መፍረስ ነው። የአባቶች እና የልጆች ልብ መለያየት ፍርድን ያመለክታል። ልጆች የሚመስሏቸው አባቶች፣ አባቶችም የሚተኪቸው ልጆች ያጣሉ። በውጤቱም እግዚአብሔርን መምሰል ይጠፋል ምድርም በእርግጥን ትመታለች። ለዚህ ነው ነቢዩ፡-

«እነሆ ታላቁና የሚያስፈራው የእግዚአብሔር ቀን ከመምጣቱ በፊት ነቢዩ ሌልያስን አልከላችኋለሁ። መጥፎ ምድርን በርግጥን እንዳጠፋ እርሱ የአባቶችን ልብ ወደ ልጆች የልጆችንም ልብ ወደ አባቶች ይመልሳል።» ሚሊ. 4፡5-6 ያለው።

አባቶች ከሰማይ አይወርዱም በመካከላችን ይወለዳሉ፣ ያድጋሉ፣ እነርሱም ይወልዱና በተራቸው አባት ይሆናሉ። ብዙን ጊዜ ችግራችን ስለ አባትነት ሲነሳ የሚታዩን ሌሎች መሆናቸውና ጣታችንን እነርሱ ላይ አየቀሰርን ጋላፊነትን ማስተላለፋችን ተጠያቂነትን ውርድ ከራስ ማለታችን ነው።

ጥቂትም ቢሆን ቀና ብለው የሚያዩን እርዳታን ከእኛ የሚሹ ሰዎች በዙሪያችን ካሉ ቢያንስ ለእነርሱ አባት ሆነናል። ታዲያ ታሪክን እንደግማለን? ወይስ ከታሪክ ተምረን ታሪክ እንሰራለን? እኔ በዚህ መከራ አልፌያለሁና እነርሱም ይላቸው እንላለን? ወይስ «ከእኔ ተማሩ» «በእኔ ይብቃ» እንላለን? በተለይ በአንድም በሌላም መንገድ መድረክ ላይ የምንወጣ ከሆነ እልፍ ጥንድ ዓይኖች በአትኩሮት እንደሚያዩን አንርሳ። እኛ አንወቃቸው እንጂ እነዚያ ዓይኖች በየመንገዱ አሉ፣ በየገበያው አሉ፣ በየታክሲው ውስጥ አሉ፣ በየካፌው አሉ። ስለዚህ መጥፎ ምሳሌ እንዳንሆን እንዳናስናክላቸውም ልንጠነቀቅ ይገባል። አንዳንዶች እንደሚሉት «እኔን አትመልከቱ ጌታን እዩ» አንበል። በእኛ ላይ ካልሆነ ጌታን የት ይዩት?» ሰማይ ላይ? ወይስ የጣሊያን ሠዓሊዎች በሠሩት ስዕል ላይ? ዘወትር የሚያሳስበን በየሰንበቱ መድረክ ላይ የምንናገረው የእግዚአብሔር ቃል ብቻ አይሁን። ይልቅ የኑሮአችንን ፍሬ እያዩ በእምነታችን ይመስሉን ዘንድ ለሌሎች የምሳሌነት ኑሮ ለመኖር አንትጋ።

መምሰል የራስን ማንነት ከዶ ሌላውን ለመሆን መሞከር አይደለም። በእኛ ሁኔታ እግዚአብሔር ልጁን እንዲገልጥ መፍቀድ ነው። እግዚአብሔር በምንም ዓይነት ማንነታችንን አይለውጥም። እያንዳንዳችን በዘላለም ውስጥ አንድ ብቻ ነገና። ነገር ግን በፈቀድንለት መጠን በእኛ ሁኔታ ልጁን ይገልጣል።

በዘመናችን ሁሉ የምንመስላቸው አባቶች የሚመስሉን ልጆች አያሳጣጝ

እግዚአብሔርን የመምሰል ልምምድ

ገና በጠዋቱ የክረምቱ ደመና በአዲስ አበባ ሰማይ ላይ ከብዷል። ዕለቱ የሥራ ቀን እንደመሆኑ መጠን ሠራተኛው ወደ ሥራው፣ ነጋዴው ወደ ንግዱ፣ ተማሪውም ወደ ትምህርት ቤት በሰዓቱ ለመድረስ ይጣደፋል። የመኪናው ጭንቅንቅ የሰው ግፊያ ለከተማዋ ልዩ መልክ ሰጥቷታል።

በቦሌ አለም አቀፍ አየር ማረፊያ አካባቢ ከወትሮ ለየት ያለ እንቅስቃሴ ይሰተዋላል። የኤርፖርቱ ግርግር እንደተለመደው የሚሄድን ወዳጅ ለመሸኘት የሚመጣን እንግዳ ለመቀበል አልነበረም ሌላ ምክንያት ነበረው። በሥፍራው ወጣ ገባ የሚሉት የአየር ማረፊያው ሠራተኞች ብቻ ሳይሆኑ የከተማው ባለሥልጣናትና የስፖርት ኮሚሽን ኃላፊዎች ነበሩ። ሽርጉዱ በውድድር ሜዳ ድል ነስቶ በአለም አደባባዮች የአገሩን ባንዲራ በክብር በማውለብለብና የሕዝቡን መዝሙር ማስተመም ልማዱ የሆነው ኃይሌ ገብረ ሥላሴ በድል አሸባርቆ ከውጭ ስለሚመጣ ነበር። ኃይሌንና ሌሎች አትሌቶችን የያዘው አውሮፕላን ከጥቂት ደቂቃዎች በኋላ እንደሚያርፍ ዜናው ከናኝ በኋላ ድምቀቱ ጨመረ። ባካባቢው ባሉ ኢትዮጵያዊያን ፊት ላይ ከከራትና ከእልህ የመነጨ የደስታ ስሜት ይነበባል።

አደሮፕላኑ አርፎ ጀግናውን አትሌት ለመቀበል ወደ ተሰበሰቡት ባለሥልጣናትና የአየር መንገዱ ሠራተኞች ሲጠጋ በኮከብ (የአብራሪዎቹ ክፍል) መስኮት ተከፍቶ የአትሌቶች ባንዲራ ሲውለበለብ ላየው ልዩ የደስታ ስሜት የሚፈጥር ነበር።

በአየር ማረፊያው ለኃይሌ የተደረገለት አቀባበል ብቻውን በቂ አልነበረም። በተገኘው ድል በደስታ የናኘው የአዲስ አበባ ሕዝብ ለአትሌቱ አክብሮቱን ለመግለጽ በአዲስ አበባ ስታዲየም ተሰብስቦ ነበርና ኃይሌ በክብር ታጀቦ ወደ ሥፍራው አመራ።

ዝማሬው፣ ጭብጨባው፣ አልልታው፣ ፋጨቱና ጨኸቱ ይህ ነው የሚባል አልነበረም። ወቅቱ አትሌቱ ለአራት ተከታታይ አመታት የአለም ሻምፒዮን የሆነበትና የበርካታ ሪከርድ ባለቤት በመሆን በድል ያንፀባረቀበት በመሆኑ የሕዝቡ ስሜት ከፍተኛ ነበር። መቼስ የማያልቅ የለምና የስታድየሙ ዝግጅት አልቆ ኃይሌ ከቤተሰቡ ጋር ወደ መኖሪያ ቤቱ አቀና። በዚያም የጠበቀው ፀጥና ረጭ ያለ ጓዳ አልነበረም። ወዳጅ ዘመድ የቅርብም የሩቅ ጓደኛ ቤቱን አጨናንቆታል ሁሉም የሚጠበቁት ኃይሌ መጥቶ አብሯቸው ተቀምጦ ስለድሉ እንዲያወጉ ነበር።

የሆነው ግን ከዚያ ፈጽሞ የተለየ ነበር ኃይሌ ገብቶ ለሁሉም በፈገግታና በመፍለቅለቅ የታጀበ ሰላምታ ካቀረበ በኋላ ተቀመጦ ገበታ ቀረበ ተባላ ተጠጣ። ከጥቂት ቆይታ በኋላ ኃይሌ ሰዓቱን ተመለከተ። አዎን የልምምድ ሰዓቱ ደርሷል። ዙሪያውን ሲመለከት ሁሉ ተመቻችቶ ተቀምጧል እንጂ ለመሄድ ያለበ አልነበረም። ቀስ ብሎ ወደ ጓዳ ገባና ልብሱን ከቀየረ በኋላ ለባለቤቱ «ስለደከመው ተገቷል በይልኝ» በማለት መልእክት አስተላለፈና ወደ ጓሮ ዘለቆ የልምምድ ጫማውን ያጠባብቅ ጀመር። ዙሪያውን ሲመለከትም እንግዶቹ ሳያዩት የሚወጣበት በር አልነበረውምና አንድ ያልተለመደ እርምጃ ለመውሰድ ተገደደ። በአጥር ዘሎ ወጣና የሩጫ ልምምዱን ተያያዘው።⁴⁴

ይህ አውነተኛ ታሪክ ለሰሜ ቢያስገርምም ለታሪኩ ባለቤት ግን ከብዙ ዝግጠሞቹ መሃል አንዱ ነውና እምብዛም አይገርመውም። በዓለም አደባባዮች የተጎናፀፈው ድል ከብዙዎች የተቸረው ክብር መሠረቱ ምን እንደሆነ ታውቋል። «ልምምድ!»

የተለያዩ ታላላቅ ስፖርተኞች በአደባባይ ድል ሲቀዳጁ በአድናቆት ከሚያያቸው ተመልካች መሃል ስንቱ ከድሉ ጀርባ ያለውን ፈታኝና እልህ አስጨራሽ ልምምድ ማየት አንደሚችል አይታወቅም።

በቀደሙት ምዕራፎች የሥጋን ሕይወት በመግፈፍና የእግዚአብሔርን ሕይወት በሥጋ ሰውነት በመግለጥ ክርስቶስን መምሰል እንደሚቻል ለመግለጽ ተሞክሯል። በዚህ ምዕራፍ ደግሞ ወደዚያ የሚደረሰው አልጋ በአልጋ ሣይሆን ትጋት በታከለበት ብርቱ ልምምድ እንደሆነ ለማሳየት በጀግናው አትሌት ጋይሌ ገብረሥላሚ ታሪክ እሃዱ ብለናል ።

የአዲስ ኪዳን መጻሕፍትን አንድ ሦስተኛ በብዕሩ የቀለመው ሐዋርያው ጳውሎስ መንፈሳዊ ሕይወትን እርሱ በኖረበት ዘመን ገናና በነበረው የሩጫ ውድድር መስሎ ማቅረብ ያዘወትር እንደነበር ከመልዕክቶቹ መረዳት ይቻላል።¹

ለዚህ ነው ለጢሞቴዎስ እግዚአብሔርን ለመመሠል ራስን ስለማስሰመድ ሲፅፍለት የአካል ብቃት ልምምድን እንደ ምሳሌ የሚጠቀመው፡ -

«እግዚአብሔርን ለመምሰል ግን ራስህን አስለምድ ሰውነትን ለሥጋዊ ነገር ማስለመድ ለጥቂት ይጠቅማልና እግዚአብሔርን መምሰል ግን የአሁንና የሚመጣው ሕይወት ተስፋ ስላለው ለነገር ሁሉ ይጠቅማል።» 1ጢሞ. 4:7

የቀድሞው መጽሐፍ ቅዱስ ትርጉም «አስለምድ» የሚለውን አዲሱ «አስልጥን»፤ የቀድሞው «ሰውነትን ለሥጋዊ ነገር ማስለመድ» የሚለውን አዲሱ «ለአካል ብቃት አንቅስቃሴ ማስልጠን» በማለት የበለጠ ግልፅ ያደርገዋል።

ልምምድ የሌለንን አይሰጠንም ነገር ግን ኖሮን የተደበቀውን ክህሎት ገሃድ ያወጣዋል። ለምሳሌ ሮጦ የማያውቅ አንድ ሆዱ የገፋ ሰው የከተማ አውቶብሰ ላይ ለመድረስ አንድ ምእራፍ ቢሮጥ ትንፋሹ ሊቆራረጥ፤ ላቡ ሊንቆረቆር ይችላል። ታዲያ ይህን ሰው እንዴት ማራቶን እናስርጠዋለን? ሆኖም ሰውየው በምንም ዓይነት ሊሮጥ አይችልም አላልገንም። አበላልን ገርቶ ሰውነቱን ገዝቶ ልምምድ ቢጀምር ትንሽ በትንሽ እያለ ሊሻሻል አድጎም ሰውድድር ሊበቃ ይችላል። የሚያስፈልገው አንድ ነገር ብቻ ነው የማያቋርጥ «ልምምድ»።

አንድ ሰሞን እኒም ነሽጥ አረገኝና ጠዋት ተነስቼ መሮጥ ጀመርኩ። አነሳሌ ጥሩ ነበር። ግና ጥቂት እንደሮጥኩ የእጄ ሰዓት ከበደኝ። አውልቄ ኪሴ አደረኩት፤ ትንሽ ሳይቆይ አተነፋፈሌ ተለወጠ ቀጥሎ የእግራ ጡንቻዎች እንደመቆጣት ይላቸው ጀመር። የተወሰነ ርቀት ከተጓዝኩ በኋላ እንገቱ ራሴን፤ እግራም ከወገብ በላይ ያለውን ሰውነቱን መሽከም አቃተው። ከዚያም የሰውነቴ ጀማትና ቅልጥሞች እፍ አውጥተው የሚናገሩ እስኪመሰሰኝ ድረስ «በቃህ አቁም!» የሚል ስሜት ያስተጋቡ ጀምር። ድምፃቸው እየናረና እየከረረ መጣ። አካባቢዬን ስመለከት እንደ እኔ ለጤና የሚሮጡ ሰዎች እየሁ። በጀርአቸው ላይ የሙዚቃ ማዳመጫ ሰክተዋል። ምናልባት እኔን ያስቸገረኝ ዓይነት የሰውነታቸውን የእግዚታ ጩኸት ላለመስማት ይሆን? አልኩ በቀልድ ስሜት። ሆኖም

ብዙ አልገፋሁም የሰውነቴ የተቃውሞ ድምጽ አየላና መንገድ ዳር የነበረ አንድ ድንጋይ ላይ አረፍ አልኩ።

እግዚአብሔርን መምሰል እንዲሁ ነው አንድ ቀን በስሜት ተነሣሰተን ልንፈጽመው አንችልም። ቀስ በቀስ አንድ ባንድ ራሳችንን ካስለመድን ግን በእርግጥ እንደርስበታለን። በልምምድ የሌለንን እናመጣም ኖሮን በውስጣችን የተሰወረውን ግን እንገልጣለን።

የማይደረስበት የሚመስል ቅርብ

እግዚአብሔርን ስለመምሰል ወይም ስለ እውነተኛ መንፈሳዊ ሕይወት ስናስብ ከመነሻው ተስፋ የሚያስቆርጡን በርካታ ነገሮች መኖራቸው የማይታበል ሐቅ ነው።

ኢየሱስ አገሉን ለሁሉም በጀመረበት ሰዎች ለማስተማር ወደ ተራራ ሲወጣ ተማሪዎቹ ሊሆኑ የወሰኑት ተከትለውት ከአቶ የሚወጣው ለመስማት በዙሪያው ተቀመጡ። በአባቶች ወግ የተሰጠው የሙሴ ሕግ ትከሻቸውን አገብጦት መፍትሔ ለሚፈልጉት ለነዚያ በዙሪያው ለተሰበሰቡት አይሁዳዊያን

«እንግዲህ የሰማዝ አባታችሁ ፍፁም እንደሆነ እናንተም ፍፁማን ሁኑ።» ማቴ. 5:48

ሲላቸው ምን ስሜት ተፈጥሮባቸው ይሆን? «አይ እንዲህ ያለው ባያውቀን ነው። እኛ እንዲያን እንደ ሰማዬ አባት እንደ ሙሴም ፍፁም አልሆንን።» ብለው ይሆን? ወይስ «የዚህ ሰው ትምህርት ሊደረስበት የማይችልና ከቶ የማይፈፀም ሕልም ነው።» ብለው?

«እኔ እግዚአብሔር አምላካችሁ ቅዱስ ነኝና እናንተ ቅዱሳን ሁኑ።» ዘሌ.19:2

የተባሉት የጥንት አስራኤላዊያንስ?

እግዚአብሔርን መምሰል

«እኔ ቅዱስ ነኝና ቅዱሳን ሁኑ ተብሎ ስለ ተገራ የጠራችሁ ቅዱሳን እንደሆነ እናንተ ደግሞ በኑርአችሁ ሁሉ ቅዱሳን ሁኑ» 1ዴጥ. 1:15-16

የተባሉት የአዲስ ኪዳን መጽሐፍት ምን ተሰምቷቸው ይሆን? እንደ እግዚአብሔር ቅዱስ መሆን የማይታሰብ ይመስላልና።

ሆኖም ይህ የማይደረስበት የሚመስል እግዚአብሔር የመምሰል ጉዞ ክርስቶስ ከሠራው ሥራ የተነሳ ማንም ሊደርስበት የሚችል ቅርብ የመሆኑ የምሥራች ታውጇል። አዎን እግዚአብሔርን መምሰል በእርግጥ ይቻላል! እንዴት የሚለውን ተራ በተራ እንመልከተው።

1. የጽንሰ ሐሳቡ ነዳፊ፤ የጀማሪው መሠረት ጣይ፤ የሥራው ሂደት መሪ፤ የፍፃሜውም ወራሽ ራሱ ጌታ ኢየሱስ ስለሆነ።

«እናንተንም ነውርና ነቀፋ የሌላባችሁና ቅዱሳን አድርጎ በእርሱ ፊት ያቀረባችሁ ዘንድ በፊት የተለያችሁትን ክፉ ሥራችሁን በማድረግ በአባባችሁ ጠላቶች የነበራችሁበትን አሁን በሥጋው ሰውነት በሞቱ በኩል አስታረቃችሁ። ይህም ተመሥርታችሁና ተደባድላችሁ ከሰማችሁትም ከወንጌል ተስፋ ሳትናወጡ በጋይማኖት ጸንታችሁ ብትናሩ ይሆናል ...» ቆላ. 1:21-23

በዚህ ክፍል ውስጥ እንደምንመለከተው የጌታ ራእይ እኛን ነውርና ነቀፋ የሌለብን ቅዱሳን አድርጎ በአባቱ ፊት ማቅረብ ነው። ነገር ግን እንዲህ ይሆኑለት ዘንድ የሰማይ መላእክትን የምድር ዓድቃንን ፍለጋ አልሄደም። የመረጠው ከክፉ ባሕሪያችን የተነሳ ከእግዚአብሔር ተሰይተን በአባባችን ጠላቶች የነበርነውን እኛ ነው።

ሥራውንም የጀመረው በሥጋው ሰውነት በሞቱ በኩል ከአብ ጋር በማስታረቅ ነው። የሥራውም ፍፃሜ አስቀድመን እንደጠቀስነው የእግዚአብሔር ባሕሪ የተገለጠባቸው እርሱን የሚመስሉ ሰዎች ማፍራት ነው።

እግዚአብሔርን መምሰል

በዚህ ውስጥ የእኛ ድርሻ ቢኖርም ዋናውና ግዙፉ ሥራ በክርስቶስ ተፈፅሟል። የእኛ ድርሻ በእምነት መመሥረትና እና ተደላድሎ መቆም፤ ከሰማነውም የወንጌል ተስፋ ሳንናወጥ በእምነት ፀንቶ መኖር ብቻ ነው።

የሰው ንድፍና አትድ ሊወድቅ ይችላል። የጌታ ንድፍ ግን ይሰምራል እንጂ አይወድቅም። የእኛን ድርሻ አስከተወጣን ድረስ ወደ ፍፃሜ መድረስ ይቻላል። ስለዚህ እኛም ከሐዋርያው ጋር በታላቅ ድምጽ « . . . ይሆናል! » ልንል ይገባል።

2. የእግዚአብሔር ሕይወትና እግዚአብሔርን ለመመስል የሚያስፈልገው ሁሉ ተስጥቶናል

«የመለኮቱ ኃይል በገዛ ክብርና በበጎነቱ የጠራንን በማወቅ ለሕይወትና እግዚአብሔርን ለመምስል የሚሆነውን ነገር ሁሉ ለሰጠን በእግዚአብሔርና በጌታችን በኢየሱስ እውቀት ጸጋና ሰላም ይብዛችሁ።» 2ኛ ጥ. 1፡23

በአሁኑ ዘመን በባሕሪ እግዚአብሔርን እንድንመስል የተጠየቅነው እንዲሁ በሜዳ አይደለም። የመለኮቱ ኃይል ከመለኮታዊው ባሕሪ ተካፋዮች እገሆን ዘንድ የእግዚአብሔርን ሕይወት እና በቀጣይነትም እግዚአብሔርን ለመምስል ወይም ለእውነተኛ መንፈሳዊ ሕይወት የሚያስፈልገንን ሁሉ ራሱ አስቀድሞ ሰጥቶናል።

ለቤት ግንባታ የማያስፈልገው ቁሳቁስ ዓይነት በዓይነት የቀረበለት የግንባታ ባለሙያ ቤት መገንባት ሊሳነው እንማይችል ሁሉ እኛም እግዚአብሔርን ለመምስል የሚያስፈልገው ሁሉ በሰተሰጠን የማይደረስበትና የማይቻል አድርገን ልንቆጥር አይገባም። ይልቅ በዚህ እምነታችን ላይ ትጋትን ሁሉ እያሳየን በጎነትን፣ እውቀትን፣ ራስን መግዛት፣ እግዚአብሔርን መምስል

መጽናትን፣ እውነተኛ መንፈሳዊነትን፣ የወንድማማች መዋደድን እና ፍቅርን ላይ በላይ እየጨመርን እግዚአብሔርን በመምስል ልናደርግ ይገባናል።

3. የተጠየቅነው ያልሆነውን እንድንሆን ሳይሆን በውስጥ የሆነውን በውጭ እንድንገልጥ ነው።

« . . . እውነተኛ በሆነው ጽድቅ እንዲሁም ቅድስና እግዚአብሔር እንዲመስል የተፈጠረው አዲሱን ሰው እንድትሳበሱ ነው።» ሉጌ. 4፡26 (ኢ.መ.ት)

አንድ ሰው ያማረ የልብስ ሥጦታ ቢሰጠንና ያን ልብስ ቁምሳጥናችን ውስጥ ብናስቀምጠው ከእኛ በስተቀር እኛን የሚያዩ ሰዎች አዲሱን ልብስ የማየት እድል አይኖራቸውም። ብንለብሰው ግን በደረሰንበት ሁሉ የሚያዩን ሰዎች እኛን አይተው ልብሳችንን ሳያዩ ማለፍ አይችሉም። ያደረግነው አንድ ነገር ነው ልብሱን ከተደበቀበት ቁምሳጥን አውጥተን በመልበስ ለሁሉ ገለጥነው። መልበስ መግለጥ ነው። ዛሬ በውጭ የሚታይብዎ በሚያታልል ምኞት ያደፈ አሮጌ ሰው ነው? ወይስ በእውነተኛ ፅድቅና ቅድስና እንደ እግዚአብሔር ምሳሌ የተፈጠረው አዲስ ሰው? መልሶ የመጀመሪያው ቢሆንም እንኳ በክርስቶስ አምነው እስከዳኑ ድረስ በውስጥም እውነተኛ በሆኑ ጽድቅና ቅድስና እግዚአብሔርን እንዲመስል የተፈጠረ አዲስ ሰው አለ። ይህን ሰው ለመፍጠር እግዚአብሔር እንጂ እርስዎ የሰሩት ሥራ የለም። እግዚአብሔር በታላቅ ምኅረቱ በክርስቶስ የፈፀመው ሥራ ነው። የእርስዎ ድርሻ አንድና ግልጽ ነው በውስጥም ያለውን አዲሱን ሰው «መልበስ»። ከለበሱት ገልጠውታል፤ ከገለጡት ደግሞ በሚያይዎት ሁሉ ፊት እግዚአብሔርን መስለዋል። ይህን እውቁ እግዚአብሔር ልብስ ይሰጣል እንጂ አያሰጥም። ስለዚህ እግዚአብሔር እስኪያለብሰላች አይጠብቁ። ወይም አልብሰኝ ብለው አይወልዩ እግዚአብሔርን መምስል

ይልቅ ይነሱና ይልበሱ። መልበስ ማለት መግለጥ ነውና በውስጥም የተሰወረውን የክርስቶስ ባሕሪ በውጭ ይግለጡት።

ይህ እውነተኛ በሆነው ጽድቅና ቅዱስና እግዚአብሔርን እንዲመስል የተፈጠረው አዲሱ ሰው የፈጠረውን ይመስል ዘንድ አለት አለት እንዲታደስ የማያስፈልገው አንድ ነገር ነው። «አውቀት!» በመንፈስ ቅዱስ ቅባት በቃሉ አብርሆት የሚሆን እውቀት ሲያገኝ ይታደሳልና።

እኔ እኔን የምመስለው በቁርበት ውስጥ የእኔ ሕይወት ስላለ ነው። የውስጥ ሕይወት የሰውነት ክፍሎችን በመቆጣጠር አሳቡን ስሜቱንና ፈቃዱን በውጭ ስለሚገልፅ እኔ እኔን መምሰል ችያለሁ። አሁን ግን የእኔ ሕይወት ተወግዶ የእግዚአብሔር ሕይወት ከተተካ ይህም ሕይወት በውስጤ ነግሦ ሃሳብ ስሜትን ከገዛ በውጭ ለሚያየኝ ሰው እኔ እኔን ብቻ ሳይሆን እግዚአብሔርን እመስላለሁ።

የእውነት ዓምድና መሠረት

ሐዋርያው ጳውሎስ ወደ መቄዶንያ ሲሄድ የኤፌሶንን ቤተክርስቲያን እንዳለች መተው አላስቻለውም። በቤተክርስቲያኒቱ ላይ ይመጣ ዘንድ ያለውን መንፈስ ቅዱስ ገልጦለት ነበርና በእምነት ልጁ የሆነውን የሚወደውን ጢሞቴዎስን በዚያ እንዲቆይ ሊለምነው ተገደለ።

አሁን ከሄደ ጊዜያት ተቆጥረዋል ስለዚህም ፈጥኖ መመለስ ይስባል። ነገር ግን የመንገድ ነገር አስተማማኝ ስላልሆነ ምናልባት ቢያዘገየው የማይዘገይ መልእክት በውስጡ

ታምቋልና በብራና ጽፎ ቀድመውት በሚመጡ ሰዎች እጅ ወደ ጢሞቴዎስ ሊሰድደው ወደደ።

ከፍሉን በጥሞና በንመለከት የመልእክቱ ቁልፍ ቃል «ታውቅ ዘንድ» የሚለው መሆኑን ለመረዳት እያስቸግርም። «ሰዎች በእግዚአብሔር ቤት እንዴት መኖር እንዳለባቸው እንዲያውቅ»። ስለ እግዚአብሔር ቤት ምንነት ሲያብራራም «ቤቴም የእውነት አምድና መሠረት አርሱም የሕያው እግዚአብሔር ቤተክርስቲያን ነው» ይለዋል። ይህ ቤት በድንጋይና በሲሚንቶ ሳይሆን በቅዱሳን አንድነት የተገነባ እውነትን አቅፎና ደግፎ፣ ከፍ አድርጎና አጉልቶ የሚያሳይ መንፈሳዊ ቤት መሆኑን ይነግረዋል።

ጳውሎስ ወደዚህ የአሳብ ድምዳሜ ከመምጣቱ በፊት ከምዕራፍ ሁለት አንስቶ በዚህ የእግዚአብሔር ማደሪያ ቤት ውስጥ ሰዎች እንዴት መኖር እንዳለባቸው አንድ ባንድ ጽፎአል። የማኅበር አምልኮና ፀሎት፣ ወንዶችን፣ ሴቶችን፣ የቤተክርስቲያን ሽማግሌዎችን፣ ዲያቆናትን በተመለከተ መመሪያ ሰጥቷል። ሲደመድመውም በዚህ እግዚአብሔር በሚያድርበት መንፈሳዊ ቤት ውስጥ ለመኖር፣ ለማደግ፣ ለመበልፀግ፣ ለመከናወን ሚስጥሩ አንድ እንደሆነ ይጽፋል። ይህንንም የሚጽፈው ጢሞቴዎስ በግል ሕይወቱም ሆነ ለቅዱሳን ባለው አገልግሎት በዚህ ታላቅ የኃይማኖት ሚስጥር ላይ እንዲያተኩር ለመጠቀም ነው።

ሚስጥሩም ለዘላለም ተሰውሮ የኖረ አሁን ግን በክርስቶስ በሥጋ መምጣት፣ በመስቀል ላይ መሞትና ከሙታን መነሳት የወጣ የክርስትና እምነት ብቸኛ መሠረት መሆኑን ያበራራል። በመቀጠልም ምናልባት በዘመኑ በነበረች ቤተክርስቲያን

የተሰመደ መዝሙር ሳይሆን የማይቀረውን ስንኝ በመጥቀስ ሃሳቡን ይደመድማል፡፡

ከዚህ ክፍል የምንማረው ቁምነገር የቅዱሳን ኅብረት (የቤተክርስቲያን) ዋና መሠረት ውጪያዊ ሕግና ደንብ፣ ሥርዓትና መመሪያ ሳይሆን እያንዳንዱ አማኝ እግዚአብሔርን ለመምሰል ወይም በእውነተኛ መንፈሳዊ ሕይወት ለመኖር የሚያደርገው ጥረት መሆኑን ነው፡፡ ይህ ነገር የውጭ ገጽታ ብቻ ሳይሆን የልብ ሁኔታ፣ የነፍስ አዝማሚያ፣ የአሳብ ዝንባሌ ነው፡፡

መቼም ቢሆን እግዚአብሔርን ያየው አንድስ እንኳ የለም፡፡ እግዚአብሔርን ካየነው ደግሞ እግዚአብሔር ምን እንደሚመስል ስለማናውቅ ልንመሰለውም አንችልም አሁን ግን እግዚአብሔር በሥጋ እንደመጣ፣ ሰው ሆኖ በምድር እንደኖረ፣ ከመወለዱ አንስቶ፣ በእድገቱ፣ በምድረ በዳ ፈተናው፣ በአገልግሎቱ እንዲሁም በሞት መከራው መላእክት እንዳየትና እንዳገለገሉት፣ በሥጋ የመገለጡ ዜና በተወለደበት፣ ባደገበት፣ ባገለገለበትና ሞቶ በተነሳበት በእስራኤል አገር በአይሁድ ሕዝብ መካከል እንደታወቀ የቅርብ ተከታዮቹ ፊት ለፊት እያዩት በክብር እንዳረገ የምስራቹም በኢየሩሳሌም ሳይወሰን ለአሕዛብ (ለምድር ሕዝቦች) በኃይልና በሥልጣን እንደታወጀ አዋጁም በአለም ባሉት በብዙዎች ዘንድ እንደታመነ ይገልጻል፡፡

በኢየሱስ ክርስቶስ ማንነት የእግዚአብሔር ሕይወት በሥጋ ተገልጦ በሰዎች መካከል ከታየ እኛ በሥጋ ያለን የእግዚአብሔርንም ሕይወት የተካፈልን እርሱ እንደነበረ ዛሬ በምድር የምንኖር ልንመሰለው እንደምንችል እርግጠኝነት በውስጣችን ሊሰፍን ይገባል፡፡

እንግዲህ የአዲስ ኪዳን ትምህርት የሐዋርያት መልእክት በቅዱሳት መጻሕፍት ውስጥ የሚያስተጋባ የነቢያት ድምጽ ይሄ ነው፡፡

በውሃ ላይ መሄድ ለዚያውም በማዕበል በሚናወጥ ባህር ላይ መራመድ የማይቻል ብቻ ሳይሆን የማይታሰብ ጉዳይ ነው፡፡ ኢየሱስ ግን በዚያች ሌሊት በገሊላ ባሕር ላይ ተራመደ፡፡ ይህን ያደረገው ችሎታውን በማሳየት ደቀመዛሙርቱን ለማስደነቅ አልነበረም፡፡ እነርሱም በእምነት ይህን ማድረግ እንደሚችሉ ለማሳወቅና ለማደፋፈር እንጂ፡፡ ለዚህ ነበር ጴጥሮስ እመጣ ዘንድ ጥራኝ ባለው ጊዜ እንደርሱ በውሃ ላይ እንዲሄድ «ና» ብሎ የጠራው፡፡ ልክ እንዲሁ ክርስቶስ በሥጋ መጥቶ እግዚአብሔርን መምሰልን ያሳየው በእርሱ እንድንደነቅ ብቻ ሳይሆን በሥጋ ዓይን ሲታይ በውሃ ላይ ከመሄድ የሚከብደውን ይህን ልምምድ ደፍረን እንድንገባበት ምሳሌ ሊሆን ነው፡፡ አሁንም ጌታ ብዙዎችን በሚያስጥመው ማዕበል ላይ ቆሞ ከኃጢአት በላይ እንድንራመድ ይጠራናል፡፡ እንግዲህ ማነው በእምነት ከታንኳው የሚወጣ? ማነው እኔን ጥራኝ! የሚል? አዎን በውስጣችን እርሱን ትኩር ብለን ካየን ይቻላል፡፡ ብንደክምና ብንሰጥም እንኳን እጃችንን ይዞ የሚያወጣ ጌታ በአጠገባችን አለና የሚያስፈራ ነገር የለም፡፡

እንግዲህ ስለልምምድ አስፈላጊነት ይህንን ያህል ካልን ከዚህ በመቀጠል የምናየው የልምምዳችንን ተግባራዊ አቅጣጫ ይሆናል፡፡ ይህም ተግባራዊ አቅጣጫ በክርስቶስ የተገለጡትን የእግዚአብሔርን ባሕሪያት ተራ በተራ በማየት እንድናውቃቸውና እንድንለማመዳቸው የሚረዳን ነው፡፡ ልንለማመዳቸው የሚገቡንን የክርስቶስ ባሕሪያት በአንድ እግዚአብሔርን መምሰል

ምእራፍ ውስጥ ብቻ ዘርዘረን መፈፀም እንደማንችል መታወቅ አለበት ሆኖም የአንድ ሺህ ኪሎ ሜትር ጉዞ በአንድ አርምጃ ይጀመራልና እንጀምረው።

ማንን እንመስላለን?

በሥጋችን ላይ ጨካኝ ራሳችንን ካሰለመድን እግዚአብሔርን መምሰል እንደሚቻል ብዙ ብለናል ነገር ግን እግዚአብሔርን ለመምሰል ልምምድ ከመጀመራችን በፊት አሁን ማንን እንደምንመስል! ወደፊትም ይህን እውነት ቸል ካልን ማንን ልንመስል እንደምንችል ከቃሉ እንመልከት።

ልጅ ሁሉ አባቱን ይመስላል። የተፈጥሮ አጋጣሚ ሆኖ በመልክ ባይመስለው እንኳ በባሕሪ መምሰሉ አይቀርም። በተግባሩ የማይመስለው ከሆነ ግን እውነተኛ ልጅነቱ አጠራጣሪ ይሆናል። በአገራችን ባሕል አንድ ልጅ መልካምም ሆነ ክፉ ሲሠራ «የማን ልጅ ነው?» ተብሎ መጠየቅ የተለመደ ነው። እንዲህ የሚደረገው ባሕሪውንና ተግባሩ ከወላጆቹ ማንነት ጋር የተሳሰረ ነው ተብሎ ስለሚታመን ነው።

ማንኛውም የሰው ተግባር የግለሰቡን አሳብ፣ ስሜትና ፈቃድ ሳያሳትፍ አይፈፀምም (በጣም የተለየ አጋጣሚ ካልሆነ በቀር) አሳብ፣ ስሜቱና ፈቃዱ ደግሞ በተቆጣጠራቸው ሕይወትና መንፈስ እጅ የተያዙ ናቸው።

ምንም እንኳ እያንዳንዱን የሰውን አንቅስቃሴ ከመንፈስ ጋር ማዛመድ ተገቢ ባይሆንም አልፎ አልፎ የሰዎችን ባሕሪ ትኩረት ስናስተውል ከተግባራቸው ጀርባ የሚንፀባረቀውን መንፈሳዊ ተጽእኖ አለማየት አስቸጋሪ ነው። የዚህን አባባል እውነተኛነት ለማረጋገጥ ሐዋርያው ጳውሎስ ለኤፌሶን ሰዎች

በጻፈው መልእክቱ ውስጥ የገለጠውን እውነት ለአብነት እንመልከት፡-

«እናንተ በበደላችሁና በኃጢአታችሁ ምክንያት መታገን ነበራችሁ፤ በዚህም የዓለምን ክፉ መንገድ ተከትላችሁ በአየር ላይ ላሉት መንፈሳዊያን ኃይላት ገዥ ለሆነውና አሁንም ለእግዚአብሔር በማይታዘዙት ሰዎች ላይ ለሚሠራው መንፈስ እየታዘዛችሁ ትኖሩ ነበር።» ኤፌ. 2:1-2 (አ.መ.ት)

ከመጻናችን በፊት እያንዳንዳችን በዕለት ተዕለት ተግባራችን የዓለምን ክፉ መንገድ በመከተል በአየር ላሉት መንፈሳዊያን ኃይላት ገዥ ለሆነው መንፈስ እንታዘዝና ፈቃዱን በመፈፀም እንኖር እንደነበር ስንቶቻችን ያኔ እናውቅ ይሆን? አሁንም እንኳ ወደ ኋላ ሄደን በተግባሮቻችን ውስጥ የመንፈስ ተጽእኖ እንደነበር ለመቀበል ያስቸግረን ይሆናል። ሆኖም የእግዚአብሔር ቃል ግልጽ እንደሚያደርግልን ያኔ እኛ ዛሬ ደግሞ ለእግዚአብሔር የማይታዘዙ ሰዎች ሁሉ በዚህ አለቃ መንፈስ ፈቃድ እንደሚመላለሱ ይነግረናል። ስለዚህ ባሕሪ የባዮሎጂ፣ የሳይኮሎጂና የኬሚስትሪ ውጤት ብቻ ሳይሆን በአንድም በሌላም መንገድ ከመንፈሳዊው ዓለም ጋር የተቆራኝ እንደሆነ እንመልከታለን።

ሐዋርያው ዮሐንስ ኃጢአትን የሚያደርጉና ጽድቅን የሚያደርጉ ሰዎችን ለይቶ የሚያስቀምጠው ጥሩና መጥፎ፣ መልካምና ክፉ፣ ጨዋና አመለኛ፣ ግብረገባዊና ሥርዓት አልባ በማለት ሳይሆን ግልጽ ባለና በማያሻማ ቃል የዲያቢሎስ ልጆች እና የእግዚአብሔር ልጆች በማለት ነው። (ይህንን የሚለው ለእማኞች በተፃፈ መልእክት ውስጥ መሆኑን ልብ ይሏል።)

«የእግዚአብሔር ልጆችና የዲያቢሎስ ልጆች በዚህ የተገለጡ ናቸው። ጽድቅን የማያደርግና ወንድሙን የማይወድ ሁሉ ከእግዚአብሔር አይደለም።» 1ዮሐ. 3:10

ማንኛውም ሰው ሥጋዊ አባት እንዳለው ሁሉ ወደደም ጠላ መንፈሳዊ አባት አለው። አንድ ሰው በተለያዩ ምክንያት

አባቱን «አላውቀውም አባቱ አይደለም» ብሎ ሰለካደ አባቱ አባቱ ከመሆን አይፋቅም። ወደዚህ ዓለም ለመምጣቱ ምክንያት ሆኖታልና። ልክ እንዲሁ ሰው አወቀም አላወቀ መንፈሳዊ አባት አለው። በተግባሩም አባቱን ይመስላል።

መጽሐፍ ቅዱስ ሁለት አባት (አባትነት) እንዳለ ይነግረናል። አንደኛው እግዚአብሔር ሌላኛው ዲያቢሎስ። አስቀድመን በዮሐንስ መልአክት ውስጥ እንዳነበብነው የእግዚአብሔር ልጆችና የዲያቢሎስ ልጆች የሚለዩት በውጪያዊ መልክ ሳይሆን ከውስጣቸው በሚገለጠው ባሕሪና ተግባር ነው። የእግዚአብሔር ልጆች እግዚአብሔርን ይመስላሉ፤ የዲያቢሎስ ልጆች ደግሞ ዲያቢሎስን ይመስላሉ። በዚህ ንዑስ ርዕስ የተነሳገበት ጥያቄ ይህ ነው፡- «እኔ ማንን እመስላለሁ?»

ሌሎች ማንን እንደሚመስሉና የማን ልጆች እንደሆኑ ማወቅ መልካም ቢሆንም አስቀድሞ ስለ ራስ ማወቅ ትልቅ ሚስተዋል ነው። በእርግጥ ማንም የፈለገውን ያህል የዲያቢሎስ ልጅ ቢሆን «እኔ ኮ የዲያቢሎስ ልጅ ነኝ።» ብሎ እንዲተዋወቅን አንጠብቅም። በአፋ የእግዚአብሔር ልጅ ነኝ እያለ በተግባሩ የዲያቢሎስ ልጅ ሆኖ ይቀጥላል እንጂ መንፈሳዊውን እውነታ ገልጾ መናገር አዳጋች ነው።

በእርግጥ ብዙዎች የማይናገሩት ለመደበኛ ስለሚፈልጉ ብቻ ሳይሆን ስለማያውቁትና መንፈሳዊ አባታቸው በሆነው በዲያቢሎስ ስለተታለሉ ነው።

የእግዚአብሔር ልጅ ነኝ ወይስ የዲያቢሎስ ልጅ? የሚለውን ጥያቄ ለመመለስ መጀመሪያ እግዚአብሔርም ሆነ ዲያቢሎስን አጥርቶ ማወቅ ይጠይቃል። እግዚአብሔርም ሆነ ዲያቢሎስ በሚገባ የማያውቁ ሰዎች የዲያቢሎስ ልጅ «እኔ የእግዚአብሔር

ልጅ ነኝ» በማለት በውጪው የኃይማኖት ካባ ደርቦ ቢመጣ አሜን ብለው ከማንገስ! የእግዚአብሔር ልጆች ደግሞ የዲያቢሎስ ልጆች ተብለው በሐሰት ሲከሰሱ በድንጋይ ከመውገር አይመለሱም።

አናውቃለን የሚሉት እንኳ እንዳንድ ጊዜ የሚታለሉት ዲያቢሎስ እንደፈለገ መልኩን ስለሚቀያይር ነው። ታዲያ ይህን መልክ የመቀያየር ችሎታ ለራሱ ብቻ ሳይሆን ለልጆቹም ይቸራል።

«እንደዚህ ያሉ ሰዎች የክርስቶስን ሐዋርያት ለመምለል ራሳቸውን የሚለዩት ሐሰተኞች ሐዋርያትና አታላቶች ሠራተኞች ናቸው። ይህም የሚያስደግግ ነገር አይደለም። ምክንያቱም ለይጣን ራሱ የብርሃን መልክ ለመምለል ራሱን ይለዩባቸዋል። እንግዲህ የእርሱ አገልጋዮች የጽድቅ አገልጋዮች ለመምለል ራሳቸውን ቢለውጡ የሚያስገርም አይደለም። ፍጥረታቸውም እንደ ሥራቸው ይሆናል።» 2ቀር. 11:13-15 (አ.መ.ት)

ችግሩ «የዲያቢሎስ ልጆች» የሚለው አሳብ ሲነሳ አእምሮአችን ፈጥኖ የሚሄደው በዓለም ወዳሉ ጠንቋዮች፣ ደጋሚዎች፣ አመንዝራዎችና ሰካራሞች፣ ሌቦችና ነፍስ ገዳዮች ወዘተ... ብቻ መሆኑ ነው። የሚያስገርመው ግን በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ስለ ዲያቢሎስ ልጆች የተነገሩት ቃላት በአለም ስላለው ሳይሆን በቤተክርስቲያን፣ በሴኩዩላር ዓለም ስላለው ሳይሆን በኃይማኖት ዙሪያ የሚያጠነጥኑ መሆናቸው ነው።

ዲያቢሎስ ግዛቱ ስለሆነ በዓለም ብዙም የረቀቀ የሚታለል ስልት መጠቀም አያስፈልገውም። በእግዚአብሔር ቤት ውስጥ ግን ባለ በሌላ ተንኮሉ ካልተጠበቀ በቀር ዕድሜው አጭር ስለሚሆን ፈጥኖ የሽገላ መረቡን በስውር ይዘረጋል።

ስለዚህ ራሳችንን ከዲያቢሎስ ባሕሪ ለመጠበቅ የዲያቢሎስንም ልጆች ለይቶ ለማወቅ መጽሐፍ ቅዱስ በሚገልጥልን ልክ ዲያቢሎስን በትክክለኛ መልኩ ማወቅ ይጠቅማል።

በሰ ዲያቢሉስ ልጆች በኃይማኖት ሰፈር ከተወሳ የዲያቢሉስ ልጅነትን አርቆና አሸቀጥጥ ማሰብ አይጠቅምም። ይልቅ ደፈር ብሎ መለኪያውን ለማንሳትና በአግባቡ ለመመርመር መዘጋጀት ያዋጣል።

ይህ በቤተክርስቲያን ውስጥ «አይነኬ» የሆነ ርዕሰ ጉዳይ የበለጠ በጉልህ ለማሳየት አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎችን እንቃኝ።

ታሪኩ የሚገኘው በዮሐንስ ወንጌል ስምንተኛ ምዕራፍ ላይ ነው። ኢየሱስ በሰ አብና በሰ ራሱ አንድነት ሲናገር የሰሙት አይሁዳውያን «በቃ አመንብህ» ብለው ወደ እርሱ መጡ። ጌታም አመንን ማለታቸው ከልባቸው አንዳልነበር ስለሚያውቅ

«እናንተ በቃላ ብትኖሩ በእውነት ደቀመዛመርቴ ናችሁ እውነትንም ታውቃላችሁ እውነትም እርነት ያወጣችኋል አላችሁ።» ዮሐ. 8:31

«የእኔ ተከታይ መሆናችሁ በወሬ የማይገለጽ ሣይሆን እውነትን ኣውቃችሁ በእውነትም እርነት ወጥታችሁ በቃሌ በመኖራችሁ የሚታይ ጉዳይ ነው።» ማለቱ ነው።

ሆኖም የእነዚህ አመንን ባዮች እውነተኛ ማንነት በገሃድ ለመጋለጥ ጊዜ አልፈደበትም። «እርነት ትወጣላችሁ» የሚለው የጌታ ቃል ስለከነከናቸው፡-

«የአብርሃም ዘር ነን ለአንድም ስንኳ ከቶ ባሪያዎች አልሆንም አንተ፡- እርነት ትወጣላችሁ እንዴት ትላለህ? አሉት» ዮሐ. 8:33

በእርግጥ ጌታ እርነት ትወጣላችሁ ያለው ከኃጢአት ባርነት ነፃ ስለመውጣት ነው። ስለ ሥጋዊ ባርነት ሲሆንም እንኳ በዘመናት ውስጥ ተራ ደርሶት አይሁዳውያንን ያልገዛ ሕዝብና መንግሥት በጣት የሚቆጠር ነውና «እንዴት እርነት ትወጣላችሁ ትላለህ?» የሚያሰኝ ጉዳይ አልነበረም።

ጌታ ኢየሱስ ግን መንፈሳዊ እውነታ ላይ በማተኮር በእርሱና የአብርሃም ልጆች ነን የማንም ባሪያ አልነበርንም ማንም ነፃ እግዚአብሔርን መምሰል

አያወጣንም በሚሉት አይሁዳውያን መካከል ያለውን ልዩነት ማሳየቱን ቀጠለ።

«እኔ በአባቴ ዘንድ ያየሁትን እናገራለሁ እናንተም ደግሞ በአባታችሁ ዘንድ ያያችሁትን ታደርጋላችሁ።» ዮሐ. 8:38

የእነርሱ ትምህርት የአብርሐም ዘር ነን የሚል ነው። ጌታ በሥጋ የአብርሃም ዘር መሆናቸውን ቢቀበልም የአብርሃም ልጆች ነን የሚለውን ፋከራቸውን አላስተናገደም። ለምን? መልሱ «አብርሃምን አትመስሉም» የሚል ነው። ልጅ አባቴን መምሰል አለበትና። አብርሃም የሥጋ አባት ብቻ አይደለም። የእምነት ፈለጉን ለሚከተሉ ሁሉ መንፈሳዊ አባትም ነው። ስለዚህ ጌታ ኢየሱስ የአብርሃም ልጅነታቸውን በሥጋ እንጂ በመንፈስ ፈጽሞ አልተቀበለውም። ያቀረበው ምክንያት፡-

«የአብርሃም ልጆች ብትሆኑ የአብርሃምን ሥራ ባደረጋችሁ ነበር። ነገር ግን አሁን ከእግዚአብሔር የሰማሁትን እውነት የነገርጋችሁን ሰው ልትገድሉኝ ትፈልጋላችሁ። አብርሃም እንዲህ አሳደረገም።» ዮሐ. 8:39-40

አለን የሚሉትና የሚመኩበትን የአብርሃም ልጅነት የተነፈጉት አይሁዳውያን ወዲያው ከአብርሃም ወደ ሙሴ በመዝለል

«እኛስ ከዘሙት አልተወለድንም እንደ አባት አለን እርሱም እግዚአብሔር ነው አሉት።» ዮሐ. 8:41

ጌታ ኢየሱስም እንዲህ በማለት መለሰላቸው፡-

«እግዚአብሔር አባታችሁ ከሆነ በወደላችሁኝ ነበር። እኔ ከእግዚአብሔር ወጥቼ መጥቻለሁና ... ።» ዮሐ. 8:42

ባጭር ቃል እግዚአብሔር አባታችሁ አይደለም ማለቱ ነው።

የአብርሃም ልጆች ነን ሲሉ አይ አይደላችሁም ምክንያቱም ሥራችሁ አብርሃምን አይመስልም። የእግዚአብሔር ልጆች ነን ሲሉ አይ አይደላችሁም ምክንያቱም ባሕሪያችሁ እግዚአብሔርን አይመስልም። የተባሉት አየሁዳውያን እና ታዲያ የማን ልጆች ነን? በሚል ስሜት ሲጠይቁ የተሰጣቸው መልስ ፈጽሞ ያልጠበቁት ነበር።

እግዚአብሔርን መምሰል

«እናንተ አላባታችሁ ከዲያቢሎስ ናችሁ ...» ዮሐ. 8:42

እነዚያን የኃይማኖት ሰዎች የዲያቢሎስ ልጆች ብሎ ማለት እጅግ አስቸጋሪ ነው። ጌታ ኢየሱስ ግን እንዲህ ያላቸው በላያቸው ላይ አባብ እንደተጠመጠመ በራእይ አይቶ ሳይሆን ማንም ሊያየውና ሊረዳው በሚችለው ሥራቸውና እርሱን በተመለከተ በሚገልጡት ባሕሪ ነበር። ይህንንም

«እናንተ አላባታችሁ ከዲያቢሎስ ናችሁ የአባታችሁንም ምኞት ልታደርጉ ተወዳችሁ።» ዮሐ. 8:44

በማለት ገልጾታል።

ጌታ ኢየሱስ አብርሃምን አትመስሉም እግዚአብሔርን አትመስሉም ያላቸውን ሰዎች «ቁርጥ ዲያቢሎስን ትመስላችሁ» ያላቸው ዲያቢሎስን ከጥንት ጀምሮ ጠንቅቆ ስለሚያውቀው ነው። ለዚህም ነው።

«እርሱ ከመጀመሪያ ነፍስ ገዳይ ነበር እውነትም በእርሱ ስለሌለ . . . ሐሰተኛ የሐሰትም አባት ነውና።» ዮሐ. 8:44

በክፍሉ መጀመሪያ «በስምህ እምነናል» ብለው ወደ ኢየሱስ የመጡት እነዚህ አይሁዳውያን እውነትን በነገራቸው ጊዜ ብዙም ሳይቆዩ «ሳምራዊ ነህ! ጋጌን አሉብህ» ለማለትና በድንጋይ ለመውገር አልተመለሱም። ዮሐ. 8:48-59 ያ የነገራቸው የአባታቸው የዲያቢሎስ የነፍስ ገዳይነት ባሕሪ የተናገረው ሳይደርቅ በተግባር ተገለጠ።

መጥምቁ ዮሐንስም «እናንተ የእፋኝት ልጆች» ብሎ የጠራቸው ጋጢአተኛነታቸውን አምነው ለገሰሰ ሊጠመቁ ወደ እርሱ የመጡትን ቀራጮችና ጋለሞቶች ሳይሆን ጽድቅ ከእኛ በላይ ላላር በማለት ውጪያቸውን በኃይማኖት ካባ አሸቆጥቁጠው ሕዝብ የሚመሩ ፈሪሳውያንና ሰዳቃውያን ነበሩ። እንዲህ ያላቸው ውጪያቸው የፈለገውን ቢመስልም በውስጣቸው ግን

መርዛም እፋኝት የፈለፈላቸው ለመንደፍና ለመግደል ድክ ድክ የሚሉ የእፋኝት ግልገሎች ስለነበሩ ነው።

እዚህ ጋ አንባቢ «እና ታዲያ ምን ልትለን ነው?» በማለት ይጠይቅ ይሆናል። ቤተክርስቲያን ውስጥ የዲያቢሎስ ልጆች የእፋኝት ግልገሎች የሉም ብሎ ማሰብ ምኞነት ነው። በፊትም ነበሩ አሁንም ይኖራሉ። እነዚህ ሰዎች አንዳንዴ ሕዝብ ሆኖ የሚልባቸው አገልጋይ፣ የክብር ወንበር የሚሰጣቸው መሪዎች ሊሆኑ ይችላሉ።

መፍትሔው ግን መመርመር እንጂ መጠርጠር አይደለም። የምናውቃቸውም በራእይና በመገለጥ ሳይሆን በሥራቸውና አዘወትሮ በሚገለጥባቸው ባሕሪ ነው። ሥራቸው ዲያቢሎስን ከመሰለ መጠሪያ ለማቸው የአገልግሎት ቢሮአቸው የፈለገው ይሁን የዲያቢሎስ ልጆች ናቸው።

እንግዲህ ከዚህ አደጋ ለመትረፍ መፍትሔው አንድ ብቻ ነው «ማንን እመስለለሁ?» ብሎ በመጠየቅ ራስን መመርመርና በክርስቶስ ኢየሱስ እግዚአብሔርን ለመምሰል መትጋት ነው።

8 የክርስቶስ ባሕሪያት

በዓለማችን ጠንካራ ከሚባሉት ማዕድናት አንዱና ዋነኛው አልማዝ ነው። ከመሬት የወጣን ጥሬ አልማዝ መስበርና ሰጸጥ እንዲሆን መቅረፅ እጅግ አድካሚና በውስን ባለሙያዎች የሚከናወን የጥበብ ሥራ ነው።

ታዲያ ይህ ጠንካራ ክቡር ድንጋይ ሲሰበር በተለያዩ አቅጣጫዎች የተለያዩ ሕብረ ቀለማትን ማንፀባረቅ ይጀምራል። ልክ እንዲሁ የእግዚአብሔር ሕይወት በሰው ውስጥ እንዳይገለጥ የሚከልለው ከላይ የሚሸፍነው የሰው ውጭያዊ ሕይወት ሲሰበር የእግዚአብሔር ባሕሪያት በተለያዩ አቅጣጫ ማንፀባረቅ ይጀምራሉ። ምንም እንኳን ሥራው አድካሚ ቢሆንም ግለሰቡ ከመንፈስ ቅዱስ ጋር እየተስማማ በመስቀሉ መንገድ ከሄደ ቀስ በቀስ የተዋረደው ተወግዶ የከበረው መገለጡ አይቀርም።

የእግዚአብሔር ሕይወት በሰው ኑሮ ውስጥ ሲገለጥ ልክ እንደ አልማዝ የእግዚአብሔር ባሕሪያት በተለያዩ አቅጣጫ ማንፀባረቅ ይጀምራሉ። እነዚህ ባሕሪያትም ብዙ ከመሆናቸው የተነሳ አንድ ባንድ እንዘርዘራቸው ብንል ወረቀትና ቀለም አይበቃንም። ሆኖም ዋና ዋናዎቹን ሣናነሳ በናልፍ ገዢችን ያደናቀፋልና አውራ የምንላቸው ሰባት ባሕሪያት ላይ ብቻ አተኩረን አንድ በአንድ እንመለከታለን።

እነዚህንም ባሕሪያት የምናወሳው በጥቂቱ ነው። በጥልቀት እንመልከት ካልን ለእያንዳንዱ አንድ አንድ መጽሐፍ መጻፍ ሊኖርበት ይችላል። ሆኖም እንባቢያንን ለበለጠ ፍለጋ ለማነሳሳት በጥቂቱም ቢሆን ማቅመቡ መልካም ነውና ባሕሪያቱን በጥቂቱ እንመልከት።

እነዚህ ባሕሪያት ከራሳችን፣ ከእግዚአብሔር እና ከሰዎች ጋር በሚኖረን የዕለት ተዕለት ግንኙነት ወሳኝ ሚና ይጫወታሉ። እንግዲህ በጥሞና ተመልክቶ ከራስ ጋር ለማዋሃድ ብሎም ለመለማመድ መትጋቱ ምትክ እይገኝለትም።

ፍቅር

«እንግዲህ እንደተወደዱ ልጆች እግዚአብሔርን ምሰሱ ክርስቶስ እንደወደደን ራሱንም ስለ እኛ መልካም መፃዛ ያለው መሆኑን መስዋዕት አድርጎ ለእግዚአብሔር እንደሰጠ እናንተም በፍቅር ተመላለሱ።»

ኤፌ. 5:1-2

እግዚአብሔርን በመምሰል ልምምድ ውስጥ ፍቅርን ተራ ቁጥር አንድ ላይ ያመጣነው ያለምክንያት አይደለም። ምንም እንኳን ሌሎች ብዙ የባሕሪ መገለጫዎች ቢኖሩም እንደ ፍቅር ለእውነተኛ መንፈሳዊ ሕይወት ማንጠሪያ እሳት መለኪያ ጣት ስለሌለ ነው። እግዚአብሔር ሁለንተናው ፍቅር ነውና በፍቅር የማይኖር ከእግዚአብሔር አይደለም እግዚአብሔርንም ሲመሰል አይችልም።

ፍቅር ብዙዎች እንደሚያስቡት ስሜት በስሜት ይገለጻል እንጂ ራሱ ስሜት አይደለም። ፍቅር ውሣኔ ነው። ራስን የመስጠት ውሣኔ። መስዋዕትነት የሌለበት ፍቅር እውነተኛ ፍቅር ሊሆን አይችልምና። በመስዋዕትነት ራስን መስጠት በጎ

ቃልን መስጠት፤ ሰጦታን (ገንዘብን) መስጠት፤ ጊዜን መስጠት፤ ደስታን መስጠት፤ ወዘተ ... ሊሆን ይችላል። ይህን ዓይነቱን ፍቅር የመስዋዕትነት ፍቅር የሚያሰኘው ደስ ሳይለን ደስታን መስጠት፤ ሳይተርፈን ገንዘብ መስጠት፤ ተጣብን ጊዜን መስጠት፤ ሳይሰማን በጎና መልካም ቃል ለመስጠት ስንችል ነው። ታዲያ መስጠት ሁሉ ከፍቅር ጋር ሊዛመድ አይገባም። ዓሳ ለሰሙን እባብ መስጠትም አለና።

ከላይ የጠቀስነው ክፍል «እንግዲህ እንደ ተወደዱ ልጆች እግዚአብሔርን ምስሉ . . .» ሲል በምሳሌ የሚያሳየን በአንድ ትልቅ ቤት ውስጥ የሚኖሩ የአንድ አባት ልጆችን ነው። በአንድ ቤት ውስጥ ብዙ ልጆች ቢኖሩም ሁሉ እኩል አይወደዱም፤ ልጅ በመሆናቸው እኩል ቢሆኑም እንኳን በምግባራቸው የበለጠ የሚወደዱ ልጆች ይኖራሉ። ጳውሎስም አያለ ያለው «እናንተም ልጆች ብቻ ሳይሆን «የተወደዱ ልጆች» ሁኑ» ነው። የተወደዱ ልጆች እነማን እንደሆኑ ሲነግረን ወላጃቸውን የሚመስሉት እንደሆኑ በማመልከት «እንደተወደዱ ልጆች እግዚአብሔርን ምስሉ ይለናል።» እግዚአብሔር ምን እንደሚመስል ለማሳየትም በቀጥታ የሚጠቅሰው በክርስቶስ የተገለጠውን የእግዚአብሔርን ፍቅር ነው። እግዚአብሔር በሥጋ የተገለጠው በክርስቶስ ነውና። ስለዚህ «ክርስቶስ እንደወደዳችሁ ... እናንተም በፍቅር ተመላለሱ።» ይለናል። የመወደዳችን ልክ ግልጽ ሆኖ ተቀምጦልናል። «ክርስቶስ እንደወደደን»። ክርስቶስ የወደደን በላይ በዙፋኑ ላይ ተቀምጦልናል። ጌታ ኢየሱስ ፍቅሩን የገለፀለን በሰማይ ዙፋኑ ተቀምጦ «እወዳችኋለሁ!» በማለት ሳይሆን «ስለ እኛ መልካም መዓዛ ያለው መባና መስዋዕት

አድርጎ በመስቀል ላይ ራሱን ለእግዚአብሔር በመስጠት ነበር።»

መባና መሥዋዕት መዓዛ የሚኖረው ሲቃጠል ነው። የሚቃጠል መሥዋዕት እንዴት እንደሚቀርብ በዘሌዋውያን ምዕራፍ አንድ እስከ ምእራፍ አራት በሚገባ ተጽፎልናልና ልናየው አንችላለን።

ስለሚቃጠል መስዋዕት በቅድሚያ መታወቅ ያለበት የእንስሳው ሥጋ የሚቃጠለው ስለሌላው ሰው ኃጢአት እንጂ ስለ ራሱ አለመሆኑ ነው። የሚቀርበውም ለእግዚአብሔር እንጂ ለሰው አይደለምና መክራውን የሚያይለት እግዚአብሔር ብቻ ነው። ስለ ፍቅር ለሌላው በመቃጠሉ የሚወጣው ሽታ ለሌሎች ደስ የማያሰኝ ቢመስልም እግዚአብሔር ግን በውስጡ ፍቅርን ስለሚያሸት የተወደደና ጣፋጭ መዓዛ ያለው ሽታ ይሆንላታል።

ለዚህ ነው ሐዋርያው ዮሐንስ ስለፍቅር ሲጽፍ ፦

«እግዚአብሔር ፍቅር ነው በፍቅር የሚኖር በእግዚአብሔር ይኖራል እግዚአብሔርም በእርሱ ይኖራል። በዚህ ዓለም እርሱን እንመሳለንና።» 1ዮሐ. 16፤17 ያለው። (እ.መ.ት)

ይህንኑ ክፍል ሌላ የመጽሐፍ ቅዱስ ትርጉም እንዲህ ይለዋል፦

«... ፍቅር በዚህ ክለኛ ጋር ተፈጽሞአል እርሱ አንዱ እኛ ደገሞ እንዲሁ በዚህ ዓለም ነንና።» (የ1962 ትርጉም)

እንግዲህ እርስ በርሳችን ልንዋደድበት የሚገባን የእግዚአብሔር ፍቅር ማለት ይህ ነው።

ጌታ • ኢየሱስ በተራራው ትምህርት በዙሪያው ለተሰበሰቡ አይሁዳውያን ተከታዮቹ በፀጋና በእውነት የተሞላውን የሕይወቱን ሕግ ከቀደመው የጽሕፈት ሕግ ጋር እያነፃፀረ ሲሰጥ

«አቀደሙት አትገደል አንደተባለ በምታችኋል የገደለም ሁሉ ፍርድ ይገባል። እኔ ግን አላችኋለሁ በወንድሙ ላይ የሚቆጣ ሁሉ ፍርድ ይገባል . . .» ማቴ. 5:21-22

ብሏል። «የሚቆጣ» የሚለው አገላች ስህተት አይቶ የሚቆጣ ለማለት ሳይሆን የጥላቻ ጭጣ በውስጡ የሚጎድ ማለቱ ነው። በሌላ ሥፍራ «ወንድሙን የሚጠላ ሁሉ ነፍስ ገዳይ ነው። . . .» ተብሎ እንደተገፈ።

የቀደመው (አትገደል) የውጭ ድርጊትን የሚያመለክት ሲሆን የአሁኑ (አትቆጣ/አትጥላ) የውስጥ ዝንባሌን ያሳያል። የቀደሙት ሕጉን ለመጠበቅ የሚጥሩት ባለመግደል ሲሆን የአሁኖቹ ግን ባለመጥላት ነው። እንጂ ይህ እግዚአብሔርን ለመምሰል ራስን ማስለመድ ማለት ወንድምን ወይም እህትን ወይም ሌላውን ሰው ላለመጥላት ልብን ማስለመድ ማለት ነው።

ከምንግዜውም ይልቅ በዘመናችን ብዙ የአካል ብቃት ማሰልጠኛ ተቋሞች እየተከፈቱ ነው። ይህም የሚያመለክተው ሰዎች ለጤናቸውና ለሰውነታቸው ቅርጽ ምን ያህል ግድ እያላቸው እንደመጣ ነው። ይህ ልምምድ በእርግጥ ይጠቅማል ሆኖም ጥቅሙ በምድር የተወሰነ ነጪና ለጥቂት ይጠቅማል። ነገር ግን ለአሁኑም ለሚመጣውም ሕይወት ተስፋ ስላለው ለነገር ሁሉ የሚጠቅመው እግዚአብሔርን ለመምሰል ራስን ማስለመድ ነው።

ልብን ለጽድቅ ለማሰልጠን፣ መንፈሳዊ ጤንነትን ለመጠበቅና ክርስቶስን ለመምሰል መንፈስ ቅዱስ ከዘመናት በፊት የከፈተው ጂም አለ። ያም ጂም ቤተክርስቲያን ናት።

የቅዱሳን መሰብሰብ ዓላማ የሰብክትና የዝማሬ ትርጓሜ ለማየት ሳይሆን የዕብራውያን መልዕክት ፀሐፊ እንደሚለው፡ -

« . . . ለፍቅርና ለመልካም ሥራ እንደገና ቃል እርስ በርስ እንተይታይ በአንጻራች ዘንድ ልማድ እንደሆነው መሰብሰባችንን አገተው . . .» ፀብ. 11:24-25

ስለዚህ የመተያየታችን ዓላማ አስቀድሞ ለፍቅር ከዚያም ከፍቅር ለሚመነጭ መልካም ሥራ ለመነቃቃት እንጂ ፕሮግራም ለመክፈል ብቻ መሆን የለበትም። የእግዚአብሔርን ሕይወት ተካፍለናልና እንደ እግዚአብሔር በመስዋዕትነት ማፍቀር እንችላለን። ወደዚህ ለመድረስ የሚያስፈልገን አንድ ነገር ብቻ ነው ያለመታከት የሥጋን ባሕሪ እየገፈፍን የእግዚአብሔርን ሕይወት ባሕሪ ለመግለጥ ራስን ማስለመድ።

ይቅርታ

«እግዚአብሔርም ደግሞ በክርስቶስ ይቅር እንዳላቸው ይቅር ተባባሉ።» ኤፌ. 4:32

የይቅርታ ጥያቄ ከምንጊዜውም ይልቅ የዘመናችን፣ ከውጭዎቹ ይልቅ (የሌሎችን ጓዳ ስለማናውቅ) የአገራችን፣ ከፖለቲካው ይልቅ የቤተክርስቲያናችን ጥያቄ ከሆነ ውሎ አድሯል።

ይህ መጽሐፍ በሚዚጋጅበት ጊዜ እንኳ በእገርም ውስጥ ሆነ ከእገር ውጭ ተበትነው ያሉ ብዙ ኢትዮጵያን ቅዱሳን ተጣልተዋል፣ ተከፋፍለዋል፣ ተካለዋል፣ እርቅ አሻፈረኝ ብለው፣ ለያዥ ለገራዥ አስቸግረዋል።

ሆኖም የእግዚአብሔርን ቃል እውነተኝነት የሚወሰነው በእኛ ብርታትና ድካም አይደለምና እኛ ብንስትም እውነቱ

አይለወጥምና የእውነትን ባንዲራ ከፍ አድርገን ማውለብለባችንን አንተውም።

ደግሞስ እግዚአብሔር እውነተኛ የንሥሐ መንፈስ ሰጥቶን በእሺታም መንፈስ ደግፎን ወደልባችን ተመልሰን እንታረቅና ዳግም የመንፈስ አንድነት ይኖረን እንደሁ ማን ያውቃል?

ታዲያ ይህ ይሆን ዘንድ እግዚአብሔር እኛን በክርስቶስ ይቅር እንዳለን እኛም እርስ በእርሳችን ይቅር እንድንባባል ያስፈልጋል። ይቅርታ ስንል የሽንገላ፣ የይሉኝታ፣ የግብር ይውጣ፣ በፕሮግራም የሚመጣ ካንገት በላይ መሳሳምና የአዘ እባ የማፍሰስ ጉዳይ ሳይሆን ከልብ የመነጨ ፣ ያለፈውን ወደኋላ ጥሎ የወደፊቱን ተግዳሮት በጋራ ለመፍታት የሚያስችል እውነተኛ ይቅርታ ማለታችን ነው።

እግዚአብሔርን መምሰል በአሁኑ ዘመን በረከት በሚመጣው ደግሞ ሽልማት እንዳለው ሁሉ እግዚአብሔርን አለመምሰል በተቃራኒው ዓለምን መምሰልና የሥጋን ባሕሪ መግለጥ ርግማንና ፍርድን እንደሚያመጣ ልንዘነጋው አይገባም።

የጌታ ደቀመዝሙር የዮና ልጅ ስምኦን ባልንጀራውን ምን ያህል ጊዜ ይቅር ማለት እንዳለበት ለጠየቀው ጥያቄ ጌታ በሰባ በማባዛት ከመለሰለት በኋላ ለደቀመዝሙርቱ የነገራቸው ምሳሌ ትልቅ ትኩረት ሊሰጠው የሚገባ ነው።

ንጉሱ የመንግሥቱን ሂሳብ በሚቆጣጠርበት ጊዜ ዕዳ የነበረበትን ባሪያ ይዘውለት መጡ። የነበረበት ዕዳ አልፍ መክሊት ሲሆን በአሁኑ ዘመን በብዙ ሚሊዮን የሚቆጠር ብር ጋር ይሰተካክላል።⁴⁵ ዕዳውን ባይተውለት ኖሮ የነበረው

አማራጭ መክፈል ስለማይችል በዘመኑ ሥርዓት እርሱ፣ ሚስቱ፣ ልጆቹ እና ያለው ሁሉ ተሽጦ ዕዳው መክፈል ነበረበት። ነገር ግን ባለዕዳው ወድቆ በለመነው ጊዜ ንጉሱ ምኅረት አደረገለት፤ ዕዳውንም ተወለት።

ምሳሌው በመቀጠል ይህ ብዙ ዕዳ የተተወለት ባሪያ ከንጉሡ ፊት ከወጣ በኋላ መቶ ዲናር የእርሱ ዕዳ የነበረበትን ሌላ ባሪያ እንዳገኘ ይነግረናል። መቶ ዲናር በዘመናችን ሲሰላ ጥቂት ብር እንደሆነ ይገመታል።⁴⁶ ይህ ከንጉሡ ምህረት ያገኘ ሰው የራሱን ባለዕዳ ገንዘቤን ከፈለገ ብሎ ያዘና አነቀው። ይህ ባለዕዳም ወድቆ እንዲታገስው ለመነው ልክ እርሱ በንጉሡ ፊት አንዳደረገው። ይህኛው ግን አልራራለትም፤ ሊምረውም አልወደደም። ይልቅ ዕዳውን እስኪከፍል ድረስ እስር ቤት አኖረው። ይህን ያዩ የንጉሡ ባሪያዎች የሆነውን ነገር ለንጉሡ አወሩለት። ንጉሡም ያን ዕዳ የነበረበትን ነገር ግን በምህረትም የተተወለትን ሰው አስጠራና «አንተ ክፉ ባሪያ፡- ስለ ለመንሸኝ ያን ዕዳ ሁሉ ተውሁልህ እኔ እንደማርሁህ ባልንጀራህ የሆነውን ያን ባሪያ ልትምረው አንተስ አይገባህምን? አለው። ጌታውም ተቆጣና ዕዳውን እስኪከፍል ድረስ ለሚያስቃዩት አማልፎ ሰጠው።»

ጌታ ኢየሱስ ይህን ምሳሌ ካቀረበ በኋላ እንዲህ በማለት በአንድ ዓረፍተ ነገር ሲቋጩው እናያለን።

«ከእናንተም አያንዳንዱ ወንድሙን ከለቡ ይቅር ካለ አንዲሁ ደግሞ የሰማዩ አባቴ ያደርግባችኋል።» ማቴ. 18:35

ይህ ምሳሌያዊ ትምህርት አስደንጋጭ መልእክት አለው። ዛሬ የትኛውም ሰው እኛን ለመበደል ሙሉ ጊዜውን ቢሰጥ እንኳ እኛ በዘመናችን ሁሉ እግዚአብሔርን የበደልነው ያህል ሊበድለን አይችልም። እግዚአብሔር ይቅር ያለን የአልፍ

መክሊቱን ያህል ሲሆን እኛ ደግሞ ባልንጀራችንን ይቅር እንድንል የተጠየቅነው የዲናሩን ያህል ነው። ይህን ማድረግ ከተሳነን ግን በቃሉ እንደተባረው እግዚአብሔርም የእኛን የበደል ዕዳ እንደገና መቁጠር ይጀምራል። በእግዚአብሔር መንግሥት ሥርዓት ውስጥ ሰውን የሚያሳስረው ባለዕዳ መሆን አይደለም። ባለ ዕዳ ይቅርታ በመጠየቅ ብቻ ምሕረትና የዕዳ ስረዛ ያገኛልና። የማያሳስረው ግን የእኛ ዕዳ ኖሮበት ይቅርታ የጠየቀንን ምሕረት ለመስጠት ፈቃደኛ ባለመሆን ማሰር ነው። ሥርዓቱ ይሄ ነው። ሌላውን ይቅር ማለት ተስኖት ያሰረ ይታሰራል እስሩም ይበረታል። መታሰር ማለት መኖር ማቆም ማለት ሣይሆን ነፃነት ማጣት፣ የፈለጉትን አለመሆን፣ ወደ ወደዱት አለመሄድ፣ ባጭር ቃል መገደብ ማለት ነው። በቅርቡ አሁን በእስር ላይ የሚገኙ አንድ የቀድሞ ትልቅ ባለስልጣን ልጣይቅ ወደ ወህኒ ቤት አመራሁ። እኚህ ሰው አዚያው እስር ቤት ውስጥ ወደ ጌታ መጥተው እግዚአብሔርን ያመልክሉ። ከብዙ ፍተሻና ጥበቃ በኋላ ገባሁና ጠባቂ ፖሊስ መሃከላችን ቆሞ ከአጣና በተሠራ የአንድ ሜትር ርቀት ባለው አጥር ተንጠራርተን ሰላምታ ከተለዋወጥን በኋላ ስለ ጌታ ነገር የጠፈ ጫወታ ጀመርን። ለተወሰኑ ደቂቃዎች ከተነጋገርን በኋላ ጫወታችንን ሳንጨርስ በመካከላችን የነበረው ፖሊስ ሰዓቱ እንደደረሰና ማቆም እንዳለብን ነገረን ያን ጊዜ እኛ የቀድሞ ትልቅ ባለስልጣን በሊሆሳስ «አባዜህ አምስት ደቂቃ» ብለው ቢለምኑትም ፈቃደኛ አልነበረምና የጀመርነውን ሳንጨርስ አሳቸውም ወደ ከፍላቸው እኔም ወደ ቤቴ በየፊናችን ለመለያየት ተገደድን። እኚህ ሰው በመታሰራቸው መኖር አላቆሙም ነገር ግን የወደዱትን ማድረግ እንዳይችሉ ተገደቡ። ይህንን ሁኔታ ላለፉት ብዙ አመታት ኖረውበታል ከዚህ በኋላም ምን ያህል ጊዜ እንደሚኖሩበት አላውቅም ነገር ግን ወደ

በነፃነት ዓለም ወደ ቤቴ እየቀናሁ የመታሰርን መራርነት ለመጀመሪያ ጊዜ ማጤን ቻልኩኝ። ዛሬ በእግዚአብሔር መንግሥት (በቤተክርስቲያን) ውስጥ ስንቶች ስንቶችን ይቅር ባለማለት አስረን ስላሰርንም ታሰረን ይሆን?

በሰማያዊው መንግስት ሥርዓት ለመፈታት መፍትሔው እንድ ነው። መፍታት! ሥልጣኑ ስለሌለን ሰዎችን በእካል አናስር ይሆናል። በደሉን ለምንላቸው ሰዎች ከልብ ይቅርታን ለመስጠት የማንወድ ከሆነ ግን ሰላማቸውን፣ ጤናቸውን፣ በረከታቸውን፣ ስኬታቸውን . . . ወዘተ እናስራለን ስላሰርን ደግሞ እኛም እንታሰራለን።

ይቅርታ ወደ እግዚአብሔር መንግሥት የገባንበት በውስጡም የምንኖርበት የህልውናችን መሠረት ነውና ይህን መሠረት ማፍረስ የቆምንበትን እንደ መናድ ነውና ልንጠነቀቅ ይገባል።

በሌሎች በደል ሲደርሱብን የሚፈጥረው ስሜት ቀላል አይደለም። በግንኙነት መሃል አንድ በደል ሲፈፀም ሁለት እጥፍ ተጠቂ የሚሆነው ተበዳዩ ሰው ነው። አንድም በተፈፀመው ነገር ይጎዳል ሌላም ስሜቱ በመጉዳቱ ለጥላቻ፣ ለቂምና ለበቀል ይጋለጣል። የተበደለን ሰው በዋነኝነት የሚጉዳው ሌላው ግለሰብ ያደረሰበት ነገር ሳይሆን በዚያ ምክንያት ከሚከቡት የጥላቻ፣ የቂምና የበቀል አላባቾች ስሜቶች ጋር የሚገጥመው ግብ ግብ ነው።

እነዚህን አላባቾችና ስሜቶች ለጊዜው ያባረርን ሊመሰለን ይችል ይሆናል ውሉ ካደረገና የተፈፀመውን ነገር በይቅርታ ሳንቋጭ ፀሐይ ደጋግማ ጠልቃ ከወጣች ግን እነጥላቻ በላያችን

ከሙብረር አልፈው በውስጣችን ጉጆ መቀለስ ይጀምራሉ። በጉጆአቸውም የሚያድረውና የሚስተናገደው የዲያቢሎስ አሳብና ፈቃድ ይሆናል። በለዚህ የተበደለ ሰው ለውጪያዊም ለውስጣዊም፣ ለአካላዊም ለመንፈሳዊም ጥቃት ተጋላጭ ነውና በእርግጥ ሊታዘንለት ይገባል።

ሆኖም መፍትሄው ያለው በራሱ እጅ ነው። አስቀድሞ ራሱን ከዚያም የበደለውን ሰው የሚታደገው ስሜቱን አሸንፎ ፣ ሃሳቡን ገዝቶ ከልብ ይቅርታ ሲያደርግ ብቻ ነው።

አንድ ጊዜ አንዲት ውብ፣ የተማረችና ብሩህ አእምሮ የነበራት ወጣት ከአንድ ወንድ ጋር እሙኝነት ትጀምርና ለጥቂት አመታት አብረው ይጓዛሉ። ይህች ወጣት በፍቅር ታስራለችና ሁለንተናዋን በእርሱ ላይ ጥላ የወደፊት ኑሮአቸውን ታልማለች።

ሆኖም ይህ ያፈቀረችው ሰው ታማኝ ሆኖ አልተገኘም። ገንዘቧን፣ ንብረቷን ዘርፎ ይሔድና ሌላ ሌት ጋር ኑሮ ይጀምራል።

ይህች ወጣት በሁኔታው ትሰበራለች፤ ቤተሰቦቿ ወዳጆቿ በነገሩ ይበግናሉ። ያ ሕይወቷን ያበላሽ ሰው ግን ከጥቂት ጊዜ በኋላ ገንዘቡን ሁሉ ጨርሶ በበሽታ ተለክፎ መማቀቅ ይጀምራል። መቼም ወሬ አይደበቅምና ሰውየው ታሞ በሞት አፋፍ ላይ እንዳለ ይህች ወጣት ትሰማለች። ወዲያውኑ ያለበትን አጠያይቃ ትሄድና ከልብ ይቅርታ እንዳደረገችለት ትነግረዋለች።

በደረሰባት ነገር እጅግ ካዘነች ወዳጆቿ መሃል አንዱ ያደረገችውን ሲሰማ ይናደድና እንዴት እንዲህ ታደርጊያለሽ? በማለት በቁጣ ይጠይቃታል። እሷ ግን በእርጋታ "ይኸውልህ ወዳጅ እውነትህን ነው። ይህ ሰው ካደረሰብኝ ጉዳት የተነሳ ይቅርታ እንዳደርግለት አይገባው ይሆናል። ይቅርታ ያደረሱለት ግን እርሱ ስለሚገባው ብቻ ሳይሆን እኔ ስለሚገባኝ ነው።

ላለፉት ረጅም ወራት እኔ በጥላቻ በቂምና በበቀል ስሜት ስለቃይ ከርሜያለሁ ሄጄ ይቅርታ ከሰጠሁት በኋላ ግን ልነገርህ "የማልችለው ሰላምና ደስታ አረፍትና ነፃነት በውስጤ አለ። ታዲያ ይህ ሰእኔ አይገባኝም?" በማለት መለሰችለት።

ለዎችን ይቅር የምንለው እነርሱ ስለሚገባቸው ብቻ ሳይሆን እኛ በይቅርታ የሚገኘው አረፍትና ነፃነት ስለሚገባን ነው።

ብዙን ጊዜ ተበድለን ወደ ይቅርታ የማንሄደው በሽንገላ ምክንያት ነው። ተጉድተንና አገዝን፤ በጥላቻና በበቀል ስሜት ተሞልተን አያለ "እይ እኔ ደሀና ነኝ አልተጉዳሁም፤ ጥላቻም የለብኝም ይብላኝ ለሱ ወይም ይብላኝ ለሷ" በማለት ራሳችንን እናታልላለን። ውስጣችን በነገር ተመርዞ እንደበታችን ሰላም እንደሆንን ቢናገርም የውስጡ ጥላቻ በውጭ በተግባር መገለጡ አይቀርም።

ለዚህ መፍትሄው እውነትን ተቀብሎ ፊት ለፊት መጋፈጥ ነው። ከተበደልን ተጉድተናልና በእግዚአብሔርም በሰው ፊት እውነተኛ ሆነን መፍትሄ መሻት ይኖርብናል። የመፍትሄውም ሀ ... ሀ... ይቅርታ ነው።

መጅም ቢሆን በግንኙነት መሐል ግጭቶች መፈጠራቸው አይቀርም። ስለዚህ የግጭት መከሰት ሊያስደንቀን አይገባም። ሲያስደንቀን የሚገባው ግጭቱ የተፈታበት መንገድ ነው። ግጭቶችን ለመፍታት የእግዚአብሔርን መንገድ ወይም የዲያቢሎስን መንገድ፣ የመንፈስን ወይም የሥጋን መንገድ፣ ንጽህት የሆነችውን የላይኛይቱን ጥበብ ወይም ከምድር ከሥጋና ከአጋንንት የሆነውን የታችኛውን ጥበብ ልንክተል እንችላለን። አሁንም ምርጫው የእኛ ነው።

የእግዚአብሔርን መንገድ ከመረጥን ጉዳዮችን የሚጀመረውም ሆነ የሚጨረሰው በይቅርታና በምህረት ነው። በእርግጥ ይህን መንገድ ስንመርጥ በሰዎች ዓይን እንደሞኝና እንደ ደካማ ልንቆጠር እንችል ይሆናል። የሕይወት እሴታችን፣ የኑሮ ሰሌዳችን እግዚአብሔርን መምሰል ከሆነ ግን ግድ የሚለን በእግዚአብሔር ፊት የሚኖረን ማንነት ነውና በሰዎች ፊት የመዋረድን ነውር መናቅ አይከብደንም።

በዘመናችን በቤተክርስቲያን አካባቢ ለዚያውም በመሪ አገልጋዮች ዙሪያ የሚከሰቱ ግጭቶችን በይቅርታ መፍታት በምህረት መቋጨት የማይታሰብ ጉዳይ እየሆነ መጥቷል። በአደባባይ ይቅርታን የሚያውጁ «እግዚአብሔር ጋር ታረቁ» ብለው ሕዝብን የሚማፁ ሰዎች እርስ በርሳቸው መታረቅ አቅቷቸው በየአደባባዩ ሲራኩቱ ማየት የተለመደ ተግባር ከሆነ ሰንብቷል።

ለምን? አንድ የተታለልንበት ረቂቅ የዲያቢሎስ ስልት አለ። «አንተ እኮ ከእንሌ ጋር የግል ጥል የለህም ይህ የአሠራርና የድርጅት ህልውና ጉዳይ ነው።» የሚል የዲያቢሎስ ሽንጣ። ሆኖም እነዚህ ሰዎች በአሰራር እና በድርጅት ስም ይሁን እንጂ

ከሚሟገቷቸው ሰዎች ጋር የግል ጥላቻ እንዳላቸው ተግባራቸው ይመሰክራል።

ለመሆኑ በድርጅት ህልውና ስም ይቅርታን መንፈግና ጥላቻን ማንገስ የተፈቀደው የቱ ጋ ነው? እግዚአብሔርስ በግል መጣላትንና በቡድን መጣላትን ለይቶ ያየዋልን? በግል ሆነ በቡድን ጥል ጥል ነውና። ታዲያ በቡድን ሲሆን የሚፀድቀው በየትኛው ሥሌት ነው?

በእገር ውስጥ ሆነ በውጭ ያሉ የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያናት ግጭቶች ቢጠኑ ሊለዩ በሚገቡ አስተምህሮዎችና የቅድስና ጉዳዮች ላይ የተመሠረተ ችግር እምብዛም አይታይም። አብዛኛው ምናልባትም ሁሉም ከወንበርና ከጥቅም ጋር የተሳሰሩ እንዳይሆኑ ያስፈራል።

ደግሞስ በአስተምህሮና በቅድስና ጉዳይስ ቢሆን እንደቃሉ በፍቅርና በማቅናት መንፈስ እርምጃ ይወስዳል እንጂ በጥልና በክርክር የሚገኝ ምን ፋይዳ አለ?

ይቅርታ የእግዚአብሔር ባህሪ ነው። እግዚአብሔርን ለመምሰልና የእርሱን ባህሪ ለመግለጥ የምንወድ ከሆነ ግጭቶቻችንን በእውነተኛ ይቅርታ ከመፍታት ሌላ ምንም አማራጭ የለንም። በእርግጥ ደረሰብን ከምንለው በደል የተነሳ በይቅርታ የማለፍ ጥያቄ ሲነሳ ሥጋችን አካሊ ዘራፍ ማለቱ የማይቀር ነው። ነገር ግን በፀሎትና በቃሉ በታዝ ልምምድ መንፈሳችን ጠንክሮ ሥጋችንን መግዛት ከቻለ ልፍለፋውን ፀጥ ማሰኘትና በዙሪያችን ላሉ ሁሉ የመንፈስን ፍሬ ጣፅም ማቅመስ ይችላል።

ከእርሱ ጋር ላለን ግንኙነት ስስ ልብ! ከሰዎች ጋር ላለን ግንኙነት ደግሞ ጠንካራ ቆዳ እግዚአብሔር ይስጠን።

ትህትና እና የዋህነት

እግዚአብሔርን በግርማውና በሞገሱ በገናናው ዘፋኑ ላይ ስናስበው «ትሁት» ነው ብሎ ለመገመት ያስችግራል። ክብሩ ታላቅነቱን እንጂ ትህትናውን አያሳየንም። የብሉይ ኪዳን መጻሕትም ቢሆኑ እግዚአብሔር ትሁት ስለመሆኑ እምብዛም አልገፋልንም።

ይህ አንግሊካው አኛ ስለ እግዚአብሔር ያለን ግምት ነው። አሁን ግን እግዚአብሔር በልጁ ተገልጧል። እግዚአብሔርን ያየው አንድም ሰው ባይኖርም እንኳ በእቅፉ ያለው አንድ ልጅ እርሱ ተርኮልናል። ኢየሱስ ክርስቶስ በምድር ቆይታው የማይታይ እምላክ ምሳሌ እንደመሆኑ መጠን አያንዳንዱ እንቅስቃሴው የማይታየውን ባሕሪ በገሃድ የሚገልጽ ነበር።

በእርግጥ ኢየሱስ የዋህና ትሁት ነበር። በናዝሬት ከተማ አነስተኛ ገቢ ባለው ቤተሰብ ውስጥ ሲያድግ፣ በቤተመቅደስ መምህራን እግር ሥር ተቀምጦ ሲሰማና ሲጠይቅ፣ ወደ ቤተሰቦቹ ተመልሶ ሲታዘዝ፣ በዮሐንስ እጅ ሲጠመቅ፣ ያልተማሩ ዓሣ አጥማጆችን እና ኅብረተሰቡ ያገለገላቸውን ቀራጮች ተከታዮቹ ሲያደርግ፣ ከጋጢአተኞች ጋር ሲበላና ሲጠጣ፣ ድሆችን ሲያስተምር፣ ለምፃሞችን ከነቁስላቸው በእጁ እየዳሰሰ ሲፈውስ፣ በቢታንያ በማርታና በማርያም ቤት ሲስተናገድ፣ ወደ ኢየሩሳሌም በአህያና በውርንጭላ ተጭኖ ሲገባ፣ የደቀመዛሙርቱን አግር ሲያጥብ፣ በሚገርፋት፣ በሚፈርዱበትና፣ በሚያንገላቱት ፊት ዝም ሲል፣ በመስቀል ላይ የመጨረሻ የውርደት ሞት ለመሞት ፈቃደኛ ሲሆን በዚህ ሁሉ ውስጥ ትህትናው እና የዋህነቱ እጅግ ደምቆ ይታያል።

ትሁት ነው ማለት አቅም የለውም ኃይል የለውም ማለት አይደለም። ኢየሱስ በጠላት ፊት፣ በትዕቢት ፊት ብርቱና ኃይል እንጂ የዋህና ትሁት ሆኖ አያውቅም። ትህትናን የት ኃይልን ደግሞ የት እንደሚገልጥ ያውቃል። ለዚህ ጥሩ ምሳሌ የሚሆንን ዮሐንስ በፍጥረት ደሴት ያየውና በራእይ መጽሐፍ ውስጥ የጻፈው ትዕይንት ነው። በሰማይም ሆነ በምድር ላይ ከምድርም በታች ቢሆን የሰውን ልጆች ዘላለማዊ ጉዳይ ይዞ የተዘጋውን መጽሐፉን ሊዘረጋ ወይም ሊመሰከተው ማንም አንዳልቻለ ሰምቶ እጅግ ባለቀስ ጊዜ ከሹማግሌዎቹ አንዱ መጥቶ «አታልቅስ እነሆ ከይሁዳ ነገድ የሆነው አንበሳ እርሱም የዳዊት ሥር መጽሐፉን ይዘርጋ ዘንድ ሰባቱንም ማህተም ይፈታ ዘንድ ድል ነስቶአል» አለው። ዮሐ. 6:6

ዮሐንስ ጠላቶቹን ሁሉ ድል ስለነሳ አንበሳ ሲሰማ ለማየት ቸኩሉ ለማየት ዞር ሲል ያየው የጠበቀውን ሳይሆን የተለየ ነገር ነበር።

«በዙፋኑና በአራቱ አንስሶች መካከልም በሹማግሌዎች መካከል እንደታረደ በግ ቆም አየሁ...»

ድል ስለነሳ አንበሳ ተነግሮት ዞር ሲል ያየው ግን የታረደ በግ ነበር። አዎን ኢየሱስ በጠላቶቹ ፊት የሚያደቅና የሚሰጥበር አንበሳ፣ በአባቱ ዙፋን ፊት ግን የታረደ በግ ነው።

በግ የትህትና፣ የየዋህነት ምሳሌ ነው። ኢየሱስም እንወርሰውና እንመስለው ዘንድ የእግዚአብሔርን የትህትና ባሕሪ ገልጾልናል።

«... ከእኔም ተማሩ እኔ የዋህ በልቤም ትሁት ነኝና...» ማቴ 11:29

በማለት።

ጌታ ኢየሱስ በዮርዳኖስ ወንዝ በውሃ ተጠምቆ ሲወጣ መንፈስ ቅዱስ በእርሱ ላይ ያረፈበት መንገድና በበዓለ ሃምሳ በደቀመዛሙርቱ ላይ የወረደበት መንገድ መለያየቱም እንድንገር ይጠቁመናል። በኢየሱስ ላይ መንፈስ ቅዱስ የየዋህነትና የንጽህና ምሳሌ በሆነችው እርግብ ተመስሎ አረፈበት በደቀመዛሙርት ላይ ግን ያው መንፈስ በሚያነፃና በሚያጠራ እሳት ተመስሎ ወረደባቸው።¹⁷ ይህም የኢየሱስን የልብ ሁኔታ የሚያረጋግጥልን ሌላ ማስረጃ ነው።

እስራኤላውያን ከሮም አገዛዝ ነፃ የሚያወጣቸው መናገሻውን ኢየሩሳሌም አድርጎ ዓለምን እንደሚገዛ ተስፋ የሚያደርጉት መሢህ ሲመጣ ሠራዊቱን አስከትሎ በነጭ ፈረስ በምሥራቁ በር ወደ ኢየሩሳሌም እንደሚገባ የነቢያትን መጽሐፍት መሠረት አድርገው በታላቅ ጉጉት ይጠብቁ ነበር።

ምንም እንኳ ለብዙ ዘመናት እስራኤልን ድል ነስተው ሲገዟት የመጡት ነገሥታትና የነገሥታት ልዑካን በፈረስ ወደ ኢየሩሳሌም ከተማ ሲገቡ በቁጭት ሲመለከቱ ኖረዋል። ኢየሱስ አገልግሎቱን ከጀመረ በኋላ ግን መሲህ እንደሆነ ገምተው የተከተሉት አይሁዳዊያን እንድት ቀን በድል ሠራዊቱን አስከትሎ ወደ ከተማይቱ እንደሚገባና ንግሥናው እንደሚታወጅ እያሰቡ ያንን ቀን በናፍቆት ይጠብቁ ነበር። ታዲያ ይህ ይሆናል ብለው በገመቱበት በፋሲካ ወቅት በብዙ አጀብ ወደ ከተማይቱ እየመጣ እንደሆነ ለምተው ዘንባባ ይዘውና ጨርቅ አገረው ሲጠብቁት የመጣው በፈረስ ሳይሆን በአህያ ተቀምጦ ነበር። ለምን? በነቢዩ በዘካርያስ፡-

«ለጸዮን ልጅ፡- እነሆ ንጉሥሽ የዋህ ሆኖ በአህያ ላይና በአይሁዶቹ ግልገል በወርንጫይቱ ላይ ተቀምጦ ወደ አንቺ ይመጣል በሉላት ተብሎ በነቢዩ የተነገረው ይሄም ዘንድ . . .» ማቴ 21:4-5

አዎን ጌታ ኢየሱስ ወደፊት ለመንገሥ ዳግመኛ ሲመጣ በታለቅ ኃይል ወደ አየሩሣሌም ይገባል። አሁን ግን ለመንገሥ ሣይሆን ለማዳን ራሱንም ስለ ኃጢአት መስዋዕት ለማድረግ በኃጢአተኞች እጅ መከራን ለመቀበል ስለመጣ ስለ ሰው ልጆች በውርደት ውስጥ ለማለፍ ፈቃደኛ የሆነ ትሁት፤ የዋህ ልብ እንዳለው ለማሳየት በአህያ እና በውርንጭላይቱ ላይ ተቀምጦ ወደ ኢየሩሳሌም ከተማ ገብቷል። በዚያን ዘመን ነገሥታት ከበታ ቦታ የሚዘዋወሩት በፈረሶች በሚጎተት ሠረገላ ሲሆን የተቀለቡ ፈረሶቻቸውና የተሸለሙ ሠረገሎቻቸው ከመንገዳቸው ባሻገር የነገሥታቱን የልብ ትዕቢትና የሥጋ ትምክህት ስለሚያሳዩ ጌታ ደግሞ በተቃራኒው ታላቅና ዘላለማዊ ንጉሥ ቢሆንም የልቡን ትህትናውን ለማሳየት በአህያ ላይ ተቀምጦ ወደ ኢየሩሳሌም እንደገባ እናያለን።

ትህትና የልብ ሁኔታ፤ የውስጥ ጠባይ፤ የነፍስ ዝንባሌ፤ የአእምሮ አስተያየት ወይም አመለካከት እንጂ ውጪያው መሸቆጥቆጥ አይደለም። ጌታ ኢየሱስ በአህያ ተቀምጦ ኢየሩሳሌም ሲገባ ብቻ ሳይሆን ከደረሰም በኋላ ወደ መቅደስ ገብቶ የሚሸጡትንና የሚለውጡትን ሲያወጣ፤ የገንዘብ ለዋጮችን ገበታዎች፤ የርግብ ሻጮችን ወንበሮች ሲገለብጥም ፍፁም ትሁትና የዋህ ነበረ።

ትህትና ለእግዚአብሔር፤ ለራሳችንና ለሰዎች የሚኖረን ትክክለኛ እሣቤ እና ተግባር እንጂ ውጪያዊ መቅለሰሰስ ስላልሆነ በልብ ሁኔታ እንጂ በመልክ ሊጻኝ አይችልም።

ሰው ያጣ የነጣ ድሃ ሆኖ፤ የበታች ሆኖ፤ በሰው እጅ ወድቆ ትሁት ቢመስል አያስደንቅም። በውጭ የሚታየው ትህትና መስል እንቅስቃሴ ልባዊ መሆኑን የሚፈተነው ያጣው

ባለጠጋ፣ የቦታቹ የበላይ፣ መጋይሙ ባለብዙ ዲግሪ ሆኖ ሲታይ ነው። ሰው ከፍ ሲል በዝቅታ የነበረው ትህትናም አብሮት ከፍ ካለ እውነተኛ የልብ ትህትና እንደሆነ መረዳት አያስቸግርም። ትናንት በዝቅተኛ ሥፍራ ሆነው ሲሸቆጠቁጡ ትህት ይመስሉን የነበሩ ሰዎች ዛሬ አጋጣሚ ተፈጥሮ ከፍ ሲሉ ውጪያዊ ትህትናቸውን እንደቱታ አወልቀው ትዕቢትን የሚጎናፀፉ ስንቶች ይሆኑ?

ጌታ ኢየሱስ ግን በበረት ሲወለድ፣ በናዝሬት ሲያድግ፣ በኢየሩሳሌም ሲያገለግል፣ በቀራንዮ ሲሰቀል የነበረው ትህትና ወደ ሰማያት ከፍ ከፍ ብሎ በእግዚአብሔር ዙፋን ቀኝ ሲቀመጥ አብሮት አረገ እንጂ በምድር አልቀረም። ትህትና የልብ ሁኔታ ቢሆንም እንኳ በውጭ የሚንፀባረቅባቸው መንገዶች አሉት። ከእነዚያም ውስጥ ዋናዎቹን በሁለት ከፍለን ልናያቸው እንችላለን።

እነርሱም ለእግዚአብሔር እና ለሰዎች የምንሰጣው ምላሾች ናቸው። ትህትናችን ወደ እግዚአብሔር አቅጣጫ የሚገለጥበት መንገድ ለእግዚአብሔር ቃል በምንሰጠው ምላሽ ነው። እግዚአብሔር በነቢዩ አፍ፡ -

«እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፡- ሰማይ ዙፋኔ ነው ምድርም የእግሪ መረገጫ ናት የምትሰሩልኝ ቤት ምን ዓይነት ነው? የማርፍበትስ ሥፍራ ምንድነው? እነዚህን ሁሉ እጅ ሰርታለችና እነዚህ ሁሉ የእኔ ናቸው ይላል እግዚአብሔር ነገር ግን ወደዚህ ወደ ትህት መገፈሱም ወደ ተሰባሪ በቃሌም ወደሚንቀጠቀጥ ሰው አመለካታለሁ።» ኢሳ. 66:1-2

ሲል ወደ እግዚአብሔር አቅጣጫ የሚገለጥ እውነተኛ ትህትና ለእግዚአብሔር ቃል ባለን አክብሮት እንደሚፈተን ያስረዳናል።

ለዚህ እውነት ሌላ ምሳሌ የሚሆነን የይሁዳ ንጉሥ እዮስያስ ነው። እዮስያስ ወደ መንግሥት በመጣ ጊዜ ከእርሱ በፊት

የነበሩት አባቶቹ ምናሌና አሞጽ በሠሩት ክፋት ተዘግቶ የነበረውን የእግዚአብሔርን ቤት እንዲከፈት ትዕዛዝ ሰጠ። በተከፈተም ጊዜ ካህኑ ኪልቅያስ ለረጅም ዘመን ከሕዝቡ ተሰውሮ የኖረውን የሕጉን መጽሐፍ አገኘና በንጉሱ ፀሐፊ እጅ ወደ እዮስያስ ላከለት። እዮስያስም በመንግሥቱ ዙፋኑ ተቀምጦ ሕጉ ሲነበብለት ያኔ ለእግዚአብሔር ያለው የልቡ ትህትና ተገለጠ።

«ፀሐፊውም ሳይን ለንጉሡ ካህኑ ኪልቅያስ መጽሐፍ ሰጥቶናል ብሎ ነገረው። ሳይንም በንጉሡ ፊት አነበበው። ንጉሡም የሕጉን መጽሐፍ ቃል በሰማ ጊዜ ልብሱን ቀይሮ...»

ንጉሡ ለእግዚአብሔር ቃል ልቡ በትሕትና ሲዋረድ እግዚአብሔር ዝም ብሎ አላየም ነብይ ላከና እንዲህ አለው ፡-

«እግዚአብሔርን ለመጠየቅ ለላካችሁ ለይሁዳ ንጉሥ ግን እንዲህ በሉት፡- የእስራኤል አምላክ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፡- ስለሰማኸው ቃል ልብህ ገር ሆኖአልና እነርሱም ለድንቅና ለመገረም እንዲሆኑ በዚህ ሰፍራና በሚኖሩበት ሳይ የተናገርኩትን ስምተህ በእግዚአብሔር ፊት ተዋርደሃልና ልብህን ቀይህልና በፊቱም አልቅላሃልና እኔ ደግሞ ስምቴሃለሁ ይላል እግዚአብሔር...» 2ነገ. 22:11-13-18-19

ለእግዚአብሔርና ለቃሉ ያለን የልብ ሁኔታ አብረናቸው ከምንኖራቸው ሰዎች ጋር በሚኖረን ግንኙነትም ይገለጣል።

ልጆች ለወላጆቻቸው፣ ሚስት ለባሏ፣ ምዕመናን ለቤተክርስቲያን ሽማግሌዎች፣ ሕዝብ ለመንግሥት ለመገዛት ከሁሉ በላይ ትህትናን ይጠይቃል። ለሥልጣን የሚገዛ ሰው የሚገዛው ለባለሥልጣኑ ሳይሆን የሥልጣን ሁሉ ምንጭና ባለቤት ለሆነው ለእግዚአብሔር ነው። ሲቃወምም የሚቃወመው ግለሰቦቹን ሳይሆን እግዚአብሔርን ነው። ለዚህ ነው ሐዋርያው ጴጥሮስ ሽማግሌዎች ለመንጋው ምሣሌ እንዲሁኑ እንጂ በጋይል እንዳይገዙ፣ ጎልማሶች ደግሞ ለሽማግሌዎች እንዲገዙ በባፈበት ክፍል፡ -

«ሁላችሁም እርስ በርሳችሁ እየተዋረዳችሁ ትህትናን እንደ ልብስ ታጠቁ እንደሚባሉ ትሰብሩትን ይቃወማልና ለትሁታን ግን ይህን ይሰጣል።» ያለው።

እንግዲህ እንደሚባሉ በሥጋ ተገልጦ በክርስቶስ ኢየሱስ ፊት ላይ ስናየው ትሁት መሆኑን፣ እኔነት አልባ መሆኑን፣ የተዋረዱትን የማይንቅ መሆኑን፣ እስከመጨረሻ ዝቅ ለማለት ፈቃደኛ መሆኑን ተመልክተናል። እንግዲህ እኛም ይህን ሕይወት ተካፍለናል የምንል ሁሉ በትዕቢት የተሞላውን የሥጋ ባሕር ገፈን እየጣልን በውስጣችን ያለውን የትህትና ባሕር ለመግለጥ መንፈስ ቅዱስ በሚመራንና በሚያሳልፈን መንገድ በትህትና ራሳችንን እናሰልጥን።

ቸርነት ልግሥና

«... የጌታችንን የኢየሱስ ክርስቶስን ቸር ለጠታ እውቃችንንና ሀብታም ሲሆን እናንተ በእርሱ ድህነት ባለጠጉት ትሆኑ ዘንድ ስለ እናንተ ድሃ ሆነ።» 2ቀሮ. 8:9

መስጠት የእንደሚባሉ ሕይወት ሕግና ባሕር ነው። እንደሚባሉ በመስጠት ደስ ይለዋል። የሰውን ልጆች ከዘላለማዊ ጥፋት ለማዳን ጽድቁ የጠየቀው ዋጋ ሊታሰብ የማይቻል ውድ መስጠት ነበር። ዓለማትን የፈጠረበትን ሁሉን ወራሽ ያደረገውን አንድ ልጁን አሳልፎ መስጠት። እንደሚባሉ ግን አልሰሰተም፤ ለገዛ ልጁም አልራራም በእርሱ የሚያምን ሁሉ የዘላለም ሕይወት እንዲኖረው እንጂ እንዳይጠፋ አንድያ ልጁን እስኪሰጥ ድረስ አለምን እንዲሁ ወደደ። የጌታ ኢየሱስ የምድር ኑሮ ያረጋገጠው ይህን ነበር። ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ስለሰው ልጆች መዳን ዙፋኑን እና ክብሩን መተው ብቻ ሳይሆን ውርደት በሞላበት በመስቀል ሞት ነፍሱን ለመስጠት ፈቃደኛ ሆነ። በዚህም መስጠት የእንደሚባሉ ሕይወት ባሕር መሆኑን አረጋግጥናል።

በመግቢያችን ላይ ያነበብነውን ጥቅስ በትኩረት ብንመለከት ራሳችንን ልናስለምድ የሚገባንን የክርስቶስን የቸርነትና የልግሥና ባሕር በጉልህ ማየት እንችላለን። ይህ ጥቅስ ጥቂት የማይባሉ የብልጽግና ሰባኪዎች ለራሳቸው በሚመች ሁኔታ ከአውዱ ነጥሰው ስለተረጎሙት የትርጉም ሰለባ ከሆኑት የመፅሐፍ ቅዱስ ክፍሎች አንዱ ሆኖአል።

ሰባኪዎቹ «ክርስቶስ ስለ እናንተ ድሃ ሆኖአልና ሃብታም ሁኑ።» ለማለት ቢጠቀሙበትም ሐዋርያው ግን ሊል የወደደው «በኢየሩሳሌም ቅዱሳን መካከል በርካታ ድሆች አሉ። ይህም ድህነት በሥራ ፈትነትና በሥንፍና የመጣ ሳይሆን በጊዜው በተከሰተው ድርቅና በሥፍራው ካለው መልካም ምዳራዊ ገጽታ እንዲሁም በወቅቱ ከነበረው ኢኮኖሚያዊ ሁኔታ የተነሳ ነው። የእናንተ ሁኔታ ደግሞ ከእነርሱ የተሻለ ነው። ስለዚህ ካላችሁ በማካፈል ጥቂት ዝቅ ለማለት ፈቃደኞች ሆኑ ወይም በኢየሩሳሌም ስላሉት እይታዳዊያን ወንድሞቻችሁ ስትሉ አንፃራዊ ድሆች ለመሆን ፍቀዱ። አንዳንድ ትርፍ ነገሮቻችሁን መስጠት አድርጉና ወንድሞቻችሁን እርዱ።» እያለ ነው። ለዚህም የጠቀሰላቸው ምሳሌ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስን ነው። «እርሱ ሃብታም ሲሆን እናንተ በእርሱ ድህነት ባለጠጉት ትሆኑ ዘንድ ስለ እናንተ ድሃ ሆኖአልና» እናንተም እርሱን በመምሠል በኢየሩሳሌም ስላሉት ያጡ የነጡ ቅዱሳን አንፃራዊ ድሃ ለመሆን ፍቀዱ» እያላቸው ነው።

እውነተኛ መስጠት ስለመስጠት ሲሰበክ በስሜት ተነስተን የምንሰጠው ወይም በመስጠት ስለምናገኘው እጥፍ ድርብ ሃብት በምኞት ተወጥረን የምናደረግው ሳይሆን መስጠት የእንደሚባሉ ሕይወት ባሕር መሆኑን ተረድተን እኛም

ይህንን የሕይወት ዘይቤአችን በማድረግ ክርስቶስን ለመምሰል ካለን ልባዊ መሻት በመነሳት የምናደርገው ሲሆን ነው።

ለዎች የዚህ ዓለም ገንዘብ እያላቸው ለሌላቸው ለማካፈል የሚችሉት ለምን እንደሆነ ያውቃሉ? «ያለኝ ይበቃኛል» ማለት ስለማይችሉ ነው። ያለኝ ይበቃኛል ማለት በሂሳብ ስሌት የሚገኝ ቀመር ሳይሆን እግዚአብሔርን የመምሰል ውጤት ነውና።

ከራሳቸው አልፎ ለትውልድ የሚበቃ ሃብት አምቀው ዛሬም በላይ በላይ ለመጨመር የሚንሰፈሱና ላሰሯቸው ሠራተኞች እንኳ የሚገባቸውን ለመክፈል የሚንቆጠቁጡ ሰዎች ምንም ያህል ሃብት ቢጨመርላቸው የተጠናወታቸው የስከት አባዜ እስካለቀቃቸው ድረስ «ኑሮዬ ይበቃኛል» ሊሉ አይችሉም።

«ኑሮዬ ይበቃኛል ለሚለው ግን እግዚአብሔርን መምሰል አድግ ማትረፊያ ነው።»

አንዳንዶች እንደሚያስቡት ኑሮዬ ይበቃኛል ማለት ትርፋማነትን ከከመከላከልና ገቢን ከመገደብ ጋር አንዳች ግንኙነት የለውም። የስንፍና መደበቂያ ዋሻም አይደለም። ነገር ግን የምንሠራውና የምናገኘው ራሳችንን ባለጠጋ ለማድረግ ብቻ ሳይሆን ለእኛ የሚያስፈልገንን ካገኘን በኋላ የሚያስፈልጋቸው ለሌላቸው ለመትረፍ እንድንችል መሆን አለበትና በዚህ መንፈስ አስከተንቀሳቀስን ድረስ የፈለግውን ያህል ብናገኝ አንዳች ችግር የለውም። ቃሉም «ኑሮዬ ይበቃኛል» እንጂ «ኑሮአቸው ይበቃቸዋል» አይልም።

በአንድ ሰው ውስጥ የሚገለጠው የሥጋ ባሕር ይሁን የእግዚአብሔር ባሕር ለመለየት ቀላሉ መንገድ የቸርነትና

የልግሥና ልምምዱን ባጠቃላይ ስለ ገንዘብ ያለውን አመለካከት መቃኘት በቂ ነው።

«ነገር ግን የዚህ አለም ገንዘብ ያለው ወንድሙም የሚያስፈልገውን ሲያጣ አይቶ ያልራራለት ማንም ቢሆን የእግዚአብሔር ፍቅር በአርሱ አንዴት ይኖራል?» 1ዮሐ. 3:17

«ወንድም ወይም አህት ራቁታቸውን ቢሆኑ የአለት ምግብንም ቢያጡ ከእናንተ አንዱም፡- በደህና ሂዱ እሣት ሙቁ ግንዛብም ቢላቸው ለሰውነት ግን የሚያስፈልጉትን ባትሰጡላቸው ምን ይጠቅማቸዋል? እንደዚሁም ሥራ የሌለው አምነት ቢኖር በራሱ የምት ነው።» ያሐ. 2:16

ምንም እንኳን ይህን ቸርነትና ልግሥና ለሰው ሁሉ ማድረግ ቢኖርብንም በተለይ አንዱን መንፈስ አብረናቸው ለጠጣን የእምነት ቤተሰቦች ይህን አለማድረግ ምን ያህል ክርስቶስ እንዳልተገለጠልንና እንዳለወቅነው የሚያሳይ የሕይወት መስታወት ነው።

ክርስቶስን ማወቅ ማለት ስለ አወላለዱ፣ አስተዳደጉ፣ አሟሟቱና ትንሣኤው ታሪካዊና ሥነ-መለኮታዊ ትንታኔ መስጠት ብቻ ሳይሆን ክርስቶስን በአካሉ በቤተክርስቲያን ውስጥ የአካሉ ብልቶች በሆኑት በእያንዳንዱ አማኞች ውስጥ ማወቅና የሚገባውን ማድረግ መቻል ነው። እዎን ለዘላለም ተሰውሮ የነበረውና አሁን የተገለጠው ሚስጥር የክብር ተስፋ ያለው ክርስቶስ በቅዱሳኑ ውስጥ መሆኑ ነው።⁴⁶ ስለዚህ ለክርስቶስ ያለንን ተግባራዊ ፍቅር የምንገልጠው አየር ላይ ሳይሆን በአማኞች ላይ መሆኑን አንርሳ። ለአንድ አማኝ ያደረግነው ለክርስቶስ እንዳደረግነው ይቆጠራል። ለዚህ ነው ጌታ በመጨረሻው ቀን «ተርቤ እብልታችሁኛልና! ተጠምቼ አጠጥታችሁኛልና . . . ታርገዬ እልብሳችሁኛልና . . .» ወይም «ተርቤ አላበላችሁኝምና ተጠምቼ አላጠጣችሁኝምና . . . ታርገዬ አላበላችሁምና . . . » የሚለን። ምክንያቱም ሲያስረዳ «አውነት እሳችኋለሁ ከሁሉ ከሚያንሱ ከእነዚህ ወንድሞች

ለአንዱ ሰንኳ ሰላደራጋችሁት ለእኔ እደራጋችሁት።» ወይም «አውነት አላችኋለሁ ከሁሉ ከሚያንሱት ከእነዚህ ለአንዱ ሰላደራጋችሁት ለእኔም ደግሞ አላደራጋችሁትም» ብሎአል ማቴ. 31-46።

ለዚህም መፍትሔው አንድ ነው። በውስጣችን ያለውን የእግዚአብሔር ሕይወት መሠረት በማድረግ በቸርነት እና በልግሥና ክርስቶስን ለመምሰል ራሳችንን ማስለመድ ነው። ጳውሎስ ለጢሞቴዎስ ስለ ባለጠጎች የጻፈለት ምክር አዘል ትዕዛዝ አላባችንን ደህና አድርጎ ይቋቋልናል።

«አውነተኛውን ሕይወት ይይዙ ዘንድ ለሚመጣው ዘመን ለራሳቸው መልካም መሠረት የሚሆንላቸውን መዝገብ እየሰበሰቡ መልካምን እንዲያደርጉ በቦን ሥራ ባለጠጎች እንዲሆኑ ሲረፋፋ ሊያካፍሉም የተዘጋጁ እንዲሆኑ ምክራቸው።» 1ጢሞ. 6:18-19

ትዕግሥት

ትዕግሥት እግዚአብሔር በሰዎች ውስጥ ተገልጠው ሊያያቸው ከሚፈልጋቸው ባሕሪያት መካከል አንዱ ነው። ይህ ባሕሪ በአለት ተአለት ኑሮአችን ሰዎችን መታገስ ብቻ ሳይሆን ስለ ጽድቅ መከራን መታገስ እንዲሁም እግዚአብሔር ክርስቶስን እንድንመስል ሲሠራን እጁን መታገስን ያጠቃልላል።

እግዚአብሔርን መምሰል በዚህ ምድር ሹመትና ሽልማት አያስገኝም። ይልቅ የመከራና የስደት መስህብ ነው።

ሐዋርያው ለእምነት ልጁ አብርቶም ሠራተኛ ለሆነው ለጢሞቴዎስ ሲጽፍለት፡

«እነውነት በክርስቶስ ሊያሰሱ እግዚአብሔርን እየመለሱ ሲኖሩ የሚወዱ ሁሉ ይሰደዳሉ።» 2ጢሞ. 3:12

አለው አንጂ ስመጥር እና ዝነኛ ይሆናሉ አላለውም። ዓለምና ገዥዋ መቼም ቢሆን መስማት የማይፈልጉት ስም! ማየት የማይፈልጉት መልክና ማሸተት የማይፈልጉት መዓዛ ቢኖር ክርስቶስ ሊያሰሱ ብቻ ነው። ስለዚህ ይህን መልክ የሚመስል፣ ይህን መዓዛ የሚያውድና ይህ ባሕሪ የሚገለጥበት ሰው የዚህ ዓለም ገዥ ከሚገዛቸው ሰዎች ጋር ይነሳበታል፤ ይቃወመዋል፤ ያሳድደዋል። የክርስቶስ መዓዛ ለሚድኑት የሕይወት ሽታ ቢሆንም ለሚጠፉት የሞት ሽታ ነው። በሞት ሽታ የሚደሰት ማንም የለምና ይህን መዓዛ ተሽከመው በሚገዙ ላይ ስደቱ ይፀናል መከራውም ይበረታል። አንጂ በፍፁም አልጋ በአልጋ አይሆንም።

ይህ ደግሞ እግዚአብሔርን በመምሰል ሂደት ውስጥ ትእግሥትን እጅግ ውድና ተፈላጊ ባሕሪ ያደርገዋል።

«ወንድሞቼ ሆይ ልዩ ልዩ መከራ ሲደረግላቸው እንዳ ሙሉ ደስታ ልጠሩት ምክንያቱም የእምነታቸው መረተን ትዕግሥትን እንደሚያስገኝ ታውቃላችሁ። ምንም የማይገድላችሁ ፍፁማንና ምሉዕን እንድትሆኑ ትዕግሥት ሥራውን ይፈፅሙ።» ዮሐ. 1:24 (ሊ.መ.ት)

ትዕግሥት እግዚአብሔርን የመምሰል ባሕሪ ብቻ ሳይሆን እግዚአብሔርን ወደ መምሠል የሚያደርስ መንገድ ነው። ክርስቶስን እንመስል ዘንድ እግዚአብሔር በሕይወታችን የጀመረው መልካም ሥራ ሊጠናቀቅ የሚችለው ትዕግሥት ሲኖረን ብቻ ነው። ይህም ትዕግሥት በሕይወታችን የምትሠራውን የእግዚአብሔርን እጅ ሥራዋን እስክትጨርስ ድረስ የምንታገሥበት ባሕሪ ነው።

ታዲያ ይህ ባሕሪ እንዲሁ ከሰማይ የሚወርድ ሳይሆን በምናልፍባቸው ትግስት ፈታኝ አልህ አስጨራሽ ገዳናዎች የምንሸምተው ስንት ነው። ይህንንም መንገድ

ከተለማመድነውና ትኩረታችን ሂደቱ ላይ ሳይሆን ውጤት ላይ ካተኮረ ደስታችን ሙሉ ይሆናል። ይህንኑ አሳብ ጳውሎስ በሮሜ መልዕክቱ ላይ ሲያንጸባርቅ እንዲህ ብሏል፡-

«... የእግዚአብሔርንም ክብር ተስፋ በማድረግ ሐሰት እናደርጋለን። በዚህ ብቻ ሳይሆን በመከራችንም ሐሰት እናደርጋለን ምክንያቱም መከራ ትዕግሥትን እንደሚያስገኝ እናውቃለን ትዕግሥትም ጽናትን ጽናት የተፈተነ ባሕሪይን የተፈተነ ባሕሪ ተስፋን ይህን ተስፋ ለእፍረት አይዳርገንም...»
ሮሜ 5:2-5 (አ.መ.ት)

ማንም ሰው መከራን አይወድም። መከራን መሸሽም የሥጋችን እውቅ ባሕሪ ነው። ሥጋችን ለጊዜው የሚፈለገውን ካገኘና ደስ ከተሰኘ ስለ ዘላለማዊ ደስታና ክብር ቁብ የለውም። ወትሮም ዘላለማዊነት በውስጡ ስለሌለና በሞት የሚያከትም ምድራዊ ሕይወት ስለሆነ ስለዘላለም ቅንጣት አይገደውም። በሥጋ ሕይወት ቁጥጥር ሥር ያሉ ክርስቲያኖችም ከዚህ የተነሳ መከራን ይሸሻሉ። ከመከራ ነፃ ለመውጣት የማይፈነቅሉት ድንጋይ አይኖርም። እንዲያውም ስለ መከራና ፈተና ፤ ስለ መታገስ የተፃፉት የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ወጥተው ምድርን ገነት ማድረግ የሚችሉበትን ጥቅሶች ቢተኩ ደስታውን አይችሉትም።

በሥጋዊ ሕይወት ቁጥጥር ሥር ያለን አማኝ በቀላሉ የምንለየው በመከራ ውስጥ ሲያልፍ አንደበቱ ይሸላል፤ ቃሎቹ መራራ ይሆናሉ፤ በመናገር ብዛት መከራው የሚቀልለት ይመስል የባጥ የቆጡን ይናገራል። የሚያልፍበትን መከራ ከሕይወቱ መሠራትና ከእግዚአብሔር ፈቃድ ጋር ከማገናኘት ይልቅ ለመከራው ምክንያት ናቸው ብሎ በሚያስባቸው ሰዎችና ሁኔታ ጋር በመዛመድ በቁጣ ይነሳል። የትዕግሥት ምሳሌያችን የሆነው ጌታ ኢየሱስ ግን በዚያ ጽኑ መከራ ውስጥ ሲያልፍ

የነበረውን ሁኔታ የአይን ምስክሩ ጴጥሮስ ለትምሕርታችን ይሆን ዘንድ እንዲህ ዘግቦታል፡-

«የተጠራችሁትም ለዚሁ ነው ምክንያቱም ክርስቶስ ስለ እናገተ መከራን የተቀበለው የእርሱን ፈባግ እንድትከተሉ ምሳሌን ሊተውላችሁ ነው። እርሱ ኃጢአት አሳደረገም። በእኩም ተንኮል አልተገኘብንም። ሲሰድቡት መልሶ አልተሰበሰቡም መከራ ሲደርስበት አልዛተም ነገር ግን በጽኑ ለሚፈርደው ራሱን አሳልፎ ሰጡ።» 1ኛጥ. 2:21-23 (አ.መ.ት)

ጥፋተኛና በደለኛ ሰው መከራ ቢቀበል አግባብ እንደሆነ ማንም ሰው ይስማማል ነገር ግን ያለምንም ኃጢአትና በደል መከራን መቀበል ለብዙዎች ሊዋጥ የማይችል ጉዳይ ነው። ጌታ ኢየሱስ ግን ያስተማረን ክፉ ሠርተን ቅጣትን መታገስ ሳይሆን መልካም ሥራ ሠርተን መከራ መቀበልን እና መታገሥን ነው። ምክንያቱም ይህ ዓይነቱ ትዕግሥት በእግዚአብሔር ዘንድ ምሥጋና ያስገኛልናል።

የኢዮብ አጽናኞች የሳቱበት ፍልስፍና የዚህ እውነት ተቃራኒ ነው። «ሰው በደል ሳይፈጽም መከራን ይታገሥ ዘንድ የእግዚአብሔር ፈቃድ አይደለም። ስለዚህ ይህ መከራ እንዲሁ አልመጣብህም የሰወርከው ኃጢአት አለና ተናዘዝ።» እያሉ ሲነዘገዙትና ሲያታክቱት እንደነበረ እናነባለን። ይህ ንዘንዛቸው ኢዮብን ሳይወድ ጽድቁን እንዲቆጥር ስለ ጽድቁም ከእግዚአብሔር ጋር እንዲሟገት አድርጎታል። በእርግጥ በፍፃሜው ኢዮብም ጽድቁን ስለመቁጠሩ ንስሐ ሲገባ፤ጓደኞቹም ስለ ተናገሩት ስንፍና ሲገሰፁና በኢዮብ ምልጃ ምሕረትን ሲያገኙ እንመለከታለን።⁶

በውስጣችን ያለው የክርስቶስ ሕይወት ከሆነ የክርስቶስ ትዕግሥት በውስጣችን ታምቋል ማለት ነው። ስለዚህ አንግለጠው። የሥጋን ሕይወት ባሕሪ እያሰወገድን

እግዚአብሔርን ለመምሰል ራሳችንን እናስለምድ። ሆኖም ይህ ጉዳይ በትጽበት እንዲከናወን ውጤቱም ወዲያው እንዲከሰት አንጠብቅ። መንገዱ ጊዜ የሚፈጅ ፣ ዋጋ የሚያስከፍልና ጽናትን የሚጠይቅ ነውና ዋጋችንን ተምነን እንጓዝ።

ስለ ልምምድ ሲነሳ አንድ ገጠመኝ ትዝ አለኝ። ከጥቂት አመታት በፊት እኔና ባለቤቴ «ጎልደን ጂም» በሚባል ትልቅ የአካል ብቃት ማዕከል ውስጥ ኤርቢክስ (የአካል እንቅስቃሴ ሰፖርት) እንሠራ ነበር። አሠሪያችን አካሏ በጡንቻ የዳበረና የማይደክማት እንደልቧ ጎንበስ ቀና የምትል ወጣት ነበረች። አንድ ቀን አንድ ያለልክ ወፍራም የሆኑ በሃምሳዎቹ መጨረሻ አካባቢ የሚገኙ ሰው እንቅስቃሴውን ለመሥራት ወደ ማዕከሉ መጡና በማለዳ ከእኛ ጋር ተቀላቀሉ። ገና ሳያቸው ከውፍረታቸው ማስፈራት የተነሣ በሃኪም ማስጠንቀቂያና በወዳጅ ዘመድ ምክር ወደ ስፖርት ዓለም አንደመጡ ገመትኩ። ሰውየው ውፍረታቸው ቢያግዳቸውም እንደምንም የአሠሪዋን መመሪያ በመከተል ሲሰሩ ቆዩ። ከ45 ደቂቃ በኋላ ኘርግራሙ አልቆ ተበትንን። ዕለቱ የሥራ ቀን ማለዳ ስለነበር ሰው ሁሉ ለመተጣጠብና ሥራ ለመግባት ወደ የመታጠቢያ ክፍሉ ሲያመራ እኚህ ሰው ግን ከሰው የተለየ አቅጣጫ ይዘው ሄዱ። ድርጊታቸው ቀልቤን ስለሳበው ቆሜ መመልከት ጀመርኩ። ሰውየው ያመሩት ወደ ክብደት መለኪያ ሚዛን ነበር። ሚዛኑ ላይ ከቆሙ በኋላ የመለኪያውን ዘንግ በትኩረት ይመለከቱ ጀመር። እግዚአብሔር ያሳያችሁ የመጡት ገና ዛሬ ነው፤ የተንቀሳቀሱት ለ45 ደቂቃ ነው፤ ታዲያ እንዴት ነው ለ30 እና ለ40 ዓመታት የተገነባ ሰብ በ45 ደቂቃ ፈርሶ ክብደት የሚቀንሰው? የሚያሳዝነው እኚህ ሰው ከዚያ ቀን በኋላ ወደ ማዕከሉ አልተመለሰም። ከዚህ በኋላ ሰው የአካል እንቅስቃሴ

ለጤናቸው መፍትሔ እንደሆነ ቢነግራቸውም «አይ እሱንማ ምክራዋለሁ አይሰራም!» ሲሉ እንደሚችሉ መገመት አያስቸግርም።

ከዚህ ምሳሌ የምንረዳው የእግዚአብሔርን ባሕሪ ለመላበስና ክርስቶስን ለመምሰል ስናልም በትዕግሥት እስከፍፃሜ መጓዝ ይኖርብናል እንጂ በእጭሩ ተስፋ ማድረግ፤ በቀላሉም ተስፋ መቁረጥ አይኖርብንም።

ንጽህና

«ወዳጅ ሆይ እኛ ለሁን የእግዚአብሔር ልጆች ነን ወደፊት ምን እንደምንሆን ገና አልተገነዘብንም። እርሱ በሚገልጽን ጊዜ እናየዋለንና እርሱን እንደምንመስል እናውቃለን። በእርሱ ይህን ተስፋ የሚያደርግ ሁሉ እርሱ ገፁን እንደሆነ ራሱን ያነጻል።»
1ዮሐ. 3:2-3

ዘመናችን ከየትኛውም ዘመን ይልቅ አይንን በሚያጎድፍ ልብን በሚያሳድፍ ትዕይንቶች የተሞላ ነው። በተለይ ሥልጣኔው ባየለበት በምዕራቡ ዓለም «እንዴት በልብ ንጽህና መኖር ይቻላል?» የሚል ጥያቄ እስኪያስነሳ ድረስ ራቱትነቱ፤ ሌላኝነቱ፤ ስሜታዊነቱ፤ ከመጠን በላይ ገኗል።

ሌላኝነትና ለርኩሰት የሚያዘጋጅ አስትምህር በሥርዓተ ትምህርት ውስጥ ሰርዖ ከመዋዕለ ህፃናት አንስቶ እስከ ትላልቅ ዩኒቨርሲቲዎች ድረስ አስቀድሞ ረቂቅ በሆነ ስልት እያደርም በገሃድ ይሰጣል።

ዘመናዊነት (ሞደርኒዝም) የሥልጣኔ ጉዳይ ከመሆን አልፎ የምዕራባዊያን ሃይማኖት ከሆነ ውሉ አድሯል። ይህ በርካታ ሰይጣናዊ አመለካከቶችን በውስጡ ያዘለ መርዘኛ ሃይማኖት የቅድስናን ምስሰዎች በመናድና የንጽህናን አውታሮች ከሰው እግዚአብሔርን መምሰል

ሕይወት በመበጣጠስና እግዚአብሔር የመሠረተውን የቤተሰብን ሕይወት በማቃለል ልቅነትን እያራገበ ይገኛል ፍሬውም የእደባባይ ሚስጥር ሆኖአል።

«ከለማበት የተጋባበት» እንዲሉ በአሜሪካና በእውሮፓ የነፈሰው ሁሉ ሳይውል ሳያድር እኛም እገር መድረሱ አይቀርምና ያለ እውቀት ሲባባስና ትውልድን ሲመርዝ ማየት የተለመደ ሆኖአል። ሰለጠኑ በተባሉት አገራት ለሥራ ወይም ለጉብኝት ሄደው ያረፉበትን ሆቴል ወይም የተቀበሉትን ሰው ቤት ቴሌቪዥን ከመክፈቱ በፊት ደጋግሞ ማሰብ ይጠይቃል። ገና ፀሐይ ስትጠልቅ ሕፃናት ወደ መኝታ ሳይሄዱ በቴሌቪዥን የሚተላለፈው ሴሰኝነትና አመንዝራነት ልክ የለውም። ሰዓቱ እያሽቀለቀለ ሄዶ ከምሽቱ አራት ሰዓት ካለፈ በኋላ ግን ጨርሶ አለመክፈቱ ይመረጣል የርኩሰቱ ወላፊን ክፉኛ ይፋጃልና።

ምግብ በአፍ ወደሆድ እንደሚገባ ሁሉ ነገርም በዓይን በወደነፍስ ይወርዳል። ታዲያ እንዲህ ያለውን ርኩሰት ለጥቂት ደቂቃዎች እንኳ ታግሰው ከተመለከቱ ትናንት ምሽት በአይኖ የገባው ምስል በነጋታው በአይኖ ሲወጣ አስኪገረመው ድረስ ራስዎን በርኩሰት ተመርዘው ያገኙታል። ይህ ደግሞ «ማነህ?» «ማነሽ?» ብሎ ሰው የሚመርጥ ሳይሆን ራሱን ሳይገዛ በትዕግሥት የተመለከተውን ልብ ሁሉ በርኩሰት የሚነድፍ የእባብ መርዝ ነው። ለዚህ ነው ብዙ የእግዚአብሔር ሰዎች ሳይቀሩ የወጥመዱ ሰለባ የሆኑት።

በቅርቡ «ሊደርሽኝ ሜጋዚን» የተባለ በአሜሪካ የሚታተም ክርስቲያናዊ መጽሔት አንድ ሺህ ፓስተሮች ላይ ጥናት አካሂዶ ነበር።

ከሺዎቹ ውስጥ መቶ ሃያዎቹ (12 እጁ) በአገልግሎት ላይ ሆነው ዝሙት መፈፀማቸውን ተናግረዋል።

በዚያው አገር የሚታተም «ክርስቲያኒቲ ቱዴይ» የተሰኘ ሌላ ታዋቂ መጽሔት ደግሞ የመጽሔቱ ደንበኞች በሆኑ አንድ ሺህ አማኞች ላይ ተመሳሳይ ጥናት አካሂዶ ሁለት መቶ ሠላሳ (23 እጁ) ከትዳር ጓደኞቻቸው ውጪ ዝሙት መፈፀማቸውን ሲገልፁ አራት መቶ ሃምሳዎቹ (45 እጁ) አግባብ የሌለው ወሲባዊ ዝንባሌና ልምምድ እንደነበራቸው አምነዋል። ይህ ሲጠቃለል የሚያሳየው ከአራት ክርስቲያኖች አንዱ ለትዳሩ ታማኝ አለመሆኑን እና በዝሙት ኃጢአት መውደቁን ነው። የሚገርመው ሁለተኛው ጥናት የተካሄደባቸው የዚህ መጽሔት ደንበኞች በብዛት ከኮሌጆች የተመረቁ መሪዎች እና የበላይ ተመልካቾች እንዲሁም የቤተክርቲያን አስተማሪዎች መሆናቸው ነው።

ይህ እንግዲህ የአሜሪካው ነው። የእኛ አገሩ ግን የነጮቹ ግልጽነት ስለማይነካካው እግዚር ይወቀው፤ ቤት ይቆጠረው ብሎ ከማለፍ ውጪ የጽሑፍ ማስረጃ ለማቅረብ አይቻልም። አንድ ነገር ግን ከምት ባሻገር አርግጠኛ መሆን ይቻላል። የውጭውን ትተን በቤተክርቲያን ውስጥ የሴሳኝነት ፍም ውስጥ ለውስጥ እየጋመ ነው።

በተለይ በብዙ ወጣቶች ዘንድ ጥንቃቄዎችን መውሰድ እንደ አላዋቂነትና የቀድሞ ክርስቲያኖች ኋላ ቀር ልምምድ ተደርጎ ስለሚወሰድ ብዙዎች ለአደጋ እየተጋጡ ነው። ለዚህ ውድቀት ከፍተኛ አስተዋጽኦ የሚያደርጉት ደግሞ ልቅነት የሞላባቸው ፊልሞችና በኢንተርኔት የሚተላለፉ ፕሮግራሞች ናቸው።

እንደ ታዋቂ ክርስቲያን ወይም አገልጋይ ፊልም ቤት ለመግባት በር ላይ ሰልፍ ይዞ ቢታይ (በእኛ አገር ሁኔታ) ብዙዎች እንደሚሰናከሱበት እያጠያይቅም። ነገር ግን ዛሬ ከእነዚያ የባሉ ፊልሞች በቪዲዮና በዲቪዲ ተዘጋጅተው ቤት ድረስ መጥተዋልና እግዚአብሔርን ካልፈራ በስተቀር ማንም የፈለገውን ቢያይ የሚታዘበው ሰው አይኖርም።

በምድር አስካለን ድረስ በውስጣችን የኃጢአት ባሪያ የሆነ የሥጋ ሕይወት አለ። ምንም እንኳን አሮጌው ሰጋችን ከክርስቶስ ጋር እንደሞተ ብናውጅም በሥጋችን ውስጥ የሚያድረው የኃጢአት ኃይል አልሞተምና አድል ካገኘ የማያንሰራራበትና ነፍስ የማይዘራበት ምንም ምክንያት አይኖርም። ሰዎች እንኳን እባብ ገድለው የትም አይጥሉትም። አፈር ልሶ ይነሳል ተብሎ ስለሚታመን ከአፈር አርቀው ከፍ አድርገው ይሰቅሉታል። እኛም እግዚአብሔርን በመምሰል ልምምድና በደቀመዝሙራዊ ራስን መግዛት ሥጋችንን በውስጣችን ከሚያድረው ኃጢአት ካልነጠልነው በስተቀር ኃጢአት ያይላል። እንደ ክፉ አውሬም ሊውጠን ይነሳል። ይህን አውሬ የሚቀስቅሰው ምግብ ነው። በአይን የሚገባ የአምሮትና የምኞት ምግብ። ላናሰልስ ከመገባነው በኃይል ይበረታል። ከትናንቱ ዛሬ በርትቶአልና ትናንት የሰጠነው የምግብ መጠን አይበቃውም። ጨምሩ ይላል። እኛም የዚህን አውሬ አፒታይት (የምግብ ፍላጎት) ለመሙላት በፊልምም ሆነ በኢንተርኔት ርኩሶትን ማግባባት እንደምራለን። የርኩሶትን ምኞት መመገብ እንዲ ማጥገብ ወይም ማርካት አይቻልምና በመገባነው መጠን አፒታይቱ ክፉኛ እየተከፈተ ይሄዳል። ይህ የጓዳ ቅለባ በጓዳ ተሰውሮ አይቀርም በመንገድ ባለፍን ባገደምን ቁጥር የምናያቸውን ተቃራኒ ያታዎች በርኩሶት ዓይን

መመልከት ይጀመራል፤ ቀስ እያለም በአጠገባችን የሚያልፉትን ሴቶች ቀሚስ በአይን መግለብ ይቀጥላል። ከዚያም ምን ቅጡ። ውጪያችን በልብስ ተሸፍነን ሰው መስለን እንታይ እንዲ ውስጣችን በሃጢአት የተበከለ የጉድፍ ማጠራቀሚያ ይሆናል። ይህ ክፉ አውሬ የምንሰጠው አልበቃ ሲለው እኛን ለመዋጥ ይነሣል። በመጨረሻም ሕይወታችንን፣ ክብራችንን፣ ጤናችንን፣ ብሉም ዘላለማችንን ይውጣል።

ይህን አውሬ በሥጋ ምኞት አለመቀስቀስ መልካም ነው። እንዴ ከተቀላቀሰ ግን ለመግደል ያለው መፍትሔው እንደ ብቻ ነው። ማስራብ በአይን የማያገባበትና የርኩሶት ቀለብ መንፈግ። (በርኩሶት ወጥመድ ተይዘው ብዙ ሰገፉ ከዚህ ጣጣ መላቀቁ ቀላል ስለማይሆን የበሰለ ሰው ምክርና የፀሎት ድጋፍ ሊያስፈልጋቸዋል ይችላል ይሆናል።) ሆኖም በየትኛውም ደረጃ ይህን አውሬ ለመግደል ከማስራብ ውጪ ሌላ አማራጭ የለም። ርኩሶትን ተርቦ በዚያ አስቀያሚ እፋ እያዛጋ ሆዱ በጠኔ ሲጮሁና ሲያስፈራራ መፍትሔው ጨካኛ «እምቢ» ማለት ነው።

ዝሙት ወይም አመንዝራነት ከሴት ጋር መተኛት ብቻ እንደሆነ አድርጎ በማለብ በዐይንና በሃሳብ ለርኩሶት ሰፍራ መስጠት ትልቅ መታለል ነው። አይቶ መመኘት አብሮ ከመተኛት በምንም እንደማይተናነስ ጌታ ኢየሱስ ግልጽ አድርጎ አስቀምጦታልና።

«አታመንዝር እንደተባለ ሰዎቻችን። እኔ ግን አላችኋለሁ ወደ ሴት ያየ ሁሉ የተመኛትም ያን ጊዜ በልቡ ከእርሱ ጋር አመንዝራል» ማቴ. 23:28

ጌታም ለችግሩ ብቸኛ መፍትሔው በሥጋ ላይ መጨከን መሆኑን ሲያስረዳ ያለው ይህን ነበር ፡ -

«አይገህ ብታሰናከልህ አውጣት ሁለት አይን ኖርህ ተላቸው ወደማይሞት እሳቱም ወደማይጠፋበት ወደ ገሃነም እግት ከመጣል አንፋት አይን ኖራህ ወደ እግዚአብሔር መንገዱት መግባት ይኸልሃል።» ማር. 9:47-48

ሰው በዚህ ኃጢአት ሲጠመድና ሲወድቅ ከራሱ ባሻገር የበደሉን ገፈት የሚጋቱት ሰዎች ቁጥር ጥቂት የሚባል አይደለም የትዳር ባደኛችን፣ የሌለው የትዳር ባደኛ፣ ልጆቻችን፣ ወላጆቻችን አብረውን የሚያመልኩ ቅዱሳን በየደረጃው የበደላችን ሰለባ ይሆናሉ ከሁሉ በላይ ደግሞ እግዚአብሔር ያዝናል። ታዲያ በነዚህ ሁሉ ላይ ከምንጨክን በጊዜ በሥጋ ሥሜታችን ላይ መጨክን አማራጭ እንደሌለው ይህ የጌታ አባባል ያስገነዝበናል።

የጥንቱ ኢዮብ እንኳን፡ - «ወደ ኮረዳይቱ ላለመመልከት ከአይኔ ጋር ቃል ኪዳን ገብቻለሁ» ኢዮብ 31:1 ብሎ የለ። እንዲህ ያለው ወደሌት በሰለኝነት አይን መመልከት የሚያመጣውን ፍርድ ስለተገነዘበ ነበር። ይህንንም እንዲህ በማለት ገልጻል፡ -

«ይህ አሳፋሪ ፍርድም የሚጣው ኃጢአት ነው። ይህ የሚያታገልና የሚያጠፋ እግት ነው።» 11:12

እንግዲህ በዚህ ሴሶኝነት በነገሠበት ርኩስት እንደ ውሃ በሚጠጣበት ዘመን እግዚአብሔርን ለመምሰል ራሱን በልብ ንፅህና መኖርን ከማስለመድ ውጪ ምን አማራጭ አለ?

ጌታ ኢየሱስ በእርግጥ ይመለሳል፤ በክብርም ይገለጣል እኛም እናየዋለን። እርሱንም እንመስላለን። ነገር ግን በክብር እርሱን መምሰል እንዲሁ በዋዛ የሚገኝ ጉዳይ አይደለም። ነገ ሲገለጥ በክብር እርሱን ለመምሰል ዛሬ በባሕሪ እርሱን መምሰል የግድ ነው። ነገ ክብሩ በሰውነታችን የሚገለጥበት መጠን ዛሬ ባሕረው በኑሮእችን በተገለጠበት ልክ ነው።

እርሱን ከምንመስልባቸው ባሕሪያት እንዲ ደግሞ ንጽህና ነው። የልብ ንጽህና፤ የውስጥ ንጽህና። ልንጨነቅ የሚገባን በሰው ፊት ለሚኖረን ማንነት ብቻ ሳይሆን በእግዚአብሔር ፊት ላለን የልብ ሁኔታ መሆን ይኖርበታል። የልብ ንጽህና እጅ በመጫን የሚሰጥ ነፃ ሥጦታ ሳይሆን ባመንን ጊዜ በተሰጠን ሕይወት ላይ ቆመን በክርስቶስ ሞትን ትንሣኤ ላይ ተመስርተን ዕለት ዕለት ያለመታከት እግዚአብሔርን ለመምሰል በምናደርገው ስልጠና የሚገኝ ድል ነው። ነገ የምንካፈለውን ክብር ተስፋ እያደረግን ስጋችንን እያስገዛን እግዚአብሔርን ለመምሰል እየደከምን ቅዱስ ላብ እያላበን እንደርሱ ንፁህ ለመሆን እንትጋ። ለዚህ ነው፡ -

«በእርሱ ይህን ተስፋ የሚያደርግ ሁሉ እርሱ ገፁህ እንደሆነ ራሱን ያነገል።» 1ዮሐ. 3:3

የተባለው፡፡

እግዚአብሔርን መፍራት

«ከአሲይ ግንድ በትር ይወጣል ከሥራም ቁጥጥ ያፈራል።... እግዚአብሔርን መፍራት መንፈስ ያርፍበታል። እግዚአብሔርን በመፍራት ደስታውን ያያል።» ኢሃ. 11:1-3

«እርሱም በሥጋው ወራት ከሞት ሲያድነው ወደሚችል ክብርቱ ጨኸትና ከእጃቱ ጋር ጸሎትንና ምልጃን አቀረበ። እግዚአብሔርንም ለመፍራቱ ተሰማለት...» ዕብ. 5:7

እግዚአብሔርን መፍራት እግዚአብሔርን የመምሰል ዋነኛ ባሕሪ ነው። የቀድሞው (የአማርኛ) መጽሐፍ ቅዱስ ትርጉም በብዙ ሥፍራዎች «እግዚአብሔርን መምሰል» በማለት ሲተረጉመው የቆየውን «ዮሴፊ» የተሰኘውን የግሪክ ቃል በአንድ ሥፍራ «እግዚአብሔርን መፍራት» በማለት መተካቱ በሁለቱ ጽንሰ ሃሳቦች መካከል ጽኑ ትስስር መኖሩን ያመላክታል።

በመግቢያችን ላይ የጠቀስናቸውን ሁለት የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች በጥሞና ካነበብን «ኢየሱስ ክርስቶስ ራሱ እግዚአብሔር ሆኖ እንዴት እግዚአብሔርን ሊፈራ ይችላል?» የሚል ጥያቄ ውስጣችን መጫሩ አይቀርም።

እግዚአብሔር ዓለም ላይፈጠር በፊት ለሰው ልጆች ሕይወቱን (የዘላለም ሕይወት) ለማካፈል የተሰፋ ቃል የሰጠበት ምክንያት የገዛ ሕይወቱን በሰው ልጆች ውስጥ ተገልጦ ማየት ስለፈለገ ነው።

የእግዚአብሔር ሕይወት በሰዎች ውስጥ ሲገለጥ የሕይወቱ ባለቤት የሆነውን ራሱን እግዚአብሔርን የሚያስደንቅና የሚያስገርም፣ የሚማርክና የሚመስጥ ልዩ ውበት ይዞ ይገለጣል። እግዚአብሔር ከሁሉ አስቀድሞ ይህ እንዲሆን የወሰነው ውበቱን በሰው ልጆች ላይ ለማየት ፈልጎ ነው። ስለዚህ ለእግዚአብሔር የገዛ ሕይወቱን በሰው ውስጥ ተገልጦ ከማየት የበለጠ የሚያስደስተው ነገር የለም።

የእግዚአብሔር ልጅ ፍፁም ሰው ሆኖ በምድር ላይ በተመማላለሰበት በሥጋው ወራት ጎልተው ከታዩት የሕይወት ባሕሪያት መካከል እግዚአብሔርን መፍራት አንዱ ነበር። እግዚአብሔርን መፍራት የሚለውን ሐሳብ ለመረዳት በቅድሚያ የቃሉን ፍቺ ማወቅ ይጠቅማል።

መቼም «መፍራት» የሚለው ቃል በቀጥታ የሚያስተላልፈው መልእክት «መስጋት» «መራድ» ወይም «መንቀጥቀጥ»ን ነው። ይህም የቃሉ አንድ ወገንና ጨለምተኛ ትርጓሜው ነው። ነገር ግን መፍራትን ለመግለጽ ጥቅም ላይ የዋለው «የሳቢያ» የተሰኘው የግሪክ ቃል ምንም እንኳን ከላይ የጠቀስነውን ዓይነት

ትርጉም ቢኖረውም በሌላ መልኩ «አክብሮታዊ ፍርሃትን» (Awe) ከአውነተኛ ኃይማኖት የመነጨ የተቀደሰ ፍርሃትን (Piety) እንዲሁም አክባሪነትን (Reverent) የሚገልጽ ትርጉም እንደሚያትት የቋንቋው ሊቃውንት ያስረዳሉ።!

እንዲያውም ውስትኮት የተሰኙት ሊቅ «የሳቢያ» የሚያመለክተው አንድ ሰው በሚያልፍበት ሁኔታ ውስጥ እያንዳንዱን ገጠመኞቹን ጥንቃቄና ማስተዋል ያሞላበት መንገድ በአክብሮት መመልከት መቻሉን የሚያሳይ መሆኑን ገልፀዋል።

ይህን አተረጓጎም «ኮይኔ» የተሰኘው የእዲስ ኪዳን ግሪክ ብቻ ሳይሆን በሰባዎቹ ሊቃውንት አማካይነት የብሉይ ኪዳን መጻሕፍት ከዕብራይስጥ ወደ ግሪክ የተመለሰበት (ሴጅ ቱጂያንት) ከላሲካ ግሪክም ይጋራዋል። ለዚህም በምሳሌ 28:14 ላይ

«ሁልጊዜ የሚፈራ ሰው ምሕንን ነው ልቡን የሚያፀና ግን በክፉ ላይ ይወድቃል።»

በሚለው ጥቅስ ውስጥ ያለውን «የሚፈራ» የሚለውን ቃል ኃይማኖታዊና አክብሮታዊ ፍርሃት» በማለት መተርጎሙ በቂ ማስረጃ ነው። በሥጋ ሕይወት ውስጥ እግዚአብሔርን መፍራት የሚባል ነገር ጨርሶ የለም።

ሐዋርያው ጳውሎስ ከሥጋ ማንነት የተነሳ እይሁዳውያን ጨምሮ ዐለም ሁሉ ከእግዚአብሔር ፍርድ በታች ብይን የሚጠባበቅ ተከላሽ መሆኑን በገለጠበት ክፍል

«በዓይኖቻቸው ፊት እግዚአብሔርን መፍራት የለም።» (ኮሚ 3:18)

በማለት ከመዝሙረ ዳዊት ጠቅሶ ያረጋግጥልናል።

እግዚአብሔርን መፍራት የእግዚአብሔር ሕይወት ባሕሪ ነው። ይህ ባሕሪ በሙሳት የሚታየው የእግዚአብሔር ሕይወት በሰው ውስጥ ሲገለጥ ብቻ ነው። ለዚህ ነው ኢየሱስ በፍፁም አምላክነቱ ብቻ በነበረበት በዘላለም ዘመን ውስጥ እግዚአብሔርን ስለመፍራቱ የተፃፈ አንዳች ነገር ሳይኖር ሰው ሆኖ በመጣበት በሥጋው ወራት ይልቁንም በቴሌሳማኔ የሞት ጣሩ ወቅት እግዚአብሔርን መፍራቱ በድምቀት መገለጡ እግዚአብሔርን መፍራት የእግዚአብሔር ሕይወት በሰው ማንነት ውስጥ ሲገለጥ የሚታይ አንድ ገጽታ መሆኑን ያሳየናል።

ሌላው እግዚአብሔርን መፍራት ከእግዚአብሔር መንፈስ የሚገኝ እንጂ በሥጋ ሕይወት ውስጥ የሌለ ንጥረ ነገር መሆኑን የሚያረጋግጥልን ነቢዩ ኢሳያስ ስለመሢሁ መምጣት በተነበየበት በአሥራ አንደኛው ምዕራፍ ላይ እግዚአብሔርን ስለመፍራቱ የተናገረው አስቀድሞ የእግዚአብሔር መንፈስ እንደሚያርፍበት ከመገለፁ በኋላ መሆኑ ነው።

ብዙን ጊዜ እግዚአብሔርን መፍራትን የምናስበው እግዚአብሔር ምን ያመጣብኝ ይሆን ብሎ ከመስጋት እና ፈቃዱ ያልሆነውን ብናደርግ ወይም ፈቃዱ የሆነውን ባናደርግ ከሚያመጣብን ፍርድና ቁጣ ጋር በማዛመድ ነው።

ሆኖም ይህ አስተሳሰብ እግዚአብሔርን ካለማወቅ ባሕሪውን ካለመረዳት የመነጨ ለመሆኑ ጥርጥር የለውም።

ምንም እንኳ እግዚአብሔር ኃጢአትን በጽድቅ የሚፈርድና ኃጢአተኞችን የሚቀጣ አምላክ ቢሆንም ይህን የሚያደርገው በብዙ ትዕግሥትና ምህረት እንደሆነ ቃሉ ይነግረናል።

«እንተ ቸርና ይቅር ባይ ታገሽም ምህረትህም የበዛ ከነቀው ነገርም የተነሳ የምትፀፀት አምላክ እንደሆነህ አውቁ ነበርና።» ዮናስ 4:2 (አ.መ.ት)

«... አምላካችሁም እግዚአብሔር ቸርና መሀሪ ቁጣው የዘገየ ምህረቱም የበዛ ለነፋትም የተፀፀተ ነውና ወደ እርሱ ተመለሱ።» ኢዮ. 2:13 (አ.መ.ት)

ዛሬ በዓለማችን በክህደት፣ በርኩሳትና እግዚአብሔርን በመሣደብ ክፋትን የሚፈፀሙ የእመጽ ተዋንያን ምንም እንኳ ንስሐ ካልገቡ በቀር በመንገዳቸው ፍፃሜ ዘላለማዊ ፍርድ እንደሚጠበቃቸው ብናውቅም ዛሬን ተንሰራፍተው ዐሐይን እንደልባቸው እየሞቁ፤ ገጹሕ አየር እየተነፈሱ መኖራቸውን ስናይ እውነትም እግዚአብሔር ቁጣው የዘገየ ምህረቱም የበዛ መሆኑን እንድናስብ ያደርገናል።

ስለዚህ እግዚአብሔርን መፍራት ማለት እግዚአብሔርን ከመውደድ የሚመነጭ እርሱን ላለማሳዘን የሚደረግ ጥንቃቄና ፈቃዱን አውቆ በማድረግ እርሱን ደስ ለማለገት የሚሆን ቅንዕት። ይህንን ነው እግዚአብሔርን መፍራት ወይም እውነተኛ መንፈሳዊ ሕይወት ብለን የምንጠራው።

በዚህ ባሕሪ ውስጥ ሊመላለስ የሚችል ሰው የእግዚአብሔር ታላቅነት የገለጠለትና ፍቅሩ የበራለት ብቻ ነው።

በዋነኛነት እግዚአብሔርን እንድንፈራው የሚያደርገን ኃይሉ ሳይሆን ፍቅሩ፣ ቁጣው ሳይሆን ርህራሄው፣ ፍርዱ ሳይሆን ምህረቱ ነው።

ይህ ዓይነቱ አምላክና አባት እንዲደሰት እንጂ እንደያዝን ስለማንፈልግ መንገዳችንን በጥንቃቄ እናቀናለን። ፈቃዱን አውቀን ለማድረግ እንተጋለን፤ ከሚያሳዝነው፣ በሜቱንም ከሚጎዳ ከማናቸውም ነገር ለመራቅ እንጨክናለን፤ ብንስት እንኳ እግዚአብሔርን መምሰል

ፈጥነን ንስሐ በመግባትና በኢየሱስ ደም በመፈጸሙት ሐብረታችንን ለማደስ እንጥራለን። እንግዲህ እግዚአብሔርን መፍራት ማለት ይሄ ነው።

እግዚአብሔር ምን ያመጣብኝ ይሆን? ብሎ መፍራት በሥጋ ባሕሪ ውስጥ የሚገለጥ የሰይጣን ማታለል እንጂ እግዚአብሔርን ከመምሰል ጋር እንዳች ግንኙነት የለውም። ይህ ዓይነቱ ፍርሃት መንፈሳዊነት ያለው ቢመስልም የሚፈረጀው ግን የተሰጠችውን አንዲት መከሊት ቀብሮ ጌታው መጥቶ በጠየቀው ጊዜ «ስለ ፈራሁህ ቀበርኩት» እንዳለው ሃኬተኛ ባሪያ ጎራ ነው። ይህ ዓይነቱ ፍርሃት እውነተኛ መንፈሳዊነት ቢኖረው ኖሮ ያ ሰው በተሸለመ ነበር። የጌታው ፍርድ ግን ልቅሶና ጥርስ ማፈጸሙት ባለበት በውጭ ባለው ጨለማ ውስጥ እንዲጣል ሆነ። እንዲያው ጊዜ የእግዚአብሔርን ባሕሪ ካለማወቅና በሰይጣን ከመታለል የሚመጣ እውነተኛ ያልሆነ እግዚአብሔርን መፍራት የጋይማኖት ካባ ደርቦ እንደመልካም ነገር ሊወደስ ይችል ይሆናል። ሆኖም መጨረሻው ቅጣት ነው።

«ፍርሃት ቅጣት ስላለው የሚፈራ ሰው ፍቅሩ ፍጹም አይደለም።»
1ዮሐ. 4:18

እግዚአብሔርን መፍራት ግን ጥበብ፣ የጥበብም መጀመሪያ ነው። እግዚአብሔርን መፍራት ማንኛውንም ነገር መልካም ብሎ ለመያዝ ከመጣደፍ ወይም ክፉ ነው ብሎ ለማምለጥ ከመሮጥ በፊት ቆም ብሎ የእግዚአብሔርን ሃሳብ ለማወቅ መጣርና፣ ፍቃዱን ለመረዳት መትጋት ነው። ከዚያም ፈቃዱ ሲገለጥልን ምንም እንኳን ዋጋ የሚያስከፍልና ለሥጋችን የማይመች ቢሆንም ጊዜያዊውን ደስታ ትተን ዘላለማዊውን ትኩረት ብለን በማየት መታዘዝ እውነተኛ እግዚአብሔርን የመፍራት ባህሪና የጥበብ ቁንጮ ነው። ይህችን ጥበብ ነው

ኢዮብ፡ -

«በምዝምዝ ወርቅ አትገኝም
ብርም ስለ ዋጋዎ አይመዘንም
በአፈር ወርቅ በከበረም መረግድና ለንፔር አትገመትም።
ወርቅና ብርጭቆ አይወዳጁትም
በጥሩ ወርቅም ዕቃ አትለወጥም።
ስለዛጎልና ስለ አልማዝ አይነገርም።
የጥበብ ዋጋ ከቀይ እንቁ ይልቅ ይበልጣል።
የኢትዮጵያ ቶጃዝን አይተካላትም
በጥሩ ወርቅ አትገመትም።» ኢዮብ 28:15-19

የሚላት፡፡ እግዚአብሔርም፡ -

«... በዚያን ጊዜ አያት ገላጣትም አዚጋጃትም ደግሞም መረመራት። ሰውንም፡- እነሆ እግዚአብሔርን መፍራት ጥበብ ነው ከኃጢአትም መራቅ ማስተዋል ነው አለው።» ኢዮብ 28

እንግዲህ የእግዚአብሔር ሕይወት በውስጣችን ካለ ይህ ከፍቅር የሚመነጭ እግዚአብሔርን የመፍራት ባሕሪ በውስጣችን ተሰውሯል ማለት ነው። ተሰውሮም እንዳይቀር ልምምድ ሊገልጠው ይገባል። ሳንታክት በየዕለቱ በመንገዳችን በሚገጥሙን ሁኔታዎች ውስጥ የእግዚአብሔርን ፈቃድ እንመርምር። ለሥጋችን ጊዜያዊ ደስታ፣ ክብር፣ ወይም ማንኛውም ዓይነት ጥቅም የሚሰጠንን መንገድ ትተን ለጊዜው ባይመችንም ዘላለማዊ ፋይዳ ያለውን ጎዳና በመምረጥ እግዚአብሔርን ለመፍራት ራሳችንን እናስለምድ። እግዚአብሔርን መምሰል ማለት ይህ ነውና።

ማጠቃለያ

በጉሮአችንና በእገልግሎታችን ሊገለጥ የሚገባው የእግዚአብሔር ሕይወት ባሕሪ እንደ አባይ ወንዝ ነው። እኔም በዚህች አነስተኛ ጽሑፌ በጭልፋ መጥለቁን እንኳ እርግጠኛ አይደለሁም።

ሆኖም «ሮም በአንድ ቀን አልተገነባችም» እንደሚለው ብሂል እግዚአብሔርን ስለመምሰል ጽፎ መጨረስ ባይቻልም አንድ ፅኑ መሠረት ከተጣለ እንኳ ትልቅ ሥራ እንደተከናወነ ማሰብ ይቻላል።

ስለ ዓላማ በማውሳት የጀመርነውን ጉዞ ከመደምደማችን በፊት ግን እስከአሁን ድረስ በየምዕራፎቹ ያስተዋልነውን ቆም ብለን የምናሰላስልበትንና ውሳኔዎቻችንን የምናፀናበት ዳርቻ ላይ ደርሰናል። በመጀመሪያዎቹ ምእራፎች እግዚአብሔርን በመምሰል አስተምህሮ ላይ በማተኮር መጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔርን ስለመምሰል የሚያስተምረውን ለመመልከት ሞክረናል። በመጨረሻዎቹ ምእራፎች ደግሞ ትኩረታችንን እግዚአብሔርን በመምሰል ልምምድ ላይ በማድረግ በቃል የተማርነውን እንዴት በተግባር እንደምንተረጉም ተመልክተናል። ከዚህ በኋላ የሚቀረው አንድ ነገር ብቻ ነው። ያነበብነው ቃል ሥጋ የሚሆንበት ከሕይወታችንም ጋር ተዋህዶ በተግባር የሚገለጥበት የመጨረሻ ምእራፍ።

ይህ ምዕራፍ ግን በቀላም ሳይሆን በእግዚአብሔር መንፈስ በወረቀት ላይ ሳይሆን በልቦ ጽላት ላይ ተጽፎ ለሰው ሁሉ የሚነበብ የእርሶ ሕይወት ነው። በዚህ ቀጣይ ምዕራፍ ውስጥ ዋና ተዋንያን እርሶ ነዎትና ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ሲገለጥ የሚካፈሉትን ክብር በናፍቆት እየጠበቁ በእያንዳንዱን አሰት እግዚአብሔርን በመምሰል ይኑሩ። የጌታ የኢየሱስ ክርስቶስ ፀጋ ከመንፈስዎ ጋር ይሁን ።

ማስታወሻ

1. ዮሐንስ 1:18፤ ጴጊ.1:15፤ ሮሜ.1:20
2. ዘጌል 12:8
3. ዘፀዓት 33:20
4. ዘፀዓት 19:16-19
5. 2ቆሮንቶስ 4:4
6. ሮሜ 1:23
7. «ምንአልባት ቃላቱ በግጥም መልክ መፃፋቸው የጥንቷ ቤተ-ክርስቲያን ሃይማኖቷን ለመግለጽ ከምትጠቀምበት መዝሙር የተወሰደ ሲሆን ይችላል።» ከአዲሱ መደበኛ ትርጉም የጢሞ. 3:16 ማብራሪያ ጽሁፍ የተወሰደ።
8. ዕብራያን 10:5
9. ኢፌሶን 3:10-11
10. ማቴ. 16:18
11. Briges, Jarry : The practice of godliness
12. Strong's, James, New Strong's exhaustive concordance of the Bible.
13. ቲቶ 2:12፤ ኢፌሶን 2:6-7
14. ዘፍጥረት 1:2
15. ኢፌሶን 2:15፤ 4:24፤ ቆላስያስ 3:10
16. የሐዋርያት ሥራ 19:9, 23፤ 22:4፤ 24:14, 22
17. ማቴዎስ 10:24-25
18. Strong's Exhaustive Concordance and Vine's Expository Dictionary of Old and New Testament.
19. ዮሐንስ ራዕይ 20:10
20. ሉቃስ 24:20፤ ዮሐንስ 16:2-3
21. ማርቆስ 11:12-14፤ 20-23
22. ማቴዎስ 16:16
23. ዮሐንስ 17:6

24. የሐንስ 4:9
25. ቆላስያስ 2:9፤ 2ጢሞቴዎስ 6:15-16
26. ሮሜ 8:23-25
27. 1ጢሞቴዎስ 3:1-7፤ ቲቶ 1:5-9
28. 1ቆሮንቶስ 1:7-8
29. Wikipedia, Encyclopidea (The fall of Rome)
30. 1ቆሮንቶስ 6:14፤ 15:20-23
31. ዘሌዋውያን 17:11
32. ዘፍጥረት 17:14፤ ዘፀዓት 4:24-26
33. ገላትያ 3:14-16
34. ሮሜ 5:12
35. ዘፀዓት 28:42-43
36. Nee, Watchman; Christ the Sum of all Spiritual Things
37. ፊሊጲፆስ 2:12-13፤ 1ኤፕሮስ 1:8-9
38. ሮሜ 6:6
39. 1ቆሮንቶስ 10:13፤ ዕብራዊያን 12:2፤ 1ኤፕሮስ 4:12-14
40. ምሳሌ 20:27
41. 1ቆሮንቶስ 3:1-8
42. 1ቆሮንቶስ 8:13 — 9:18
43. 1ቆሮንቶስ 10:1-13
44. በጀግናው አትሌት በሻለቃ ኃይሉ ገ/ሥላሴ ፈቃደኝነት የተጻፈ የግል ገጠመኝ ነው።
45. የአዲሱ መደበኛ ትርጉም የማቴዎስ 18:24 የግርጌ ማስታወሻ
46. የአዲሱ መደበኛ ትርጉም የማቴዎስ 18:28 የግርጌ ማስታወሻ
47. ማቴዎስ 3:16፤ የሐዋርያት ሥራ 2:3
48. ቆላስያስ 1:27
49. ኢዮብ 42:1-9